Rheede tot Draakestein, H. A. van

HORTI MALABARICI

PARS PRIMA,

DE VARII GENERIS

ARBORIBUS

ET

FRUTICIBUS SILIQUOSIS;

Latinis, Malabaricis, Arabicis, Brachmanum characteribus nominibusque expressis,

Adjecta Florum, Fructuum, Seminumque vera delineatione, colorum viriumque accurata descriptione,

ADORNATA

Per Nobilissimum ac Generosissimum D. D.

HENRICUM VAN RHEDE TOT DRAAKESTEIN,

Toparcham in Mydrecht, quondam Malabarici Regni Gubernatorem supremi Consessus apud Indos Belgas Senatorem Extraordinarium, nunc vero Equestris Ordinis nomine Illustribus ac Præpotentibus Provinciæ Ultrajectinæ Proceribus adscriptum,

ET

THEODORUM JANSON. AB ALMELOVEEN, M. D.

Notis auxit, & Commentariis illustravit

JOANNES COMMELINUS.

NUNC PRIMUM

Classium, Generum, et Specierum Characteres Linnæanas; Synonyma Authorum, atque Observationes addidit; et Indice Linnæano adauxit,

JOHANNES HILL, M. D.

ACADEMIÆ IMPERIALIS NATURÆ CURIOSORUM DIOSCORIDES QUARTUS.

LONDINI:

Sumptibus AUTHORIS;

Prostant venales etiam apud NOURSE, *Strand*; WHITE, *Fleet Street*; ROBSON, *Bond Street*; ELMSLY, *Strand*; DAVIS, *Holborn*; CATER, *Holborn*; BELL, *Strand*; FLETCHER, *Oxon*; WOODYER, *Cantab.*; POTTS, *Dublin*; BALFOUR, *Edinburgh*; BELL, *Edinburgh*; GOSSE, *Hagæ*; SAILLANT, *Paris*; TRATNER, *Viennæ*; MONALDINI, *Romæ*; REY, *Amsterdam*; DIDOT, LE JUNE, &c. *Paris*; & BEMAN, *Rotterdam*.

M.DCC.LXXIV.

DIRECTIONS to the BINDER.

Plate 1	to face Page	2	16	to face Page	26	30	to face Page	54	45	to face Page	80
2	— —	4	17	— —	28	31	— —	56	46	— —	82
3	— —	6	18	— —	30	32	— —	58	47	— —	84
4	— —	8	19	— —	32	33	— —	60	48	— —	86
5	— —	9	20	— —	34	34	— —	62	49	— —	88
6	— —	10	21	— —	36	35	— —	64	50	— —	90
7	— —	10	22	— —	38	36	— —	66	50*	— —	95
8	— —	10	23	— —	40	37	— —	68	51	— —	96
9	— —	12	24	— —	42	38	— —	70	52	— —	98
10	— —	14	25	— —	44	39	— —	72	53	— —	100
11	— —	16	26	— —	46	40	— —	74	54	— —	102
12	— —	18	27	— —	48	41	— —	76	55	— —	104
13	— —	20	28	— —	50	42	— —	76	56	— —	106
14	— —	20	29	— —	52	44	— —	78	57	— —	109
15	— —	24									

AUGUSTISSIMO,

POTENTISSIMO, INVICTISSIMOQUE

PRINCIPI

GEORGIO TERTIO,

MAGNÆ BRITANNIÆ, FRANCIÆ, ET HIBERNIÆ,
REGI, FIDEI DEFENSORI, &c. &c. &c.

PATRIÆ PATRI,

MAXIMO REI LITERARIÆ STATORI,

PROTECTORIQUE GRATIOSISSIMO,

HANC ACCURATIOREM HORTI MALABARICI EDITIONEM;

CLASSIUM, GENERUM, ET SPECIERUM CHARACTERIBUS LINNÆANIS; SYNONYMIS AUTHORUM, ATQUE OBSERVATIONIBUS, ET INDICE LINNÆANO ADAUCTAM;

HUMILLIMO DEVOTISSIMOQUE ANIMO,

DAT, DICAT, DEDICAT,

SACRATISSIMÆ MAJESTATIS SUÆ

SUBJECTISSIMUS OBLIGATISSIMUSQUE,

JOHANNES HILL,
Academiæ Sacri Romani Imperii Leopoldino-Carolinæ Naturæ Curiosorum Socius.

PARS PRIMA
HORTI MALABARICI
DE
ARBORIBUS.

TENGA.
COCOS NUCIFERA.

FIG. 1. 2. 3. 4.

Tenga, lingua Bramanum *Madò*, eſt arbor cum ſurrecto caudice alte aſſurgens, naſciturque in arenoſis.

Radix craſſa cortice ruffeſcente ac nigricante, interius ligno molliori, fibras late transverſum diffundens.

Caudex ſurrectus unum pedem craſſus, in una parte craſſitie maxima duos ferme pedes æquans, ramis foliaceis qui ex ſolo ejus vertice altius ac altius increſcente erumpunt coronatim ordine decuſſato in ſummitate circumdatus, ac in cortice ſeu cruſta nigricante, quæ deglubi nequit, ſemiannularibus circulis ac notis quibus pedes ramorum inſederunt ſtriatus; conſtatque ligno minus duro ac filamentis groſſis pertexto ac ruffo-rubeſcente, intus molliori, ad corticem duriori, cùm vetuſtior eſt multò duriori & magis nigricante, quod ſub dio expoſitum intra duos, tresvé annos corruptioni obnoxium, ſub aquis magis durabili, ejus cacumen, quod à teneris ramis circumdatur, cum altior ac vetuſtior eſt, in conum faſtigiatur ac molli & albicante pulpa ſeu corculo dicto in lingua Luſitanica *Palmita*, quod exterius ex variis tunicis ſibi mutuò ſuperinjectis conflatur, ac intus denſum eſt, conſtat; hoc cum tenerior eſt Ténga & altitudine unius cubiti, eſt dulcis ac grati ſaporis; cum majoris ætatis, ſaporis minus grati ac aſtringentis ac dulcedine nulla; cum altior ac vetuſtior eſt, ſaporis dulcioris &

gratiſſimi,

gratiſſimi, æmulans juglandes noſtrates, eſtque in eduliis ac ab elephantibus maxime expetitum, qui ob ejus appetitum arbores haſce eradicant.

Rami foliacei ſimplices ſunt, in nullos alios diviſi, in pede quo caudicem primum arctè complectuntur interius plani, ac nonnihil concavi ac ſupernè interiùs in ventrem acutum extenuati, exteriùs in totum convexi, in imâ parte pedis latiores & inde ſenſim in anguſtum contracti ac in oris extenuati, & reticulato, raro, ruffofuſco cortice, cujus filamenta ex oris pedis utrinque prodeunt caudicem primum circumveſtientes ac ſe mutuo obtegentes; ſuntque veſtiti cortice flavo viridi ac intus filamentis lignoſis minus duris mollem inter carnem albicantem pertextis conſtantes; qui vetuſtiores ſunt à caudice magis deflectunt ac pandi ſunt, dein decidunt alter poſt alterum temporibus ordinatis, dum alii ex ſummitate caudicis de novo erumpunt.

Folia, quæ ſuperiorem partem ramorum circumveſtiunt ad partem eorum planam ubi in ventrem extenuati ſunt, utrinque in oris prodeunt obliquè ex adverſo ſita, ſuntque oblongo-anguſta longitudine plus minus ſeſquicubiti, latitudine trium transverſorum digitorum ab origine ſenſim in anguſtum contracta, ſuperficie valde plana, venis parallelis ac ſubtilibus in longum ſtriata inferiùs cum ſutura albicante ſubflava quæ in angulum inflexa eſt, inſerta ſunt, ac verſus exteriorem partem ex angulo ſuturæ nonnihil clauſa, & in interiori, quæ cum interiori ſuperficie rami convenit, coſta altè eminente, quæ exteriorem partem ſulco ſtriat, in medio obſita, viroris fuſci & nitentis, cùm marceſcunt, flaveſcente, ſaporis & odoris nullius niſi ſylveſtris.

Supra ex *Ramorum Foliaceorum* exortu ex *Caudice* oriuntur *Capſæ* oblongæ in quibus *Flores* & *Fructus* teneri ſimul incluſi ſunt ſurculis inſidentes; ſunt autem capſæ rotundæ & nonnihil planæ, tres quatuorve ſpithamas longæ, ad originem anguſtiores & flaviores, & in vertice in conum ſtricti medii digiti latitudine ferme in cortice craſſæ venis filamentiſque lignoſis in longum ſtriatæ, exterius virides ac ſulcis liriſque quæ ad cacumen profundiores, exaratæ, interius albicantes & glabræ.

Surculi Fructiferi dum in capſa incluſi ſunt glabri & nitentes ad originem glanduloſi, angulati & undulantibus lacunis inflexi, alii rectiùs, alii ductu parùm ſerpentino excurrentes medio ramo craſſiori coronatim circumpoſiti, & verſus cuſpidem capſæ in anguſtum contracti, denſo ordine ad ſe mutuo arcte conſiti ac rupta capſa ex medio ramo ſe transverſim in orbem expandunt, ſuntque veſtiti cortice craſſiolo, primum cum molles ac teneri & in capſa incluſi ſubflavi & flavo-albeſcentes ac dein magis flaveſcentes ac rubeſcentes, poſt virideſcentes; in hiſce *Surculis* in *Capſa* *Flores* & *Fructus* ex ordine proveniuut, ut *Fructus* in inferioribus partibus prodeant quam *Gemme Florum*.

3 *Gemmæ*

Tenga
1
1
Cocos
Nucifera

Gemmæ Florum ſpicæ ſunt albeſcentes parum flavæ ac dein magis & magis flaveſcentes, glabræ & nitentes, aliæ planiores, aliæ rotundiores parvis & flavo-albicantibus calycibus trifoliatis arcte exceptæ cum in capſis ſunt densè ad ſe invicem conſitæ, ubi autem extra capſam cum ſurculis erupere iis accreſcentibus rariores ac tranſverſum ſitæ vel parum anteriora verſus cum cuſpide reflexæ, aperiuntque ſe in tria folia, quæ ad unam oram rotundiora ſunt, & in vertice cuſpidata, duriola, rigida & craſſiola, habentque in medio ſex ſtamina flava, quæ oblongis, craſſiolis primum ſurrectis, dein decumbentibus apicibus dotata ſunt, ac ex unguiculis foliorum prodeunt, ac cum iis ſtylum brevem, craſſiolum & albicantem, ſuperne trifidum, ſuntque odore grato, velut lilia, licet debili: *Flores* poſtquam è *Capſis* eruperunt, confeſtim è *Surculis* decidunt.

Fructus qui cum *Floribus* in capſis oblongis ſimul proveniunt, & infra *Flores Surculis* arcte inſident, cum ad maturitatem pervenerunt, prægrandes ſunt, ſuntque velut nuces conſtantes operimento lignoſo, qui interius ad ſuperficiem interiorem operimenti ſeu teſtæ medulla alba obducti ſunt, ac intus larga cavitate quæ aqua ſeu liquore repleta eſt: hi dum teneri ſunt & ex capſa cum ſpicis erumpunt, forma rotundi ſunt colore flavo-albicantes & calyce flavo-albicante, qui ex rotundis foliis mutuò circumvolutis conſtat, arctè & in totum obducti, intus ſub corticibus quibus circumteguntur carne denſa albicante, nulla cavitate dotati, poſtmodum verò cum ætate increſcentes forma oblongo-anguſta ſunt in longitudime maxime aucti, minus verò in latum, in cortice exteriùs cum nitore virideſcentes, calycis foliis ex quibus cum ſuperna parte emicant ex rufo rubeſcentibus; proditque ſe in iis primum nota parva, oblongo-anguſta, cavitatis cum majori incremento introducendæ in ima parte ſeu ad exortum fructus, antequam autem cavitas ſe offert, fructus hi teneri Malabaribus *Bellacà*, Luſitanis *Coquinhos*, cavitate autem jam introducta *Fructus* primum ſola aqua repleti ſunt ac tum dicti Malabaribus *Caricù*, Luſitanis *Caricà*; abſoluto verò cavitatis incremento poſtquam omni ſua repleti aqua ſunt medulla ad interiorem operimenti ſuperficiem obducuntur.

Quod ad cavitatem notandum, eam in teneris fructibus valde oblongo-anguſtam eſſe ac cum fructibus primùm in longitudinem magis increſcere; minus verò in latum, eſſeque circumſcriptam forma ovali, cujus angulus acutior verſus ſummitatem fructus ſitus eſt, in fructibus autem vetuſtioribus ad formam ellipticam ſeu rotundam accedere: eſt autem medulla *Fructus*, quæ ad certum temporis intervallum augeſcit expetita in eduliis, primum tenera & albicans ac ſubcœrulea, ſapore dulci ac grato, minimè verò oleoſo, dein albicans ac magis magiſque indureſcens, cùm dura ſapore nucis, ac quo vetuſtior ſeu durior ſaporis magis oleoſi, contrita ac tuſa lacteum liquorem, qui & ſapore lactis eſt, ſed nonnihil oleoſi fundens; cùm vetuſtiſſima eſt maximè oleoſa ac ex oleo cœruleſcens, odorem fortem

 oleoſum,

oleofum, qui ingratus eft, fpirans; pro diverfa medullæ confiftentia *Fructus* variis nominibus funt donati, cùm ea tenera eft & lacti fimilis ac mollis, dicitur Malabaribus *Corumba*, cùm completa eft & non magis augetur, *Elanì*, Lufitanis *Lánia*; cùm nonnihil dura eft Malab. ut & Lufitanis: *Malinga*; cùm dura eft, *Ténga*, Lufitanis *Cóquo*, cùm adhuc durior, *Baréttu-Tenga*, ac cùm maximè dura, *Cótta-Tenga*, Lufitanis *Cóco Sicco*. Quod ad aquam, quæ eft intra cavitatem, hæc in fructu tenero *Caricù* dicto eft primum fubaftringens, fubfalfa & fubacida, minùs verò dulcis, dein quo fructus vetuftior fit, magis & magis dulcefcens; in fructu vetufto, ut *Baréttu-Tenga*, fimul valde dulcis & falfa, ante medullæ proventum clara & valde limpida eft inftar aquæ; medulla autem proveniente turbida feu minus limpida & pallide albicans, ex fructu *Caricù*, qui omni fua aqua jam repletus eft, facto angufto foraminulo per operculum magna vi radiatim exfilit, minus verò ex fructu, qui medulla repletus eft, ut *Corumba* feu *Lania*; aqua in *Maninga* id proprium habet, quod ut liquor, dictus *Suri*, fermentatione ad oculum notabili cietur, cùm medulla dura eft in fructu exficcari incipit, in ollam infufa & aëri expofita faporem dulcem illico amittit & fubacida redditur, idque ocyus fi vento moveatur, fine ulla tamen fermentatione, quin & aqua fructus *Maninga* hoc modo omnem fuam fermentationem amittit. Quod ad operimentum aquam ac medullam continens, illud primum tenerum, eftque in fructu *Corumba* adhuc molle & efculentum ac fapore nucis juglandis, illud calce illitum primum flavefcit, dein viridi-fufco colore tingitur, quò vetuftior fit fructus ac medulla durior etiam magis indurefcit, ac cùm maxima duritie eft, fectioni minus pervium, eftque exterius tribus futuris eminentibus in longum ftriatum, ac in parte inferiori inter futuras tribus oculis claufis donatum, quorum unus latior & minùs durus eft, inter futuras, quæ latius diftant, fitus, aurificibus ob ferventem flammam, quam exhibet, in ufu. Cortex exterior operimentum obducens in exteriori fuperficie primum eft albicans, ut in fructibus de *Coquinhos* cum tenerrimi funt, dein viridefcens, ac cum majori ætate ex viridi flavefcens, cum autem fructus vetuftior eft ac exficcari incipit, eftque tandem ficcus cinereo-fufcus, & primum quidem mollis ac tenuis eft, dein conftans intus carne denfa, albicante & molli, quæ in *Lania* tenera adhuc mollis & fectioni facile pervia eft, ac calce illita flavo colore tingitur, poft magis & magis indurefcens intus in carne plurimis lignofis ac ftupeis filamentis ad funiculos conficiendos idoneis quæ operimento lignofo exterius arctè adhærent, eft intertextus. Quod ad formam externam, hi fructus cùm tenerrimi, rotundi funt, cum majori ætate oblongo-rotundi ac tribus angulis obtufis ad partes futurarum emicantes, cùm vetuftiores funt minus oblongi, ac cùm vetuftiffimi funt, figura magis contracta quàm *Lania*; in cocos vetuftis ad partem eorum inferiorem intra medullam duram oculus oblongo-rotundus albicans, qui poftea flavefcit, fe prodit, eftque tenerum germen fructus qui eo terræ mandato ex fuperiori parte per oculum operimenti minus durum feu latius furculum novellum extrudit;

atque

Tengu 2.
Cocos
Nucifera

atque ex inferna parte piram dictam Mal. . . . . Lusitanis *Póngo*, quæ magis & magis increscens dum aqua interea exsiccatur, totam cavitatem adimplet; surculus autem novellus ex oculo prodiens extra operimentum emicans paulo reflexus corticem exteriorem perterebrat, ac ex inferiori parte emittit radiculas, quæ per corticem exteriorem primum obliquè decurrendo, tandem eo perrupto se terræ hinc inde affigunt: pirum quod in cavitate nascitur albicans est, & in strictiori parte, quâ ex oculo prodit subflavum, exterius rugis in longum striatum & granulatum ac oleo inunctum, intus fungosum, humidum, molle & albicans, esculentum, sapore multo dulciori quàm medulla, verùm nonnihil fastidioso.

Ex hac arbore liquor *Suri* quoque provenit, qui potus est ut vinum vim inebriandi obtinens, saporis grati, subdulcis, subsalsi & subacidi, cùm primùm exceptus est majori dulcedine, cùm vetustior acidior, coloris ex albicante subcœrulei & pallidi, in superficie bullis seu spuma obsitus ac brevi tempore fermentans ac inter fermentandum sibilum edens ac guttulas tenues veluti vinum forte & vegetum in aërem excutiens, vi quoque massam farinaceam seu cerevisiam fermentandi pollens maximè cùm dulcior est, estque liquor maximo commodo serviens, ex quo vinum ardens, quod ut vinum vim inebriandi habet, acetum ac saccharum quod *Iagra* vocant, formatur; educitur autem hic liquor ab iis quos *Chegues* vocant hoc modo: capsæ floriferæ seu fructiferæ, quam *Mammam* arboris vocant, cuspidem incidunt, eique ollam appendent, ac infra cuspidem intervallo quatuor digitorum corticem capsæ obliquè secant, sectumque versus cuspidem elevant barbam ut ajunt efficientes, ut liquor ex cuspide inciso per corticem capsæ dimanans ex barba in ollam appensam refundatur, cuspidem autem incisum vel limo certo obducunt, vel foliis *Vétti-Táli*, vel corticis exterioris viridi rasura idque ad obturandum cavernulas in cuspide sitas, ne per eas liquor *Suri* ex surculis, qui intra capsam sunt, exstillans, intra ipsam capsam se effundat: capsam quoque vinciunt in incisura cum cortice qui à ramis foliaceis detractus est ad impediendum ne rumpatur; *Mamma* autem seu capsa cuspide primum inciso post quinque dies dat *Suri*, estque is liquor qui primùm exstillat colore rubescente; bis de die mane & vesperi ex communi usu ollas cum *Suri* detrahunt; cùm tribus vicibus, etiam meridie; ollæ priusquam appenduntur, primum bene tersæ sunt ac ab omni liquore expurgatæ, quoties autem appenduntur, cuspis inciditur & prædicto modo oblinitur, ac insuper *Mamma* in quatuor partibus proximè ad oras, non verò in ipsis oris, neque in medio inter duas oras pulsatur cum osse butyro repleto, fit autem illa pulsatio, ne liquor intercipiatur ac hæreat, sed faciliùs ac liberiùs, atque adeo copiosiùs manet; liquor hic *Suri* dictus, qui medio die detrahitur in ollis mane appensis, dulcis est, qui vesperâ subacidus, altero die acescens, tertio autem die liquor dulcis acidus redditur, suam dulcedinem prorsus amittens; liquor qui ex arbore tenera educitur minus fortis ac vegetus est quàm qui ex arbore grandiori & vetustiori, minusque spirituosus,

ſpirituoſus, adeò ut minus vini ardentis per diſtillationem exhibeat, odoremque terræ in qua naſcitur etiam ſpirans; liquor quem arbores valde vetuſtæ dant, minori copia emanat & dulcior eſt ac magis inebrians; vinum ardens ex hoc liquore poſtquam uno die in ollis detractis ſervatus eſt, diſtillando extrahitur additis nonnullis guttulis olei de *Cocos*; ut acetum ex eo conficiant, ollas in quibus exceptus eſt, in calce per quindecim dies imponunt, quo ad fermentationem vehementem excitatus multam ſpumam ebulliendo ac in fundum ollæ materiam albicantem, quæ coloris cinerei eſt, demittendo, mutatur in acetum; Saccharum autem *Iagra* dictum ex eo liquore hoc modo conficitur; ollis quas *Mammis* arboris appendunt, indunt momentum calcis quantum ſufficit ad liquorem inſtillatum rubedine tingendum, nam ſi calx ſuperflua ſit liquor eſt magis albicans & lacteus colore calcis, ſi minus calcis additum, liquor ex ſuo colore albicat, dein hunc liquorem *Suri* ita cum calce ſufficienter imbutum & permixtum coquunt, continuò eum cum cochleari movendo donec inſpiſſetur, habeturque tum ſaccharum rubrum; notandum verò ex liquore *Suri* inſtillato, cui minus calcis datum eſt, non poſſe ſaccharum confici, ſi verò plus calcis ei datum ſit, adeò ut in fundo impermixta reſideat ad ſaccharum conficiendum reſiduum calcis primum eſſe demendum; in confectione ſacchari ſeu *Iagræ* albicantis hoc inſuper obſervatur quod liquorem *Suri* cum calce permixtum in ollas diverſas ad ſeparationem calcis transfundant, mutando ter ollas, ut ſi mane detractus ſit, medio die calce quæ in fundo ſubſedit relictâ, in novam ollam infunditur, atque ita altera vice hora ſecunda, ac veſpera rurſus in novam ollam refuſa coquitur.

Hæc arbor valde ferax eſt, præcipue quæ in locis ſalſis ac proximè ad mare naſcitur, quæ in montoſis provenit minùs ferax eſt, ac fructus ſeu *Cocos* minores dat, quorum aqua ſaporis eſt minus dulcis ac minus grati, liquorem *Suri* minori quoque copia fundit, qui tamen fortior eſt; à vigeſimo quinto ad trigeſimum ætatis annum vigore eſt ſummo, fructus ſeu *Cocos* abundatiores & grandiores uti & capſas ſeu Mammas in quibus incluſi ſunt majores producens, ac liquorem *Suri* uberius fundens, ab eo tempore quo fructus dat, maturis deciduis novos ſemper dat fructus, licet cùm longævæ ætatis ſit, minori copia & forma minores; liquor *Suri*, quem vetuſtior dat, minori quoque copia exſtillat; verùm dulcior & fortior eſt; centum annos ordinarie durat in vita; cùm languet ac morti proxima eſt, rami omnes folioſi flaveſcentes ac velut aduſti conſpiciuntur.

Obſervatum eſt de hac arbore eam tertio poſt ſationem anno ramis, qui in juſtam magnitudinem excrevére, veſtitam eſſe, atque ab eo tempore ramos incipere decidere, ſuntque tum rami ad ſeſquihominis vel etiam duorum altitudinem ſurrecti, & caudex qui ramis in totum circumveſtitus ac obtectus eſt non major quàm altitudine unius cubiti, craſſitie autem unum

Tenga 3

Cocos
Nucifera

unum pedem æquans: fingulis menfibus ordinariè unus ramus novus prodit, veteribus interea deciduis, eftque tempore æftivo lapfus ramorum frequentior quàm pluviofo, fpatio trium menfium rami in juftam magnitudinem excrefcunt, puta qui poft tertium annum à fatione in arbore proveniunt; ante exortum capfarum feu *Mammarum* fructiferarum rami majore longitudine funt quàm poft, in arbore grandi ordinariè viginti octo rami plus minus confpiciuntur; capfas cum fuis fructibus quandoque tertio à fatione anno, vel quinto, vel octavo, vel decimo producunt, prout terra magis vel minus bona eft: capfæ infra fingulos feptem ramos qui è fummitate arboris prodeunt, proveniunt fpatio trium menfium in fuam juftam magnitudinem excrefcentes, fefeque decimo quinto die pòft aperientes; flores quinto vel fexto die poft capfarum aperturam decidunt; in arbore ordinariè funt duodecim fafciæ *Cocorum*, una fafcia fert *Cocos Siccos* dictos: *Baráttu-Ténga*, feu *Cotta-Ténga*; altera fructus maturos dictos *Palupèn-Ténga*, qui carne magis dura funt quam *Maninga*, minus verò quam *Ténga*; tertia fructus immaturos, dictos *Belacà-Caricù*; quarta fructus dictos *Maninga*; quinta fructus dictos *Elani*; fexta fructus dictos *Curimba*; præterea duæ *Mammæ* apertæ & quatuor claufæ; Ex fructibus teneris & ex *Mamma* primùm erumpentibus ordinariè quindecim aut fedecim è ramis decidunt, reliquis in *Cocos* excrefcentibus; tertio poft aperturam Mammæ menfe fructus aquæ pauxillum acquirunt, fexto autem menfe omni aqua funt repleti; dein fpatio trium menfium omni fua medulla implentur, quæ poft tres menfes indurefcit ac tum cocus ex arbore decidit, uno autem menfe ante delapfum aqua diminuitur ac tum etiam oculus in medulla fe offert: fructu deciduo poft unum menfem fe prodit pyrum quod fpatio fex menfium totam cavitatem replet, intra quod tempus fi terræ mandatus fit *Cocus*, ex oculo furculus cum ramis novellis ad altitudinem unius cubiti affurgit.

VIRES EJUS.

RAdix decocta in aqua & cum ficco gingibere epota confert pro febre calida, eadem trita & decocta cum oleo fructus feu *Coqui* adhibetur in ablutione oris pro puftulis in gingiva obortis; fuccus ex ramis tenellis expreffus & mixtus cum momento mellis oculis ad fedandum dolorem adhibetur facta lotione, fuccus foliorum cum oleo fructus feu *Coqui* in decocto datus proficuus eft pro hæmorrhoïdibus; flores cum faccharo comefti juvant urinantes materiam purulentam; fuccus ex floribus expreffus ac in lacte vaccæ datus proficuus eft pro gonorrhœa; capfula florum trita & cum oleo decocta prodeft in ulceribus ex aduftione ortis facta perunctione, fuccus ex fructu tenello expreffus fervit pro puftulis oris in infantibus facta lotione, ut & pro oculorum doloribus eodem modo adhibita;

aqua

aqua *Cansje* epota cum floribus ardori jecoris reſtinguendo confert, eadem in iterata lotione capitis pro rubedine oculorum conducit; medulla fructus ſeu *Coqui* valet pro ſulcis oris maſticata; oleum ex medulla extractum puſtulas capitis pellit facta perunctione, idem proficuum quoque eſt pro hæmorrhoïdibus eodem modo uſurpatum; pyrum quod ex aqua in cavitate *Coqui* excreſcit cum oryza toſtum datur pro tuſſi ex melancholia nata, ex cortice arboris exprimitur oleum quocum ungitur pars affecta morbo cutaneo nato ex vermibus.

F I G. 1. 2. 3. 4.

Palmarum varias inveniri ſpecies, vel mediocriter in Botanicis exercitato ſatis eſt notum. *C. Bauhinus* in *Pinace* quadraginta ſeptem proponit, & hanc quidem primam recenſet, inter Palmas Nucem ferentes, nomine *Palmæ Indicæ Cocciferæ anguloſæ, Ianſiat Indi*, id eſt, *Nucis Indicæ Avicennæ.*

Cum autem in pleriſque tam Orientalis quam Occidentalis Indiæ regionibus, præſertim locis maritimis, copioſe germinet, hinc paſſim ejus hiſtoriam pluribus tradunt autores: & imprimis præ aliis *Garzias ab Horto*, & in eum *Cluſius.* Vires quoque & uſus fuſiùs enarrant *Hernandes* & *Recchius, Plantarum Mexicanarum hiſtoriæ libro tertio*, ubi ab incolis arborem hanc *Coyolli* vocari affirmant, diverſaſque ejus in nova Hiſpania obſervari ſpecies.

Accuratiſſimam autem hujus arboris, ejuſque attributorum deſcriptionem, ſi quis inſuper deſideret, adeat celeberrimi *G. Piſonis Hiſtoriam naturalem Indiæ*, qui teſtatur ab incolis Braſilianis vocari *Inajagua çuiba*, & ſingula folia, pedes circiter ſedecim eſſe longa: à quo tamen non diſſentiunt Autores noſtri, dum ea duntaxat ſeſquicubitum æquare aſſerunt: cum illud quod Autores noſtri ramum vocent, à *Piſone* folium, & illud quod ab Autoribus folium, ab ipſo foliorum ala nuncupetur.

Præter autem varios uſus, ab aliis memoratos, quos humanum in commodum ſuppeditat hæc *Palma*, reſinam quoque fundit peculiarem, qualis mihi hoc anno ex *Zeilan* laudatiſſima totius orbis inſula, allata: conſtat ea ex ſarmentis medium digitum latis, & funiculi in modum in longum porrectis, coloris ſubfuſci & pellucidi, ſaporis autem lenti & præpinguis: quaſnam verò obtineat vires & facultates, addiſcere aut experiri nondum licuit.

COCOS NUCIFERA.

CLASSIS

PALMÆ PENNATIFOLIÆ.

Character genericus.

Masc. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* 3-petala. *Stam.* 6.

Femin. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 3-petala. *Stigm.* 3. *Drupa* coriacea.

Nomen ſpecificum.

Cocos inermis, frond. pinnatis: foliolis replicatis enſiformibus.

Synonyma authorum.

Cocos frondibus pinnatis: foliolis enſiformibus replicatis. *Jacq. hiſt. t.* 168.

Cocos frondibus pinnatis: foliolis enſiformibus margine villoſis. *Hort. cliff.* 483. *Fl. zeyl.* 391. *Roy. lugdb.* 4.

Palma indica coccifera anguloſa. *Bauh. pin.* 502.

Palma indica nucifera. *Bauh. hiſt.* 1. *p.* 375.

Calappa. *Rumpf.* 1. *p.* 1. *t.* 1. 2.

Obſervationes.

Habitat in paludoſis, umbroſis.

Foliola omnia (exepto utrinque infimo) retroplicata ſunt.

Monoica, hexandra, trigyna.

C A U N-

Tenga
Cocos
Nucifera

Caunga
Areca
Catechu

CAUNGA.

ARECA CATHECU. FIG. 5. 6. 7. 8.

CAunga, Ling. Bram. *Madì*, eſt arbor procera altitudine arborem *Tenga* æquans, naſcens in arenoſis.

Radix nigricans, oblonga, craſſitie unius ſpithamæ, radiculas albicantes & rufas, quæ intus lignoſo filamento ſunt, ex ſe diffundens.

Caudex craſſitie unius ſpithamæ, maxima craſſitie ad radicem, in ſummitate paulò minori obductus cortice viridi-claro.

Rami qui ex caudice ordinatè prodeunt, ac ordine decuſſato bini & bini ex ſe mutuo emergunt cum pede ſummitatem caudicis inſtar vaginæ ſeu capſæ rotundæ ac clauſæ circumplectentes, exterioribus interiores circumdantibus, ac ſimul caput oblongum in ſummitate *Caungæ*, quod craſſius eſt ipſo corpore caudicis inferiore, conſtituentibus, rami exteriores pede fiſſo ac rupto pòſt ſucceſſive ſuo tempore decidunt; eſt autem pes ramorum exterius viridi-fuſcus, in interiori ſuperficie albicans, contextura ferme coriaceus, ac interiori ſuperficie ſtriatus, intus lignoſis filamentis minus duris in longum perductus membrana candida & nitente, quæ firmæ & denſæ texturæ eſt, obductus: pars ramorum ſuperior quæ ex pede exit, inferius ad pedem latior eſt, dein ſenſim ſtrictior, exterius rotunda, interius nonnihil cava ac ſuperiora verſus interiùs in medio in coſtam acutam extuberans ac utrinque ad coſtam planis oris circumſcripta, in quibus foliis ex adverſo oppoſitis eſt veſtita exteriùs ut & interiùs colore viridi, ad pedem autem interiùs nonnihil flaveſcens, ac intus lignoſis mollibus filamentis ac fungoſis carneis fibris pertexta: ſunt autem folia oblongo-anguſta longitudine trium quatuorvé pedum & latitudine quatuor pollicum plus minus, ac inſtar flabellorum in duas treſvé, etiam quatuor quinqueve plicas complicata & cum plicis ex oris ramorum producta in parte interiori in plicarum angulis eminentibus coſtis viridi-claris obſita, & intus venis in longum ſtriata, contextura rigida, ſuperficie plana; viridi-fuſca & nitentia in utraque parte.

In *Capitulo Caunga* quod in ſummitate eſt intra pedes ramorum foliaceorum vaginiformes *Capſæ* in quibus faſciæ ramorum ac ſurculorum cum floribus & fructibus includuntur, proveniunt infra ſingulos una, ſunt autem capſæ oblongæ quatuor plus minus ſpithamas æquantes in una parte, qua pedi exteriori accumbunt rotundæ, in altera qua pedem interiorem complectuntur, cavi ambitus, ſuperficie glabra & æquabili, ad ſummitatem in medio partis cavæ ſtria lacunoſa in cujus tractu rumpunt ſulcatæ, colore exteriùs primum viridi-diluto albicante & ſubflaveſcente, pòſt cum ætate flaveſcentes, interius coloris candidi, capſa exteriore accreſcente ramus exterior, qui cum arctè includit, vi detruditur; faſciæ ramorum & ſurculorum quæ in capſis incluſæ conſtant uno pede plano quo caudicis ſummitati circumpoſitæ, ſuntque in ramulis craſſioribus fructibus teneris dotatæ, & in ſurculis tenuibus, qui infra exortum fructuum erumpunt, ſpicis ſolis ſeu gemmis florum in duabus oppoſitis partibus obductæ; faſciæ autem hæ in ramis ac ſurculis primum ſunt albicantes ſeu flavo-albicantes, dein virideſcentes, cum vetuſtiores ſunt, colore viridi-fuſco & duræ.

Spicæ Florum ſummitati ſurculorum obverſæ ſunt, ſuntque parvæ & angulatæ & albicantes, in tria folia rigida & cuſpidata ac craſſiola ſe aperientes, continentque in medio ſtamina novem albicantia tenuia ſine ullis apicibus, tria longiora ex flavo albicantia, quæ à ſex minoribus magis flavis cinguntur.

Fructus qui faſciis ramorum adhærent cum ſua magnitudine juſtâ ſunt, oblongo-rotundi ſunt, in ima & ſuperiori parte ſtrictiores, involuti cortice exteriori craſſo, ac conſtantes pulpa rufo-rubeſcente, & intus in medio pulpæ medulla albicante,

cum autem teneri ſunt, hi fructus candidi ſunt ac nitentes, albicantibus ſurculis appendentes, forma non rotunda ſed angulata, maxima parte foliis calycis oblongo-rotundiolis & mutuo circumvolutis circumprehenſa, interius conſtantes pulpa denſa albicante, quæ ſaporis nullius & aſtringentis; poſtea cum ætate pulpa molli ſunt & pauca continentes in medio pulpæ humorem clarum ac multum qui cum pulpa aſtringentis ſaporis eſt, ſuntque tum dicti *Tannì-Painà*, dein pulpa interiori magis aucta ſunt, ac nullum humorem in medio continentes, ſuntque tum fructus dicti, *Schalémba-Painà*, cum ætate majori pulpa magis & magis indureſcit naſciturque in medio in longitudine medulla albicans, diciturque, cùm pulpa & medulla minus dura eſt, *Aria-Décca*, cùm durior *Adecca*, cùm maximè dura eſt & cortex aureo-flavus, *Paléca*; eſt autem pulpa, forma primum ovali habens cuſpidem acutiorem ad ſummitatem fructus, eſt verò pulpa, cùm tenera & humida eſt, colore albicante-ſubflavo, forma oblonga & anguſta & ad ſummitatem cuſpidata, dura, colore ex rufo-rubeſcente, forma eſt minus oblonga ac craſſior ac magis ad conum accedens, cujus baſis eſt in ima parte fructus: pulpa, ſeu dura, ſeu mollis, cum *Bétel* addito momento calcis manditur, maximè autem mollis; Cortex pulpam circumdans corticula exteriori denſiori & duriori, quæ ſuperficie plana & glabra eſt, ac primùm albicans, dein viridis, pòſt cum pulpa ac medulla dura eſt, aureo-flavi coloris, obductus, intus conſtans carne primum tenera albicante, quæ majori quantitate eſt ad imam partem fructus, ac corticula exteriori deciſa cum pulpa fructus in comeſtione *Bétel* ſimul manditur, cum fructus vetuſtior eſt, filamentis lignoſis, quæ primum coloris albicantis ſunt, dein cum corticula exterior aureo-flava eſt, coloris quoque aureo-flavi ſeu crocei ſunt, eſt pertextus, eſtque tum adeo arctè pulpæ ſuperficiei adhærens, ut non facile deglubi poſſit: intra medullam albicantem in baſi fructus in medio oculus rotundiolus albicans conſpicitur, qui germen fructus eſt ſurculum edens: quatuor *Capſæ* plus minus ſimul in eadem arbore in *Capitulo* reperiuntur; quinto anno à ſatione dat *Fructus* ſi terra ferax ſit, ordinariè ſeptimo, vivit quinquaginta annos, triginta vegeta eſt fructus proferens, pòſt langueſcit, fructus poſt unum menſem, quo ex capſa erupére, aquam recipiunt, poſt tres menſes fructus omni aqua repleti ſunt, poſt ſex menſes pulpa dura.

VIRES EJUS.

RAdix decocta in aqua ſervit pro ore ſulcato ſi cum ea diluatur, uti & pro ejus puſtulis. Succus foliorum tenerorum expreſſus ac cum oleo *Schirgelim* datus confert pro lumbricis.

FIG. 5. 6. 7. 8.

Arbor hæc à *C. Bauhino* in *Pinace* vocatur *Palma*, cujus fructus ſeſſilis *Faufel* dicitur, *Faufel Serapioni*, *Filfel* & *Fufel Avicennæ*. Fructus tum alibi, tum in Regno *Malabar* à nobilioribus vocatur *Arcca*, teſte *Garzia ab Horto*, ad quem plura de hac materia deſiderantem lectorem remitto. Ut & *Chriſtophorum à Coſta*, qui *Avellanæ Indicæ* nomine fructus deſcribit, eoſque adhuc virentes, ſub arena condi teſtatur, ut guſtu evadant gratiores, quin & in lotionibus adſtringentibus magni eſſe uſus. Maximum autem huic fructui famam conciliavit quotidianus ejus cum foliis *Betre* ſive *Betle*, apud Indos Magnates & ditiores uſus, ut apud jam citatos autores, *Linſchoten* & *Boutium* (qui *Pynangh de Sirii* & *Sirii Boa* vocat) videre eſt.

Plures autem ejus dari ſpecies, teſtantur præter Autores noſtros, fructus magnitudine & forma varii, quos inter rariora aſſervo. Verum quem formâ oblongâ *Arecæ* ſubjungit *Cluſius*, toto cœlo ab eâ differt, cum nihil aliud ſit, quàm Nucleus interior *Palmapini Lobelii*.

ARECA CATHECU.

CLASSIS

PALMÆ PENNATIFOLIÆ.

Character genericus.

Masc. Cal. . . . Cor. 3-petala. Stam. 9.

Fem. Cal. . . . Cor. 3-petala. Drupa calyce imbricato.

Nomen ſpecificum.

Areca frond. pinnatis; foliolis replicatis oppoſitis præmorſis.

Synonyma authorum.

Areca frondibus pinnatis: foliolis replicatis oppoſitis præmorſis. Fl. zeyl. 392.

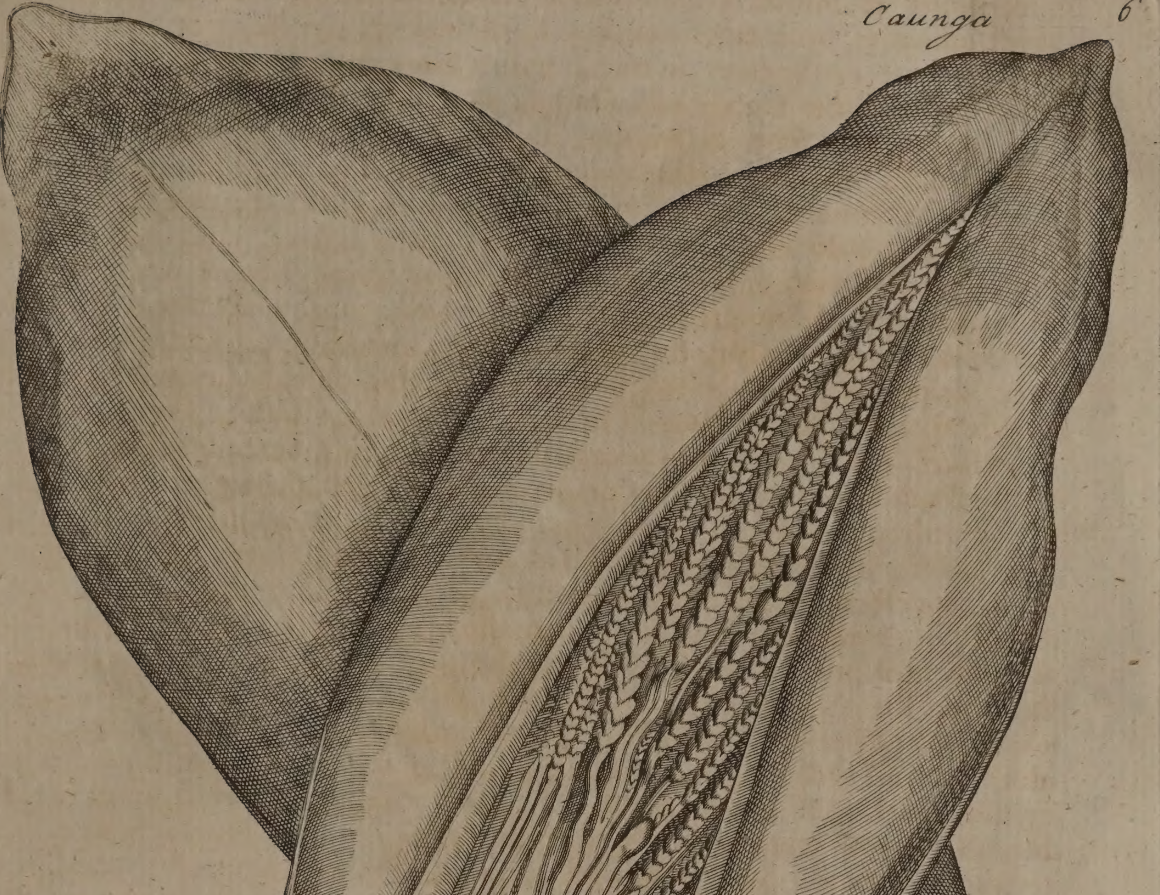
Areca ſ. Faufel, avellana indica verſicolor. Raj. hiſt. 1363.

Palma arecifera nucleo verſicolore moſchatæ ſimili. Pulk. alm. 275. t. 309. f. 4.

Palma cujus fructus ſeſſilis Faufel dicitur. Bauh: pin. 510.

Pinanga. Rumph. amb. 1: p. 26. t. 4.

CARIM-

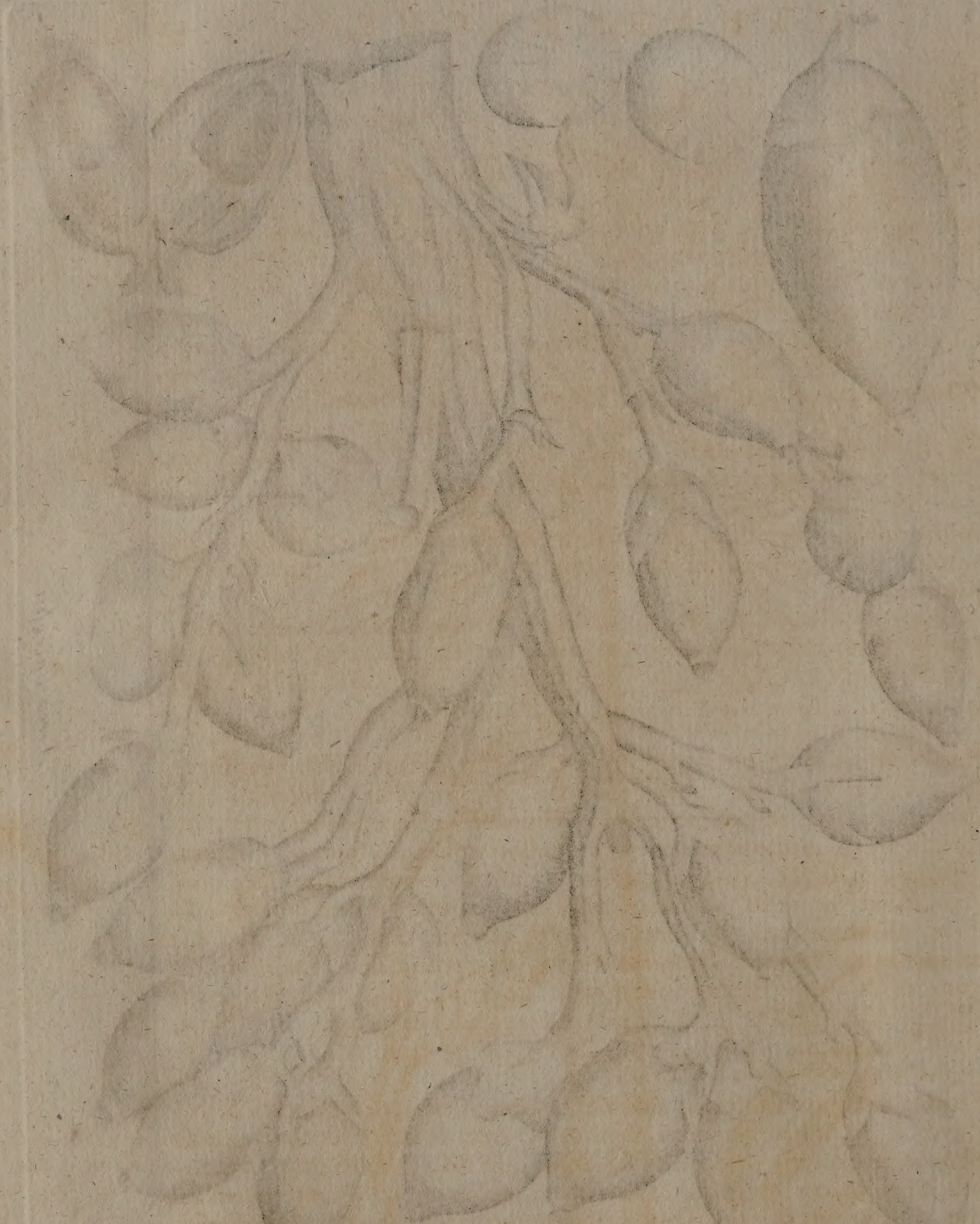

Areca
Catechu

Caunga
7
Areca
Catechu

Caunga 8
Areca Catechu

C A R I M - P A N A.

BORASSUS FLABELLIFER.

FIG. 9.

CArìm-Panà duæ ſpecies ſunt, *Carìm-Panà* & *Ampana*.

Carìm-Panà Bramanis *Talatámadò* Luſitan. *Palmeira Brava* fem. eſt arbor procera naſcens in arenoſis.

Radix ſupernè capillata, ac infernè ramum medium craſſiorem rectà demittens, ac cum eo ramos tranſverſos tenuiores, eſtque cortice ac ligno nigricante.

Caudex ligno rufo-nigricante, in medio corculo molli, exteriùs cortice ſeu cruſta nigricante, quæ deglubi nequit, ut *Tenga*, obductus, ad cruſtam ligno duriore.

Rami coronatim ac ordine decuſſato caudicem circumſident, ſuntque in pede, qui quatuor ferme cubitos oblongus, interius plani & nonnihil cavi, exterius rotundi ac in oris ob cuſpides eminentes aſperi & incidentes, infernè latiores ac ſpithamam fermè in latitudine æquantes, ſupernè ſtrictiores ac latitudinem ferme unius palmi, in ſummitate folium prægrande, quod latiſſimum eſt, ac velut flabellum plicatum explicant; ſunt autem folia hæc in plicarum oris eminentibus coſtis aſperis obducta, in anteriore parte inciſa, ac in plures cuſpides ſtricta, contextura denſa & craſſa, in longum venis denſis ſtriata; rami cùm tenerrimi ſunt cum ſuis foliis flabelli-formibus candida ſunt & nitentia ac folia in ſe plicis convoluta, anterius haud inciſa.

Fructus ſunt externa forma ſimiles fructibus *Tenga*, ſed minores & rotundiores & in vertice nonnihil plani calyci arcto & majori & foliis mutuo circumvolutis excepti, prodeuntes ex capſis quæ tribus foliis arcte circumvolutis conſtant, ac ſupra ex exortu ramorum erumpunt, ſunt autem hi fructus calyce arcto & majori ex foliis mutuo ei circumvolutis compoſito excepti, corticis craſſi exteriùs obducti corticula denſa, quæ fructibus immaturis viridi-fuſca, nitens ac glabra, ac iis maturis inferiùs ſupra calycem nigricans & nitens, ac ſulcis ſeu fiſſuris in longum ſtriata eſt,

ſuperiùs in vertice ex viridi-flaveſcens ſeu prorſus flava, intus autem cortex pulpam habet denſam, quæ primùm mollis ac alba eſt, dein cum fructus probè maturi ſunt, filamentis lignoſis, tenuioribus ac mollibus & minus duris denſè pertexta ac ſucculenta, ſaporis ſubdulcis & non ingrati, odoris fortis ac ejuſdem ut caro fructus dicti *Schácca*; in medio pulpæ corticis duæ treſve nuces oblongo-rotundæ & planæ pulpa intermedia à ſe mutuo ſejunctæ conſitæ ſunt, conſtantque exteriùs operimento craſſo ac lignoſo, cùm vetuſtiores ſunt, nonnihil petroſo ac ſummè duro, quod in exteriori ſuperficie filamentis lignoſis albicantibus arctiſſimè obductum eſt, adeo ut minus glabrum fit quàm operimentum lignoſum in fructu cocos; in hiſce cùm teneriores ſunt, intus medulla eſt cœrulea & tranſparens, craſſa, mollis & gelatina ac eſculenta, ſaporis dulcis haud ingrati, quæ cum tempore valde indureſcit, adeo ut mandi nequeat.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

FIG. 9.

Hujus *Palmæ Cocciferæ* complicato fructu minore, folium prægrande munere Domini *Pauli Hermans*, Medici & Botanici præſtantiſſimi, Civitatiſque *Columbo* in Inſula *Zeilan* Conſiliarii Juſtitiæ digniſſimi, poſſideo. Longitudine illud tredecim, & latitudine vel modicè expanſum novem pedes ſuperat, eamque obtinet figuram, quam hic Autores noſtri deſcribunt: Verum & inſuper, ubi foliorum laciniæ vel diviſuræ incipiunt, filamenta habet plurima, teretia, ejuſdem cum laciniis longitudinis, quæ deorſim propendent. Addebat Dominus *Hermans* ſexaginta milliaribus ſupra *Columbam* fuiſſe allatum, & ab incolis vocari *Talagaha*, id eſt, arborem umbroſam, foliis enim utuntur, umbraculi loco.

BORASSUS FLABELLIFER.

CLASSIS

PALMÆ FLABELLIFOLIÆ.

Character genericus.

Masc. Cal. . . . Cor. 3-partita. Stam. 6.

Femin. Cal. . . . Cor. 3-partita. Styli 3. Drupa 3-ſperma.

Nomen ſpecificum.

Boraſſus frond. palmatis plicatis cucullatis, ſtipit. ſerratis.

Synonyma authorum.

Boraſſus frondibus palmatis plicatis cucullatis, ſtipitibus ſerratis.

Boraſſus frondibus palmatis. Fl. zeyl. 395.

Palma coccifera, folio plicatili flabelliformi; mas, femina. Raj. hiſt. 1366.

Lontarus domeſtica. Rumph. amb. 1. p. 45. t. 10.

AMPA-

9

Carimpana

Borassus
Flabellifer

1

AMPANA.

BORASSUS FLABELLIFER.

FIG. 10.

AMpana, quæ ſecunda ſpecies, Ling. Bram. *Talatámado*, Luſitanis *Palmera Bràvo Machò*, cum *Carìm-Pana* eadem eſt, tantùm in eo differens, quòd loco fructuum ſeu *Cocorum Capitula* teretia & floriſera proferat; hæc autem Capitula ex *Capſis* quæ foliis mutuo circumvolutis conſtant, ac ſupra ex exortu ramorum emicant, diverſis caulibus, qui duri, plani & primùm albicantes, dein virides ſunt, prorumpunt, in ſummitate unius caulis, duo triave ſita; ſunt autem capitula duas ſpithamas plus minus longa, & nonnihil incurva, primùm cum caulibus albicantia, dein virideſcentia & fractu facilia, in ſuperficie plurimis ſquammulis quæ ex intortione apertæ ſummitatem eorum reſpiciunt, obducta.

Flores quos ferunt inter ſquammas ex ſuis oculis emicant in tractibus ſpiralibus, at non ſignatis, ac ſibi mutuo parallelis conſiti: ſuntque ſtellulæ conſtantes tribus parvis interiùs cochleato-cavis ac rigidiuſculis foliolis, quæ primùm cum capitulo albicantes, dein virideſcentes ſunt, conſtantes, continentque in medio quinque vel ſex tenuia ſtamina, quæ apicibus albicantibus, ſubflavis & grandiuſculis ac ſtriatis dotata ſunt.

In hiſce *Capitulis* floriferis intra carnem proximè ex adverſo oculorum florum *Gemmæ* oblongo-rotundæ ad ſuperficiem erectæ, quæ glabro loculamento occluſæ ſunt, continentur, quorum oculis flores inſerti ſunt.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

FIG. 10.

Palma hæc ab aliis non deſcripta, non incommodè meo judicio vocabitur *Palma Malabarica*, floſculis ſtellatis, fructu longo ſquammato.

Mirus verò naturæ luſus in hac & præcedente ſpecie conſiderandus venit, quæ Plantis quoad cætera ſimillimis, toto cœlo diſcrepantes flores & fructus appoſuit.

An autem eam ob rationem, ex Legibus naturæ, à Clariſſimo *Moriſſono* exhibitis diſjungi debeant, unicuique judicandum relinquo.

BORASSUS

BORASSUS FLABELLIFER.

CLASSIS.

PALMÆ FLABELLIFOLIÆ.

Character genericus.

Masc. Cal. . . . Cor. 3-partita. Stam. 6.
Femin. Cal. . . . Cor. 3-partita. Styli 3.
Drupa 3-ſperma.

Nomen ſpecificum.

Boraſſus frond. palmatis plicatis cucullatis, ſtipit. ſerratis.

Synonyma authorum.

Boraſſus frondibus palmatis plicatis cucullatis, ſtipitibus ſerratis.
Boraſſus frondibus palmatis. Fl. zeyl. 395.
Palma coccifera, folio plicatili flabelliformi; mas, femina. Raj. hiſt. 1366.
Lontarus domeſtica. Rumph. amb. 1. p. 45. t. 10.

Capitula iſthæc & figurâ & texturâ ſuâ ſe genuinos julos ſeu nucamenta eſſe produnt: unde arborem hanc à præcedente ſpecie diſtinctam eſſe non concedimus. Stantibus ergo naturæ legibus à Moriſono exhibitis non neceſſe eſt ut hæ arbores disjungantur, cùm altera florifera tantùm ſit, altera fructifera; ſexu diſtinctæ, non ſpecie: quod idem & Salici & Palmæ dactyliferæ, & aliis præterea arboribus accidit. At verò ſi fructum reſpicias ſecundùm leges iſtas Palmæ ad diverſa genera reducendæ ſunt. Aliæ ſcilicet ad Pruniferas, quarum fructus pulpâ humidâ molli oſſiculum ambiente conſtat; Aliæ ad Nuciferas, quarum fructus pro exteriore etiam tegumento materiam habet ſicciorem. At neque figurâ conveniunt Palmarum fructus, ut earum deſcriptiones attendenti manifeſtum fiet, neque oſſiculorum ſeu ſeminum numero: Alii, enim & quidem pleraque ſimplex oſſiculum habent, alii, geminum aut etiam plura. Ray.

SCHUNDA-

10
Ampana
Borassus
Flabellifer

SCHUNDA-PANA.
CARYOTA URENS.

FIG. II.

SChunda-Panà, Ling. Bram. *Biralà-Madò,* eſt arbor procera naſcens in arenòſis.

Radix eſt rufo-obſcuro cortice obducta, intus in medio ligno molliori, fibris hinc inde veſtita.

Caudex ambitu amplexum duorum hominum implens in ſuperficie obductus cortice ſeu potius cruſta cinerea quæ deglubi nequit. Ad cruſtam eſt ligno duro interiùs medio ferme ambitus diametro ligno molli.

Rami qui ex caudice ordinatè prodeunt ac ordine decuſſato bini & bini ex ſe mutuo exſurgunt cum pede caudicem circumſident, quemadmodum rami *Ténga,* eumque reticulato raro cortice, cujus filamenta ex oris pedis originem ſumunt, circumveſtiunt, ſuntque in pede tenues & cavi, ac tomentoſa rufa lanugine exteriùs obſiti, ac tactu velut coriacei, interiori ſuperficie albicantes ſeu ruffi, inferiùs latiores, parte ſuperiori, quo à caudice reflectuntur, ſunt rotundiores & duabus lacunis latis interius utrinque in longum ſtriati, ex quibus verſus oppoſitas partes ſurculos foliaceos qui angulati, virides, interius ſtriati ſunt, ac ad exortum extuberantes emittunt, exterius virides ac piloſa lanugine, quæ facile deteri poteſt, obſiti, intus filamentis lignoſis laxe pertexti, ſuntque ob lignum paucum leves.

Folia in ſurculis ramorum ad interiorem partem exoriuntur caulem inveſtientes, ac verſus duas oppoſitas partes obverſa, ſuntque oblonga ac velut triangulari ambitu circumſcripta in una parte anteriora verſus longiori ora, in altera quæ ſurculum proximè contingit, breviori excurrentia, ac cum duabus oris ad exortum angulum rectum acutum efficientia, atque adeo anteriùs latiora, ac in anteriori ora, quæ inter duas laterales intermedia eſt, ac cum ora interiori ac breviori angulum obtuſum, cum exteriori ac longiori angulum acutum efficit, cuſpidibus acutis eminentia, ſuntque contextura rigida, venis ex angulo exortus prodeuntibus, quæ certis intervallis velut nervi eminentes in adverſa parte extuberant, ſtriata in longum, ſuperficie utraque glabra ac viridifuſca, & valde nitentia; folia quæ in ſummitate ramorum oriuntur ex ramo tanquam coſta intermedia protenduntur.

Flores & *Fructus* in capſis oblongis, quæ ex caudice ſupra originem ſurculorum foliaceorum tranſverſum prodeunt, ac oblongæ ſunt unum brachium, ac quatuor quinqueve viridibus ſcutellatis corticibus conſtant, ſimul proveniunt ſurculis numeroſis, qui capſis apertis ex iis erumpunt, ac ramo medio craſſiori coronatim circumpoſiti octo plus minus cubitos longi evadunt & graves faſcias conſtituunt denſo ordine arctè inſidentes.

Sunt

Sunt autem flores fpicei; oblongo-rotundi, ac longitudine ferme un-ciali rectà furculis impofiti ac nonnihil pofteriora verfus reflexi, & bini ac-bini paffim ex adverfo ad fe invicem fiti, cùm fe aperiunt in duo, fed maximè ac ad fummum in tria folia, quæ furrecta & cufpidata, rigida, dura, craffa, nullis venulis ftriata, ac interiùs nonnihil cochleatæ-cavæ funt, fe dividunt, uti & manuum preffione refolvuntur, colore primùm funt viridi, pòft rubefcente, feu purpureo-rubefcente, dein flavefcente, alii aperti, alii claufi atque adeo etiam diverfi coloris, alii rubri, alii cœruleo-rubri dilutiùs, vel intenfiùs, alii flavi.

E medio horum fpiceorum foliorum emicat penicillus anguftorum, flavorum, furrectorum ac ftriatorum foliorum, quæ inftar ftaminum funt.

Gemmæ fructuum juxta fpiceos flores fiti funt, funtque minores quàm flores, rotundæ ac in vertice cufpidatæ, & cum cufpide anteriora verfus reflexæ, quæ floribus deciduis remanent ac in fructus excrefcunt.

Sunt autem fructus, cum in juftam magnitudinem excrevére, con-fertiffimo fuo numero fafciam ramorum valde onerantes, plano-rotundi furculis, qui ftriati funt, fine petiolis infidentes, primum cum immaturi, duri ac virides, dein flavi, ac vetuftiores rubicundi, cum probè maturi, rubicundo-obfcuri & nitentes, conftantes cortice tenui & carne intus molli & rubra, quæ ex guftu linguam acerrimè pungit & lancinat.

Intus *Semina* feu *Nuclei* duo duri funt, totam ferme capacitatem fruc tus replentes, forma oblongi, una parte rotunda, altera qua fibi mutuo accumbunt, plana, ftriis lacunofa, colore exterius rubro, ac carne intus albicante cœrulea & rubra.

Apud hofce Medicos non eft in ufu.

F I G. II.

Arborem hanc *Palmæ Dactyliferæ* effe fpe-ciem, non eft quod quis dubitet: & nifi fruc-tûs carnem linguam acerrimè pungere & lanci-nare traderent Autores, non incommodè ad *Palmam Americanam* fructu racemofo *C. Bau-hini* referri poffe, opinarer. Quin & putem, figuram illam quam *Exoticorum* Lib. IV. Cap. XII. *Chamæriphes Peregrinæ* nomine, ex-hibet *Clufius*, nihil aliud effe, quàm racemum aut fafciam, cui adhæferunt hujus arboris fructus.

CARYOTA URENS.

CLASSIS

PALMÆ BIPENNATIFOLIÆ.

Character genericus.

MASCUL. Cal. communis. Cor. 3-partita. Stam. plurima.

FEMIN. Cal. idem. Cor. 3-partita. Pift. 1. Bacca 2-fperma.

Nomen fpecificum.

Caryota frond. bipinnatis: foliolis cuneifor-mibus oblique præmorfis.

Synonyma authorum.

Caryota frondibus bipinnatis; foliolis cunei-formibus oblique præmorfis. Fl. zeyl. 396.

Palma indica, folio bicompofito, fructu race-mofo. Raj. hift. 1365.

Palma dactylifera, fructu acerrimo. Plum. fpec. 3.

Seguafter major. Rumph. amb. 1. p. 64. t. 14.

Obfervationes.

Palmarum omnium hiftoria fructificationis adhuc imperfecta eft, nec fufficit induftria Rheedi, cui tamen debemus in his quidquid ad-huc certi innotuerit. Utinam exotici Botanici nobis traderent diftinctas harum fpecies, & gene-ra, etiam ex ftructura frondium, quum ferius & rarius apud nos floreant. LINN.

Schunda
Pana

Caryota
urens

B A L A.

MUSA PARADISAICA.

FIG. 12. 13. 14.

BAla lingua Bramanum *Kely*, eſt arbor ad duûm hominum altitudinem aſſurgens, naſciturque in arenoſis.

Radix craſſa eſt duas ſpithamas ac tres oblonga, ambitu rotundo, plurimis fibris capillatis, quæ intus lignoſæ ſunt, veſtita, exteriùs fuſca ac nigricans, intus carne albicante, quæ ſaporis aquei, ſubdulcis & ſubaſtringentis eſt, quæ inciſa humorem albicantem nonnihil unctuoſum, qui ſaporis ſubdulcis & valde aſtringentis eſt, exudat, ac illicò ſubrubro, ſeu perſico colore ſuffunditur; intervallo ferme pollicari ab ambitu annulo ſeu circulo tenui parum lignoſo ac etiam molli in orbem pertexta conſpicitur, ex quo fibræ radicis filamenta recipiunt, ac plurima filamenta lignoſa tenuiſſima verſus corticem hinc inde deducuntur, rariſſima autem ac brevia verſus interiores annuli partes.

Ex radice *Rami folioſi* ſimplices, quorum interiores ex exterioribus, à quibus arctè comprehenduntur, ordine ferme decuſſato emicant pede recto & oblongo, qui unius ſeu duûm etiam hominum altitudinem metitur, aſſurgunt, cum ſuperiori parte, in qua foliis veſtiti ſunt magis minuſve à pede reflexi ac pandi, ſunt autem in pede exteriùs rotundi, interiùs cavi in ima parte pedis quâ ſuperficiei radicis annulari tractu inſident ac ſuperiori æque lati ac latitudine unius ſpithamæ, in media pedis latitudine craſſi ferme unum pollicem, ac inde verſus oras ſenſim extenuati exteriùs cortice glabro & ſubviridi ſeu etiam viridi-flaveſcente, qui in filamenta candida; dura & valida in longum protrahi poteſt, interiùs corticula ſeu membrana glabra & candida obducti; intus in longum perducti numeroſis parietibus, albicantibus, ſimplicibus, parallelis, qui ſinguli venulis intus in longum ſtriati ſunt, ac plurimis tranſverſis membranaceis interſepimentis in camerulas ſeu loculos, qui cortice exteriori & interiori occluſi ſunt, diſtincti, ſapore aquoſo haud adſtringente; ſuperiori parte, qua à pede magis minuſve reflexi ſunt ac pandi, majori ſunt craſſitie, & minus lati, cùm maxima latitudine infernè, inde ſenſim uſque ad apicem ſtrictiores, exteriùs rotundiores, ac interiùs rotundiore cavitate, ac in oras extenuatas ſtricti, intus quoque ejuſdem texturæ ut in pede, ſuntque rami intervallo à pede ferme ſpithamæ, ſeu etiam cubitali, nullo folio veſtiti, inde uſque ad apicem veſtiti uno folio, conſtituuntque velut mediam coſtam foliorum, cujus latera ex ejus oris tenuibus utrinque excurrunt: cum teneriores, colore ſunt in totum albicante; cum vetuſtiores, viridi-diluto ac cœruleo rore conſperſi, dein cum majori ætate flaveſcentes.

Folia, quæ ramorum ſuperiorem partem inveſtiunt, oblongo-rotunda & lata ſunt cum ſuo ramo medio ſeu coſta longitudine ferme ſeſquihominis, in medio maxima latitudine, quæ ferme eſt unius cubiti, & inde verſus apicem & imam partem ſtrictiori, ſuntque ſuperficie glabra, leniſſima ac æquabiliſſima, ſubtiliſſimæ texturæ, adeo ut aqua in iis ſparſim diffuſa illico in rotundiſſimas guttulas ſe colligat, viroris in recta vividi & nitentis, in adverſa minori nitore, ſaporis ſubadſtringentis & ſubdulcis, venulis denſis ſubtiliſſimis & parallelis, quæ ex oris coſtæ ſeu rami medii tranſverſim excurrunt ac initio ſui tractus ex inferiori coſtæ parte conſpicue deducuntur, ſtriata & in margine rubro limbulo cincta, in quem venæ tractu

fuperiora verfus inflexo incurrunt, intervallis autem ordinatis ac ferme femidigitalibus venulis magis nitentibus funt, ac in earum tractu in recta parum extuberantia, & in adverfa rugulis tenuiter ftriata, ac in ipfis coftæ oris in tractu fuo obliquè ex inferiore coftæ parte confpicuè deducuntur, ac in margine ubi teneriora cum fuo ramo in totum funt albicantia, & in parte recta album fericum ex vividiffimo candore & nitore æmulantia; folium intimum quod ex radice prodit ac ab aliis comprehenditur, in fe convolutum eft.

Poft foliorum omnium, quæ ex radice originem fumunt, exortum, unus *Caulis* rotundus, qui parte inferiore nonnihil craffior, ex medio pedum ramorum foliaceorum è radice exfurgit in fummitate cono nodulatus, ac ex eo hinc inde diffitis intervallis rami tres quatuorve, quorum fuperiores conum obtegunt ac involvunt, emergunt, quibus apertis & relaxatis conus fe foras prodit arborifque partus confpicitur; horum autem ramorum folia trium quatuorve digitorum tranfverforum feu palmi vel fpithamæ intervallo à fuperiori parte pedis eos inveftiunt, funtque minus oblonga quàm quæ in prioribus ramis ac minori intervallo puta palmi vel fpithamæ plus minus à pede exorta.

Caulis in parte ea, quæ à pede ramorum inveftita eft, albicans & mollis ac tener eft parte fuperiori, quæ cum cono foras fe prodit, viridefcit ac durior evadit, & filamentis nonnihil lignofis eft pertextus, ac cum tempore magis magifque pandus, eftque intus in totum fiftulofus ac faporis aquei, fubdulcis & fubadftringentis, ubi confringitur, plura filamenta candida ex fuperficie partium confractarum deducuntur ac longè protrahuntur; hic tener coctus ac à filamentis feparatus eft in eduliis: fuccus in parte fuperiori contentus magis adftringens eft & fublacteus ac unctuofus.

Flores ac *Fructus* fimul in cono proveniunt; eft autem conus fpithamam longus, conftans ex foliis plurimis oblongo-rotundis anterius contractioribus, grandiufculis, craffis, & fibi mutuo fuperimpofitis, ac claufis, & in diverfas feries difpofitis: quæ coriacea, exterius corrugata ac fulcis & interius venis in cufpidem definentibus ftriata funt; quæ exteriora folia, colore funt exterius rubro-fufco & fubcœruleo rore confperfa, ac in interiori fuperficie fanguinea; quæ interiora, colore flavo & magis ac magis albicante, cùm tener eft, conus cum fuo caule colore in totum eft albicante; intra fingula hujus coni folia quæ unum poft alterum fe aperiunt ac dein decidunt, flores cum fructibus quibus infident feu flores foli includuntur, & quidem intra folia exteriora & inferiora flores cum fructibus fimul, quibus infident, intra folia autem interiora & propius ad cufpidem coni fita, flores foli fine fructibus.

Sunt autem *Flores*, qui *Fructibus* infident, conftantes quatuor foliis, tria funt oblonga, furrecta & rigida, infernè latiora ac fenfim in anguftum contracta, craffa, nonnihil pellucida, albicantia, & nitentia, ac venis in longum ftriata, fuperiùs in cufpide flava, atque eorum unum, quod exteriùs fitum, latius eft & fuperne in tres cufpides flavas incifum, duo cætera anguftiora & in unam cufpidem contracta, atque ex hifce duobus unum quod folio latiori magis proximè adjacet cochleatæ cavitatis tenue & magis tranfparens, quartum folium quod inter duo folia oblonga, craffiora confitum eft, & ex adverfo folii oblongi tenuioris, eft inftar veficulæ feu folliculi rotundi interiora verfus convolutum, candidiffimum, nitens, ac maxime tranfparens, tenuiffimis venulis in longum ftriatum, minùs oblongum, ac in ora rotunda verticis cufpide crifpata eminens, in fe, cùm nondum apertum eft, humorem limpidum, unctuofum, ut ovi albumen, fed tenuiorem, ac fubdulcem, inftar mellis, continens.

Musa Paradisaica

1

E medio *Florum* ex umbilico fructus quinque *Stamina* cum *Stylo oblongo* exſurgunt: *Stamina* erecta plana, & lata, ac parum craſſiola, ſunt ejuſdem longitudinis, & candida.

Stylus Rotundus, craſſus, oblongus, ſupra ſtamina ferme dimidia longitudine eminens, ac folia oblonga longitudine ferme æquans, inferiùs craſſior, coloris albicantis & rubeſcentis, in vertice uno nodo craſſo, plano, rotundo, ac velut cereo & nonnihil ex albo fuſco dotatus.

Flores qui nullum fructum dant prioribus ferme ſimiles, ſed nonnihil ab iis differentes, conſtantes tantùm duobus albicantibus foliis, uno oblongo, ſurrecto & interiora verſus contracto, ac ſupernè in quinque cuſpides flavas, quarum duæ interiores anguſtiores ſunt, inciſo, quod in foliis prioribus eſt tricuſpidatum, & altero folliculiformi tenui minori, quod à folio majori circumvoluto includitur, quod idem eſt ut folliculiforme folium in prioribus floribus, ſed minùs amplum ac etiam liquorem ſubdulcem continens.

Stamina, quæ in hiſce quoque quinque candida, ſed oblonga ſunt, ferme ad nodum ſtyli exſurgentia, inferiùs nitentia & rotundiola, & ſupernè plana ac interiùs utrinque ad oras ſutura eminente fuſca obſita; ſtylus oblongus, craſſus, albicans, uno nodo craſſo ſtriato eſt dotatus: ſunt autem hi flores pede rotundiolo, unciali, denſo & carnoſo, qui exterius & intus eſt albicans, ac tenerrimum fructûs germen referens, conſtantes, ac ſuo pede ad ungues foliorum coniformis capituli, quod eos includit, ſemiannularibus extuberantiis caulis ſeriebus ferme binis ſurrecti ac densè ad ſe invicem juncti, inſidentes, ac oculos albicantes decidui relinquentes.

Fructus in ſuo *Caule* faſciatim ſeu plures congregatim proveniunt inferioribus ſemiannularibus extuberantiis caulis, quæ eo excreſcente latius deducuntur, & quò magni inferiores ſunt, eò latiore intervallo diſtant, poſitis ſeriebus ferme binis plures ut duodecim, quatuordecimvé plus minus ad ſe invicem ſurrecti inſidentes, ac in novem, decemve diſtinctis ordinibus plus minus caulem circumſtantes, ſuntque oblongi longitudine plus minus unius ſpithamæ, cum maturi ſunt minus angulati ſeu rotundi, conſtantes cortice æquabili, craſſiolo, exterius flavo, cum immaturi ſunt, intus pulpa flava, denſa, & molli, ac unctuoſa, quæ ſaporis dulcis & grati ac ad corticis interiorem ſuperficiem carne minus denſa ſeu fungoſa & albicante obducti, tranſverſim ſecti in carne nota magis fuſca ſeu rufa velut ſigno crucis interſtincti, ac punctulis hinc inde nigricantibus conſperſi, cum immaturi ſunt, magis angulati, cortice viridi, qui, cum tenerrimi ſunt, primum eſt albicans, intus pulpa minus molli, & albicante, ac ſaporis adſtringentis, ac expreſſi, liquorem exſtillantes ſpiſſiorem, unctuoſum, ac viſcidum, qui in pannum decidens eum inficit macula, quæ nullo negotio elui poteſt.

Faſciæ horum *Fructuum* in uno caule ordinario tres pedes plus minus oblongæ ſunt.

Semina in iis communiter nulla.

VIRES EJUS.

Radix contrita & epota in lacte vertiginem capitis ſedat; ejus aqua cum ſaccharo permixta proficuè ebibitur pro ardore renum, quin & eadem aqua ſimpliciter epota pro doloribus ex urina obortis confert, daturque proficuè iis, quorum corpus argento vivo diſtillato infectum eſt, ut & iis qui inter edendum capillos hauſerunt: corculum arboris putà caulem albicantem, qui fructum fert, tritum & cum melle intus ſumptum malis oculorum convenit, ad quod etiam ſervit butyrum in quo fructus ſeu fici in fruſta ſecti toſti ſunt, epotum.

Bála ex diverſitate fructuum plures ac diverſæ ſunt ſpecies, ut *Néndera-Bála* quæ fructum fert oblongiorem cæteris, qui in cortice eſt, colore rubro, & intus carne rubeſcente, ſuntque ejus ſpecies *Néra-Nenderæ*, quæ fructibus eſt grandioribus, & *Curvò-Coddè*, quæ fructibus eſt minus oblongis, *Cadali-Bála* fructus fert gratis & jucundi odoris, qui cortice ſunt tenui; ejus ſpecies *Schéru-Cadalì*, quæ minores fructus fert, & *Eradà-Caduli*, quæ ſapore præferuntur: *Puàm-Bála* fructus fert exactè rotundos, & oblongiores, ac craſſiores quàm *Cadalì-Bala*, qui ſaporis ſunt optimi, eſtque ejus ſpecies *Turenále-Bála* utpote grandior. *Mánnem-Bála* fert fructus angulatos quatuor ſuperficierum, qui carne nonnihil oleoſa ac pingui, ſunt ſaporis magis dulcis, cortice craſſo, habetque hæc folia craſſiora cæteris & magis lata ac oblongiora; *Cinga-Bála* fert fructus oblongos ut *Nendera-Bála*, ſed minùs craſſos, & qui maturi viridi-clari ſunt; *Ganìm-Bála* fructus fert multo minores cæteris, qui maturi, coloris ſunt ſubflavi; ejus ſpecies eſt *Schúndila-Canìm-Bála*, quæ fructus fert valde parvos ac minores cæteris, ac nullos alios flores niſi qui in fructibus inſident, atque adeo ramum totum uſque ad verticem fructibus oneratum: *Calèm-Bála* fert fructus cortice craſſiolo, in quibus ſemina nigra continentur. *Bangála-Bála* flores fert, qui ſunt colore cœruleo-fuſco.

Bála ſpecies communiter intra ſex menſes flores ferunt; *Puam-B. la* autem intra duodecim menſes, fructus poſt quatuor menſes matureſcunt; una arbor unum caulem ex radice edit ac fructu dato & ad maturitatem perducto emoritur, ſtolonibus qui ex ejus radice circumquaque expullulant in arbores excreſcentibus.

FIG. 12. 13. 14.

Neſcio quid *C. Bauhinum* moverit, quod hanc arborem in *Pinace* vocaverit, *Palmam humilem longis latiſque Foliis*, cùm non duntaxat Autores noſtri, ſed & alii teſtes oculati, proceram eſſe, & duorum hominum altitudinem æquare, teſtentur. Forſan *Geſnerus*, qui *Pamilam* vocat, vel *Oviedus*, qui pro loci ratione, *Pumilam proceramve* eſſe aſſerit, huic opinioni anſam præbuit. *Muſa* vel *Muza* vulgo vocatur *Serapionis*, *Mauz Ægyptiis*, *Alpino*, *Muz* & *Gemez Mauritanis*, *Guillandino* teſte: *Pala* quoque vocatur *Plinio*, & *Quelli Bengalenſibus*, nominibus procul dubio, à *Malabarenſium Bala*, & *Bramanum Kely* mutuatis: *A Braſilienſibus*, ubi, *Piſone* teſte, abundè luxuriat, *Banana* & *Pacobuçu* vocatur. Parum autem ſibi conſtat *C. Bauhinus*, dum à ſe invicem disjungit *Muſam*, & *Ficum Indicam Racemoſam* ſive *Banana*, cùm revera una & eadem ſit arbor, licet ratione fructus, aliquot ejus dentur differentiæ, ut pluribus etiam noſtri Autores inculcant.

Arbuſculam quoque tenellam, fatis tamen vegetam, hoc anno ex *Zeilan* ad nos attulerunt, reduces inde naves, quæ an hyemem feret, dies docebit.

Num porrò ſit *Dudaim* in *Bibliis*, *Uva* quam ex terra benedicta *Moyſi* attulerunt, *Ficus Pharaonis*, vel *Pomum Paradiſi*, judicent alii.

MUSA PARADISAICA.

CLASSIS

POLYGAMIA MONOECIA.

Character genericus.

HERMAPHRODITUS. Cal. ſpatha. Cor. 2-petala: altero erecto, 5-dentato; altero nectarifero, concavo, breviore. Filamenta 6, horum 5 perfecta. Stylus 1. Germen inferum, abortiens.

HERMAPHRODITA. Calyx, Corolla, Filamenta, Piſtillum hermaphroditi, filamento unico perfecto. Bacca oblonga, 3-quetra, infera.

Nomen ſpecificum.

Muſa ſpadice nutante, floribus maſculis perſiſtentibus.

Synonyma authorum.

Muſa ſpadice nutante, floribus maſculis perſiſtentibus. LINN.

Muſa racemo ſimpliciſſimo. Hort. cliff. 467. Hort. upſ. 301. Fl. zeyl. 368. Roy. lugdb. 10. Haſſelq. it. 492. Gron. orient. 324.

Muſa cliffortiana. Linn. muſ. 1. t. 1. Trew. ehret. t. 18, 19, 20.

Muſa. Cluſ. exot. 229. Sterb. citr. t. 4. Rumph. amb. 5. p. 125. t. 60.

Ficus indica, fructu racemoſo, folio oblongo. Bauh. pin. 508.

Palma humilis, longis latiſque foliis. Bauh. pin. 107.

Obſervationes.

Hybrida planta matre Bihai, patre ignoto. LINN.

AMPA-

Bala
Musa
Paradisaica

Bala 14
1
Musa
Paradisaica

AMBAPAJA.

CARICA PAPAYA.

FIG. 15.

PApája duæ ſunt ſpecies, una *Amba-Paja*, altera *Papajámaram*.

Amba-pája ling. *Bram.* *Dadùl-Papája*, eſt arbor ad altitudinem quatuor hominum aſſurgens, fruticoſa, naſcens in arenoſis.

Radix rectà ſe demittens, eſtque albicans, conſtans cortice ac carne albicante, humida & pingui ſine ligno, eſtque odoris fortis, oleoſi & graveolentis, ſaporis quoque pinguis & ingrati.

Stirps ſimplex eſt pedem craſſa, eſtque ad radicem intus ſolida, albicante, humida & pingui carne repleta, ſuperiori parte cava ac diſtinctis interſepimentis carneis pingui-humidis, & albicantibus clauſa, conſtantque cortice denſo, viridi & pingui-humido, qui filamentis minus lignoſis eſt pertextus, ac intus, ubi cava eſt ſtirps, membrana tenui & albicante veſtitus.

Folia cauliculis cavis, viridi-dilutis & albicantibus, ac intus quoque pingui-humidis, qui duos ferme pedes longi ſunt, ac ad ſtirpis interiora interſepimenta erumpunt, & ad originem paulò craſſiores ſunt, inſident, ſuntque laciniata, inciſa in ſeptem lacinias ſeu folia, quæ ſingula anteriùs cuſpidata ſunt, ac cuſpidibus lateralibus eminent contextura tenuia, mollia & lenia, viroris in adverſa fuſci, in recta communis.

Ex petiolo ſeptem *Coſtæ* majores & viridi-dilutæ ad extremos cuſpides cujuſque folii excurrunt, quæ hinc inde coſtulas tranſverſas diffundunt.

Cauliculi novi è ſummitate caudicis ſemper erumpunt, vetuſtioribus, qui in inferiori parte ſtirpis ſunt, deciduis, ac notas albicantes in ejus cortice viridi relinquentibus.

Flores in petiolis tenuioribus, rotundis, tres ſpithamas longis, viridi-dilutis, qui intus corculo ſunt albo, ac in medio tubulo pertuſi, pingui-humidi, ac ſupra ex origine caulium quibus folia inſident oriuntur, plures congregatim

congregatim ac umbellatim proveniunt, ſuntque albicantes, odoris grati & jucundi, quinque oblongo-rotundorum foliorum in ſtellæ formam expanſorum cum pedunculo viridi-diluto, albicante, calyci parvo, arcto & viridi-fuſco inſidentes: folia craſſiola ſunt & denſæ texturæ ſine venis, in exteriori ſuperficie in uno latere coloris viridi-diluti albicantis ut pedunculus, ac reliquo latere in quo etiam exterius coloris albicantis ſunt, craſſiora. Ex medio emicat corculum flavum conſtans decem oblongis apicibus qui breviſſimis ſtamunculis ad unguiculos foliorum ſuperiori pedis parti in duabus ſeriebus interiùs affixi & inſerti ſunt.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ, primùm virides, dein ſubflavo-albicantes.

Fructus fert nullos.

Flores fert toto anno.

Tota hæc planta ſeu frutex aut arbor eſt pingui-humida, ejuſque humor qui ex radice vel ſtirpe vel caulibus foliorum ac florum inciſis exſudat, eſt primùm aquei ſubcœrulei & ſubalbicantis coloris ac tranſparens, qui ex attactu aëris confeſtim in unctuoſam, magis albicantem & ſubcœruleam materiam inſpiſſatur.

Aqua quæ ex fl. diſtillatur, odoris eſt pinguis ac moleolentis.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

CARICA PAPAYA.

CLASSIS

DIOECIA DECANDRIA.

Character genericus.

MAS. Cal. ſubnullus. Cor. 5-fida, infundibuliformis. Filamenta in tubo corollæ: alterna breviora.

FEM. Cal. 5-dentatus. Cor. 5-petala. Stigmata 5. Bacca 1-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Carica foliorum lobis ſinuatis. Rumph. amb. 1. t. 50. 51. Trew. ehret. t. 7. Hugh. barb. 181. t. 14. 15.

Synonyma authorum.

Carica foliorum lobis ſinuatis. Hort. cliff. 461. Fl. zeyl. 365. Roy. lugdb. 225.

Carica fronde comoſa, foliis peltatis: lobis varie ſinuatis. Brown. jam. 360.

Arbor platani folio, fructu peponis magnitudine eduli. Bauh. pin. 131. Mer. ſur. 40. t. 40. & t. 62. 64.

Ficus arbor utriuſque indiæ, platani foliis, monopeteches. Pluk. alm. 145. t. 278. f. 1.

Papaya fructu oblongo, melonis effigie. Trew. ehret. t. 7.

Papaya. Ehret. t. 3. f. 1.

PAPAJA-

PAPAJAMARAM.

CARICA PAPAYA.

FIG. 15.

PApajámaram, quæ ſecunda ſpecies eſt, *Papája* ling. Bram. *Pápaja*, arbor minus excelſa, caudice minus craſſo, cum priori in floribus differens, ut & quod fructus habet.

Flores ex quorum medio ſeu orificio fructus erumpunt cum ſuis fructibus parvis petiolis in ſtirpe hinc inde proveniunt, alibi ſunt & odoris jucundiſſimi, conſtantes quinque foliis oblongis, quæ anteriora verſus rectis oris in cuſpidem ſe contrahunt, ac rigida, craſſa, & denſa ſunt ſine venis conſpicuis, exteriora verſus cum cuſpide reflexa ac intorta.

Calyx, quo continentur, quinque brevium cuſpidum eſt, quí foliis florum deciſis fructum inferiùs complectitur.

Fructus qui ſinguli ex medio uniuſcujuſque floris erumpunt, nullo vel tenuiſſimo ſunt cortice, carne denſa & ſolida ac pingui-humida; cùm immaturi, carne ſunt albicante & ſaporis pinguis ac aſtringentis, exſtillantes humorem aqueum ſubalbicantem & ſubcœruleum, qui inſpiſſatur, ex maturitate carne interiùs flaveſcente, ac ſaporis haud ingrati pingui-dulcis, intus grandi cavitate ac in interiori ſuperficie, quæ in longum quinque rotundis lateribus excurrit, fungoſa carne obducti.

Semina in interiori ſuperficie inter fungoſam carnem numeroſa in quinque ſeriebus conſita ſunt, quæ in medio rotundorum laterum à ſe mutuo interſtinctæ ſunt, ſuntque oſſicula rotunda, angulata aſpera & nigra, ſingula involuta in propria membrana albicante, ac tranſparente, & nitente, ac parvis & tenuibus umbilicis adhærentia nucleo intus albo.

Fructus, cùm teneri ſunt, & in medio florum conſiti, ſuperiora verſus in cuſpidem contracti ſeu conici ſunt, ac in cuſpide quinque anguſtis, craſſis,

craſſis, ſubflavis foliis, quæ in anteriori parte latiora, & in cuſpides diviſa ſunt coronati, ac inciſi gemmulis rotundis albicantibus in interiori ſuperficie obſiti ſunt.

Fructus fert toto anno.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

FIG. 15.

Hæ arbores quoque duobus in locis, ſeorſim diverſiſque nominibus à *C. Bauhino* proponuntur in *Pinace.*

Primum Libro XI. Sect. V. *Capite de Platano*, hiſce verbis: *Arbor Platani folio fructu Peponis magnitudine eduli, Mamacra ipſa arbor: at fructus Mamaon, ab uberum forte ſimilitudine: Luſitanis in America eſt mas ſterilis, fœmina fructifera, Cluſ. cur. poſt.*

Deinde Libro XII. Sect. I. *Capite de Ficu*, ſequentibus verbis: *Ficuum ſpecie fructus Peruanus, Papaje fructuum genus ficuum ſpecie.*

In utraque India ſatis frequens conſpicitur, à *Boutio* arbor vocatur *Melonifera* ſ. *Papayo*, à *Piſone Pinoguaçu*, qui marem æque ac fœminam fructum ferre refert (ſecus ac *Cluſius*, noſtrique autores ſtatuunt) licet minorem & oblongiorem, falſumque eſſe fœminam non ferre fructum, niſi mas adſtet: quod & confirmat *Rochefortius.*

Fabius Columna ſuis in *Recchium Commentariis*, hujus quoque arboris nomine *Papayo Orientalis* & *Peponis arboreſcentis* mentionem facit, teſtaturque ſe ejus ſemen unà cum accuratiſſimâ Plantæ deſcriptione accepiſſe, à famigeratiſſimo *Petro de Valle*, è duodecimo peregrinationis ſuæ anno reduce: Nobis etiam ex Occidentali India quandoque fuit tranſmiſſum, & feliciter germinavit, verùm hyemalis culturæ impatiens, & frigoris exoſa, nunquam perennavit.

CARICA PAPAYA.

CLASSIS

DIOECIA DECANDRIA.

Character genericus.

MAS. Cal. ſubnullus. Cor. 5-fida, infundibuliformis. Filamenta in tubo corollæ: alterna breviora.

FEM. Cal. 5-dentatus. Cor. 5-petala. Stigmata 5. Bacca 1-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Carica foliorum lobis ſinuatis. Rumph. amb. 1. t. 50. 51. Trew. ehret. t. 7. Hugh. barb. 181. t. 14. 15.

Synonyma authorum.

Carica foliorum lobis ſinuatis. Hort. cliff. 461. Fl. zeyl. 365. Roy. lugdb. 225.

Carica fronde comoſa, foliis peltatis: lobis varie ſinuatis. Brown. jam. 360.

Arbor platani folio, fructu peponis magnitudine eduli. Bauh. pin. 131. Mer. ſur. 40. t. 40. & t. 62. 64.

Ficus àrbor utriuſque indiæ, platani foliis, monopeteches. Pluk. alm. 145. t. 278. f. 1.

Papaya fructu oblongo, melonis effigie. Trew. ehret. t. 7.

Papaya. Ehret. t. 3. f. 1.

15
Amba-paja
Papaja
Carica
Papaya
1

I L Y.

ARUNDO BAMBOS.

FIG. 16.

ILY lingua Bramanum *Vási*, noſtra communi *Bambù*, eſt Arbor naſcens in arenoſis, in excelſam altitudinem, quæ eam *Ténga* exſuperat, evadens.

Radix ab ipſo ſtipite non multum differens, niſi quod albicans & plurimis radiculis ſeu fibris ſit veſtita, ex geniculis, quibus diſtinctus eſt, novos oculos ſeu cauliculos geniculatos emittit, atque hi etiam alios ex quibus tanquam novis radicibus caules plures ſimul juncti aſſurgunt, atque ita caules novelli cùm ſuis radiculis avulſi profeminantur; Caules autem rotundi, cortice viridi, duri & geniculati ſunt ex geniculis novos ramos ſurculoſque emittentes, atque in ipſis geniculis ſpinis oblongis, rigidis, acutis, uno vel etiam duobus pluribuſve muniti, intus fiſtuloſi fiſtulis ſubtilibus.

Stipites, qui ex radice ipſa exſurgunt, ad duorum triumve hominum altitudinem ſe erigunt, priuſquam laterales ramulos ſeu ſurculos diffundunt, ac craſſitie ferme unius ſpithamæ evadunt, cùm teneri ac novelli ſunt ſtipites, uti & rami ferme ſolidi, in medio uno tantùm parvo tubulo pervii, cùm maximè novelli ſunt, in medio, ubi tubulus aperitur, nota albicante ſunt; cùm vetuſtiores, intus cavi, & ad geniculos interſepimento lignoſo clauſi, & interiùs membrana tenui, albicante obducti, conſtantque lignoſis, duris, albicantibus filamentis, cùm teneriores ſunt, exteriùs viridi-fuſci; cùm vetuſtiores, ex albo flavi & nitentis coloris, nullo cortice, qui lignoſis filamentis interſtinctus eſt, veſtiti: Stipites hujus arboris cum vetuſtiores ſunt, aliquo genere calcis in cavitate obducuntur, quæ uſui medico ſervatur.

Folia, quæ geniculis caulium breviſſimis petiolis inſident, longa & anguſta ſunt longitudine unius ſpithamæ, latitudine quæ ad petiolum maxima eſt, digitali, verſus ſummitatem ſenſim ſtricta, venis in longum ſtriata, & in exteriori parte in medio uno nervo obſita, oris aſpera ſi verſus inferiora ſtringantur, viroris utrinque communis.

Flores in ſpicis ſquamoſis, qui nodulis caulium congregatim inſident, proveniunt, atque ex ſpicis apertis tenuiſſimis filamentis dependent, intra quas ſe deinde recipiunt velut flores ſpicati oryzæ, ſuntque deinde in ſpicis tritico ſimiles, niſi quod minores ſunt; ſexageſimo anno à ſatione, ut ferunt, hæc arbor flores fert per unum ferme menſem proximè ante florum exortum, primùm omnibus foliis ſpoliatur, & poſtquam defloruit, emoritur.

VIRES EJUS.

Corticis & Foliorum decoctum epotum fervit ad sanguinem in corpore ex vulnere retentum expurgandum, confertque etiam puerperis ad materiæ sanguinolentæ, quæ post partum retenta est, excretionem. Calx quæ in stipitibus vetustis crescit, prodest in stranguriâ, iisque qui urinam purulentam mingunt.

FIG. 16.

Arundinem hanc Autores nostri inter arbores describunt, eodem quo *C. Bauhinus* jure, cui in *Pinace* dicitur, *Arundo arbor*: in qua humor lacteus gignitur, qui *Tabaxir Arabibus* & *Avicennæ Mambu Indorum*, in cujus arundinibus *Tabaxir* sive saccharum, *Mambu Garziæ*. Rectius Dominus *Hermans*, qui Anno 1676. portionem Plantæ siccatam, una cum foliis & flores ex insulâ *Zeilan* transmisit, *Bauhinianam* denominationem nonnihil immutavit, dum vocat *Arundinem Indicam arboream maximam, cortice spinoso.* Addit porrò quod *Cingalensibus* vocetur *Nuaybas*, id est, arbor febrilis, quia febre corripiuntur ii qui se lavant ex aquis, in quas arboris hujus folia decidere. Corruptè vulgò à *Lusitanis* aliisque vocatur *Bambu* vel *Bamboes*: in Insula autem *Madagascar* præsertimque ejus Provincia *Galemboulou*, teste Domino *Flacourt*, tanta nascitur copia, ut regio inde nomen obtinuerit. *Voulu* enim ibidem nuncupatur. Ad quam immensam autem locis humidis, arenosis & paludosis, quibus gaudet, quandoque assurgat proceritatem, ex fragmentis, Clarissimi *Pisonis* munere, in porticu Horti Academici suspensis, colligere datur: quorum majus viginti octo, minus viginti sex pedum longitudinem superat. Quin & credibile est, hasce arundines, antequam essent diffractæ, duplo majorem longitudinem obtinuisse, cùm crassities unius extremitatis, ab alterius vix differat. Admiratione quoque dignum est, tam vastàm arundinum molem, tam exiguis vestiri foliis, cùm maxima ex siccatis, quæ asservo, vix spithamam longitudine aut transversum digitum latitudine transcendat. Arundines hæ insuper amputatæ, & igne crematæ, fertilissimum præbent cinerem, in quo omnis generis consitæ plantæ feliciter proveniunt: dum autem cremantur, ingentem edunt sonitum, & fragore centum aliquot sclopetorum explosiones æmulantur. Aër enim intra cancellos, internodiorum ope reclusus, dum rarefit, ampliusque spatium desiderat, parietes quaquaversum disrumpit, & vi sibi exitum quærit.

Quàm varia autem, non minùs ac *Palma Coccifera*, hæc planta humanum in commodum suppeditet auxilia, pluribus tradunt Autores, & imprimis *G. Piso in Mantissa Aromatica*, ubi præter accuratissimam *Sacar Mambu*, sive *Tabaxir* descriptionem, videre quoque licet, tenellos hujus Arundinis ramos, præsertim radici vicinos, ab Indis condiri, & celebris illius confectionis quæ *Achar* vulgò nuncupatur, & ad appetitum excitandum, ventriculique concoctionem promovendam per Europam dispergitur, non infimam partem constituere.

ARUNDO BAMBOS.

CLASSIS

TRIANDRIA DIGYNIA.

Character genericus.

Cal. 2-valvis. Flosculi congesti, lana cincti.

Nomen specificum.

Arundo calyc. multifloris, spic. ternis sessilibus. S. N.

Synonyma authorum.

Arundo calycibus multifloris, spicis ternis sessilibus. Sp. Pl.

Arundo arbor. Bauh. pin. 18. Hort. cliff. 25. Fl. zeyl. 47. Roy. lugdb. 67.

Tabaxir & Mombu arbor. Bauh. hist. 1. p. 222.

Observationes.

Habitat in India utraque.

Paniculæ Scapus rectus, rigidus, gerens ad alternos dentes sæpius Flores tres, alternatim f. distiche positos, sessiles, rigidulos, lineares, longos. Linn.

MALACCA

Ily
16
1
Arundo
Bambos

MALACCA SCHAMBU.
EUGENIA IAMBOS.

FIG. 17.

SChámbu duæ fpecies, una *Malacca-Schámbu,* altera *Nati-Schámbu.*
Malácca-Schámbu ling. Bram. ejufdem nominis eft arbor procera ramis denfis & opacis tranfverfum fparfis.

Radix craffa eft, ramos quaquaverfum diffundens, cortice eft cinericeo, intus rufo, ligno albicante.

Stipes ambitu amplexum unius brachii paululum excedens, cortice cinereo, rami cinereo magis fufco, furculi teneriores virides.

Folia, quæ in ramis bina & bina ac ordine fe mutuo decuffantia petiolis viridibus, curtis, craffis, interiùs planis feu latè ftriatis proveniunt, oblongo-angufta, rotunda, anteriùs cufpidata, ad petiolum quoque ftricta, longitudine maxima unius fpithamæ, latitudine duorum triumve pollicum, quæ minùs longa evadunt, cæteris latiora, funtque textura craffiola & folida ac denfa, fuperficie glabra, virore in rectâ valde fufco & nitente, in adverfâ virore communi, faporis adftringentis ac nonnihil fubacidi feu vinofi diutius mafticata, odoris nullius, cùm emarcefcunt, funt flavefcentia ac crocea.

Ex cofta media, quæ in adverfa folum eminet, *Nervi* fubtiles & parum in adverfa eminentes, recta obliquo ac ferme parallelo ductu anteriora verfus exeunt, ac æquali intervallo à margine reflexi in fe invicem arcuatim incurrunt velut limbulum ad marginem relinquentes, funtque in recta parte tractibus fuis confpicui ac venulis minutulis, fubtilibus, intra folium meantibus comitati.

Flores in petiolis feu furculis viridibus fpithamam plus minus longis, qui fupra ex origine foliorum oriuntur plures congregatim, tres, quatuor, quinqueve parvis ac femidigitalibus, rotundis, craffiolis & viridibus, pedunculis proveniunt, conftantes quatuor foliis ex viridi albicantibus, oblongo-rotundis, interiùs cochleatis, rigidis à fe mutuo latiufculè diftantibus, quæ exteriùs magis viridia funt, & in oris fuperioribus interiùs & exteriùs magis albicant, & venulis annularibus verfus oppofitas oras in longum ftriata funt, funtque ad unguiculos foliorum ornati denfo penicillo confertorum, longiufculorum, candidorum ftaminum, quæ ex ora quadrata orificii medii cancelliformis lati & cavi fe exferunt, & in vertice apicibus feu nodulis ex albicanti flavefcentibus dotata funt, & in medio penicilli ftaminum ftylo albicante craffiolo, furrecto & in apicem definente, quæ ex medio orificii feu umbilici exfurgit.

Calyx eft quatuor brevium lato-rotundorum ac interiora verfus quoque cochleatorum & magis viridium foliorum, quæ fingula inter duo florum folia exteriùs confident, ejufque pes craffus verfus inferiora fe in conum ftringens, & nonnihil ex viridi albicans, ac à reliquo petiolo florum, qui viridi-fufcus eft, nodulo diftinctus, eftque ipfum primordium fructus, ac magis & magis extuberans & turgefcens. Sunt autem flores odore nullo cum in fuo vigore funt, ac vivido colore, ubi autem flavefcunt ac emarcefcunt, quo tempore ex albicante flavefcunt, acido feu vinofo funt odore.

Fructus funt minores illis fecundæ fpeciei, forma rotundi, primùm virides, cùm ad maturitatem accedunt, ex albicante fubflavi, probè autem maturiores magis flavefcentes, in vertice umbilico feu orificio quadrato florum claufi, & quatuor foliis calycis viridibus ad fe mutuo contractis & nonnihil furrectis coronati, conftantque exteriùs corticula feu membrana tenuiffimâ, carne humida, intus magis albicante, lata cavitate in medio, ac ad interiorem carnis fuperficiem filamentis nonnullis fungofis & albicantibus obducti, funtque faporis dulcis & grati, ac odoris rofacei valde amœni, quem etiam in fapore exfpirant atque exhibent; in medio cavitatis nucleus eft rotundus, cavitate minor, laxus, & liber, ac nutans, qui cortice exteriùs eft rufo ac fpadiceo-diluto, interius denfa ac viridi-diluta pulpa, quæ faporis eft fubamari & adftringentis, ac vel fimplex eft, vel in duos trefve minores nucleos angulatos refolvitur.

VIRES EJUS.

Ejus Decoctum in aqua fervit pro fiffuris oris fi cum eo abluatur.

FIG. 17.

Qui à *C. Bauhino* dicitur *Perfici officulo fructus Malaccenfis*, idem eft cum fructu arboris hîc defcriptæ; quæ à *Canarinis Iamboli*, à *Lufitanis Iambeiro*, ab *Arabibus Tupha Indi*, à *Perfis Tuphat*, à Turcis *Alma*, *Chriftophoro à Cofta* tefte nuncupatur. Ex *Malacca* piperifera, ut refert Clariffimus *Pifo*, in diffitas quafque regiones, ob florum fragrantiam, & fructus fuavitatem, tranflata fuit hæc arbor, imprimifque ob perpetuam florum & fructuum viciffitudinem: quod alterâ arboris medietate, frondibus & fructibus orbâ, altera pars fructibus maturis & immaturis tamdiu oneretur ac ornetur, donec frondes recuperaverit.

Flores & fructus ex ejufdem relatu, frigidæ funt & humidæ qualitatis, infigniter fragrantes, ac proinde inter primas delicias omnibus pariter incolis habiti.

Plurimi quoque ufus paffim in Medicinâ exiftunt: fructus enim crudi, & flores faccharo conditi, ab ægris æftuantibus cum fucceffu ufurpantur, quod fuccofa frigiditate, fitim in febribus extinguant, fpiritufque vitales confortent.

EUGENIA IAMBOS.

CLASSIS

ICOSANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 4-partitus, fuperus. Petala 4. Drupa 1-fperma, 4-angularis.

Nomen fpecificum.

Eugenia fol. integerrimis, pedunc. ramofis terminalibus. S. N.

Synonyma Authorum.

Eugenia foliis integerrimis, pedunculis ramofis terminalibus. Fl. zeyl. 188 *.

Perfici officulo fructus malaccenfis ex candido rubefcens. Bauh. pin. 441.

Jambofa fylveftris alba. Rumph. amb. 1. p. 127. t. 39.

NATI-

Malacca Schambu 17
Eugenia
Jambos
1

NATI-SCHAMBU.

EUGENIA MALACCENSIS.

FIG. 18.

N*Ati-Schámbu*, quæ altera fpecies *Iambu* eft, ling. Bram. *Schambu*, arbor quoque excelfa.

Radix craffa, ramos quaquaverfum diffundens, cortice albicante, ac cinerea corticula, quæ facile in fquamas deteritur; obducto, qui faporis eft adftringentis, ligno intus albicante.

Caudex ambitu unius hominis amplexum implens, cortice exterius fcabro ruffo-viridefcente ac molli, intus albicante, qui adftringentis, acidi vinofique faporis eft.

Folia, quæ in petiolis craffioribus curtis bina & bina proveniunt, grandiora funt illis primæ fpeciei, forma ad latitudinem minus oblonga, contextura quoque denfa, folida ac craffiola, fuperficie quoque plana & glabra, viroris in recta fufci & nitentis, in adverfa clari, faporis adftringentis & magis acidi feu vinofi, odoris quoque parum acidi, cum marcefcunt, flavo quoque colore tinguntur.

Flores forma iidem & penicillo ftaminum breviori, funtque folia cum ftylo, ut & penicillo ftaminum, quæ apicibus fuis flavis feu fubrufis dotata funt, purpureo-rubro nitentis pulcherrimi ac vividi coloris, primùm odoris nullius, dein cum marcefcunt, parùm acidi.

Calyx quoque quatuor viridium interiùs cochleato-cavorum foliorum.

Fructus, qui quoque ex calyce exoriuntur, majores funt illis primæ fpeciei, forma oblongo-rotundi & ad petiolum ftrictiores, in vertice quoque umbilico florum claufi & foliis calycis viridibus ad fe invicem contractis coronati, funtque primùm virides, dein ex viridi albicantes, poft virore evanido albicantes, cùm maturi, ad unam partem candidi, ad aliam rubefcentes, ac inter candidum colorem ftriis rubris perfufi, cortice quoque

tenuissimo & carne alba ac succulenta, in medio etiam lata cavitate, & in superficie interiori carnis fungosis, albis & exsuccis filamentis obducti, saporis sunt vinosi & pergrati, ut & odoris; intus nucleus est grandis cavitatem fructus implens, qui quoque cortice exteriori rufo & spadiceo, interiùs densa ac viridi-diluta pulpa, quæ saporis quoque est subamari & adstringentis, constat.

Bis in anno fert fructus.

VIRES EJUS.

Cortex ejus tritus & in lacte acido epotus dysenteriam sistit.

FIG. 18.

Hæc præcedentis arboris altera est species: præter enim Autores nostros, plures dari, testantur *Piso*, *Acosta*, & *Paludanus*. Peculiaris autem, & à nullo, quod sciam, descriptæ, ramum siccatum fructibus immaturis onustam, unà cum seminibus, ex insula Zeilan, hoc anno transmisit, jam sæpius laudatus Dominus *Hermans*. Vocata hæc fuit ab ipso *Iambos Sylvatica*, fructu cerasi magnitudine, *Walgambu Cingalensium:* obtinetque folium, *Iambos* majoris folio non multum dissimile, fructus autem cerasi magnitudine, uvæ in modum, racematim cohærentes, quorum vertex cingitur tribus foliis bifidis, coronam quasi constituentibus.

EUGENIA MALACCENSIS.

CLASSIS

ICOSANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 4-partitus, superus. Petala 4. Drupa 1-sperma, 4-angularis.

Nomen specificum.

Eugenia fol. integerrimis, pedunc. ramosis lateralibus. S. N.

Synonyma authorum.

Eugenia foliis integerrimis, pedunculis ramosis lateralibus. Fl. zeyl. 187.

Persici officulo fructus malaccensis rubens. Bauh. pin. 441.

Jambosa domestica. Rumph. amb. 1. p. 121. t. 37. 38.

CHAMPACAM.

18
Nati
Schambu
Eugenia
Malaecensis
1

CHAMPACAM.

MICHELIA CHAMPACA.

FIG. 19.

CHampacàm lingua Bram. *çhampò*, eſt arbor procera denſis frondibus latè ſparſis, naſcens in arenoſis.

Radix ruffo cortice qui ſaporis eſt amari & peracris.

Caudex unius hominis amplexum ambitu implens, cortice craſſo, exteriùs cinereo, intus molli, ſub exteriori corticula virideſcente & ex albo flaveſcente, qui ſaporis eſt amari, & ſubacris, ligno albicante.

Surculi rotundi, cinericei, ac ſub exteriori cuticulâ virides, in apice ubi novello germine expullulant, ſpadicei coloris: ſuntque caudex, rami ac ſurculi cortice quoque adſtringente.

Folia quæ hinc inde in ſurculis petiolis uncialibus, interiùs ſtriatis, in inferiori parte nonnihil extuberantibus proveniunt & paſſim novello germine ſurculorum qui ſupra eorum exortum prorumpunt, comitata, oblongo-rotunda, anteriùs in cuſpidem oblongam anguſtam contracta, ſpithamam & amplius longa, latitudine quatuor quinqueve pollicum contextura duriola, ſuperficie plana & lenia, viroris in recta fuſci & nitentis, in adverſa clari: ſaporis amari & acris.

Ex coſta media, quæ craſſa eſt, & in adverſa altè eminens, ac tenuiter in recta *Coſtæ* obliquo & parallelo ductu anteriora verſus exeunt, ac à margine reflexæ arcuatim in ſe invicem incurrunt, venulas nonnullas tranſverſas ex ſe diſtribuentes, ac in adverſa ſolùm parte eminentes, & in recta veſtigia tractuum exprimentes; ad exortum foliorum cortex ſurculorum tenui fiſſura, quæ obliquo ambitu eſt, hiat, ac per eam cortex inferior qui magis extuberans eſt, à ſuperiori cortice interſtinguitur, ſuntque folia cum ſuis petiolis ex ſuperiori parte fiſſuræ prodeuntia.

Flores, qui in ſummitate ſurculorum ſupra ex origine foliorum craſſis, ſubflavo-viridibus, lenibus, ſurrectis ac ſeſquiuncialibus petiolis proveniunt, ſunt acuti ac fragrantis odoris, conſtantque foliis oblongo-anguſtis, quæ in triplici ordine poſita ſunt, quorum quæ in exteriori ordine ſunt, octo plus minus latitudine ferme tripla iis, quæ in ſecundo interiori ordine etiam octo plus minus ſunt, ac verſus ſummitatem rotundiola & nonnihil cuſpidata, quæ in ſecundo ordine magis cuſpidata, quæ in tertio ordine parvula, brevia, verſus ſummitatem maxime cuſpidata, flavo-diluta, ac velut ſtamina craſſiola, inferius circumambientia ſtylum craſſum, qui, in medio pedunculo rotundo exſurgit, ac ſuperiora verſus nonnihil conicus eſt, & ſpicis, parvis, viridibus, craſſiolis, cuſpidatis ſcutellatim circumdatus;

ſuntque

ſuntque ſpicæ in cuſpide, quo inferiora verſus inflexæ, rubeſcentes ac rudimentum fructûs continentes: floribus quoque ſapor adſtringens & acris eſt.

Fructus, qui ſpicatim ſeu racematim craſſo petiolo medio viridi, ac tortuoſo pedunculis craſſis, & curtis circumſident, ſunt oblongo-rotundi, magis minuſve gibboſi, cortice craſſiolo, primùm viridi; cùm maturi, flavo-diluto albicante ſapore peracri, odore minùs grato.

Semina, quæ intus continentur ſe invicem proxime ſine ullo interſepimento contingunt, ſuntque uno latere rotundo ad fructûs formam accommodata, reliquis planis tribus quatuorve pro ratione mutui contactus: conſtantque, cum matura, pulpâ tenui, humidâ, ſublacteâ, quæ membranâ incarnato-rubra eſt inveſtita, intus oſſe grandiuſculo nigro.

Flores bis fert in anno, fructus non dat niſi cum vetuſtior eſt.

Ex fl. aqua odorif. quæ eorum odorem ſpirat, diſtillatur.

VIRES EJUS.

RAdix & cortex ſiccus tritus & mixtus cum lacte ſpiſſo dicto *Tayr* apoſtematibus aperiendis & maturandis ſerviunt in forma emplaſtri appoſiti; *Cortex Radicis* in pulvere cum aqua calida datus menſtruis in mulieribus excitandis ſervit, fœtumque in gravidis expellit, ſi largius ac copioſius ſumatur: *Flores* triti & cum oleo decocti, pro doloribus capitis, oculorum affectionibus, ut & in podagra ſerviunt facta capitis unctione. *Aqua ex Floribus diſtillata*, præcordiis exhilarandis commoda eſt; *Oleum*, in quo *Flores* per quadraginta dies inſolati ſunt, in capitis perunctione ejus doloribus ac animi deliquio prodeſt; *Oleum Fructuum* flatus pellit, ſi cum eo corpus ungatur.

FIG. 19.

Nominis affinitas, florum gratiſſimus odor, aliæque quæ huic Plantæ ab Autoribus adſcribuntur circumſtantiæ, non difficulter mihi perſuadent, eandem eſſe cum ea, quæ à *Boutio* Cap. 45. deſcribitur, licet fatear ejuſdem deſcriptionem obſcuram eſſe, mutilam, quin & forſan vitioſam: quod primâ fronte liquebit, ſi quis eandem cum figura diligentius conferat. An autem eadem ſit cum *Champe C. Bauhini*, de qua in *Pinace* inquit, *Champe dicuntur alii flores, quorum etiam magnus apud Indos uſus eſt, odore graviori, quàm lilium. Garz. Fragos*, pronuntiare vix auſus ſum.

MICHELIA CHAMPACA.

CLASSIS

POLYANDRIA POLYGYNIA.

Character genericus.

Cal. 3-phyllus. Petala 15. Baccæ multæ, 4-ſpermæ.

Nomen ſpecificum.

Michelia fol. lanceolatis.

Synonyma authorum.

Michelia. Fl. zeyl. 144. Oſb. it. 93.

Sampacca. Rumph. amb. 2. p. 199. t. 67, 68.

Obſervationes.

Flores lutei, ſuaveolentiſſimi. LINN.

ELENGI.

Champacam

E L E N G I.

MIMUSOPS ELENGI.

FIG. 20.

ELéngi lingua Bramanum *Vaválli*, eſt arbor procera frondibus denſis & opacis latè ſparſis, naſciturque in arenoſis.

Radix craſſa & altè ſe in terram figens, ramoſque ſubtus & ſuper terram tranſverſum latè dimittens, cortice lacteo, ac ſub cruſtà exteriore fuſco-rubeſcente.

Caudex duûm hominum amplexum ambitu ut plurimum implens: cortice craſſo exteriùs fuſco & ſcabro, interiùs lacteo ubere ſpiſſo, & glutinoſo, fiſſili, ac ubi finditur, colore flavo & rubeſcente vividè variegato, interiori ſuperficie ex alborubeſcente; ligno eſt quoque lacteo, fiſſili, gravi, in aquis ſummè durabili, extra aquas putredini facilè obnoxio.

Folia, quæ hinc inde in parvis viridibus, rotundis ac interiùs ſtriatis petiolis proveniunt, ſunt oblongo-rotunda, ad petiolum rotundis oris, anteriùs brevi cuſpide, qui verſus exteriora reflectitur, craſſiola ac ſolidæ texturæ, ſuperficie plana, ac in recta parte virore fuſco & nitente glabritie, in adverſa claro & minus nitente, lateribus interiora verſus nonnihil clauſis, odore uti folia pyrorum noſtrarum.

Ex *Coſta* in recta etiam parte eminente *Venæ* tranſverſæ, ſubtiles, ac denſæ excurrunt, quæ folium ſubeunt, ſuntque utrinque conſpicuæ.

Flores proveniunt paſſim ex origine foliorum etiam quinque, ſexve congregatim petiolis pollicaribus ex viridi-flaveſcentibus, ſuntque albicantes, & dein ex albicante flaveſcentes ſeu ex flavo fuſceſcentes, forma ſtellæ ſedecim foliorum oblongo-anguſtorum & cuſpidatorum, quorum duo & duo arctiùs juncta ſunt, odore jucundo & fragranti. In medio corculum craſſum & conicum eſt, quod octo albis ſurrectis foliis eſt circumdatum, conſtans octo ſtaminibus ſurrectis, curtis, craſſis, albicantibus & piloſis, quæ verſus ſummitatem in cuſpidem ſtricta & flava ſunt, ac circumpoſita capitulo albicanti-ſubflavo, quod germen fructus eſt, ex quo ſtylus viridi-dilutus & albicans emicat.

Calyx eſt octo oblongo-anguſtorum, cuſpidatorum, ſtelliformiter expanſorum foliorum, quorum quatuor exteriùs flaveſcentia ac muſcoſa ſunt, quatuor quæ inter ea ſe intergerunt, exteriùs albicantia: ſingula folia calycis folia duo florum, quæ arctiùs juncta ſunt, ſubcingunt.

Gemmæ Florum conicæ ſunt & muſcoſi coloris.

Ex *Floribus Serta* ſeu *Coralla* efformant.

Fructus, qui ſuo calyce inferius comprehenſi, ſunt oblongo-rotundi ac inſtar olivarum, primùm virides, dein flavi ac rubeſcentes, carne ſub cortice flava & farinacea: ſuntque in eduliis.

Intus paſſim unum ac etiam duo grandiuſcula *Oſſicula*, quæ oblongo-rotunda, nonnihil plana, & ſpadiceo-fuſci ac nitentis coloris ſunt, continentur.

Bis in anno hæc arbor dat *Flores*. Ex *Floribus aquam ſtillatitiam* indigenæ eliciunt, quæ odorifera eſt.

VIRES EJUS.

RAdix trita cum aceto tumorem in facie tollit, parte affectâ cum eo linita, eadem cum *Aqua* eod. modo ſumpta ſervit pro oris puſtulis. *Corticis Decoctum* ſervit pro angina, uti & dolore dentium, gutture ſeu ore cum eo abluto. *Aqua diſtillata ex Floribus* & epota proficua eſt pro melancholicis & febricitantibus; gravidis in difficili partu *Fructus* triti in aqua calida commodè dantur.

FIG. 20.

Cum hujus plantæ ne veſtigium quidem apud alios invenerim, vocandam cenſeo, *Oleæ-affinem Pyrifolio Malabaricam, flore odorifero ſtellato.* Neutiquam autem confundi debet cum *Vaſaveli Bramanum*, ſive *Pavate Acoſtæ*, de qua arbore vide ejuſdem *Aromat. Hiſtoriam.* Cap. 14.

MIMUSOPS ELENGI.

CLASSIS

OCTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 8-phyllus. Petala 16. Drupa acuminata.

Nomen ſpecificum.

Mimuſops fol. alternis remotis. Rumph. amb. 3. t. 63.

Synonyma authorum.

Mimuſops foliis alternis remotis. Fl. zeyl. 138 *.

Flos cuſpidum. Rumph. amb. 2. p. 189. t. 63.

Kauki indorum. Pluk. alm. 203. Breyn. cent. 20. t. 8.

Elengi
Mimusops
Elengi
1

MANJAPUMERAM.

NYCTANTHES ARBOR TRISTIS.

FIG. 21.

MAnjapumeram ling. Bram. *Pariàtacù* eſt arbor grandis trium quatuorve hominum altitudine, denſis & opacis frondibus latè ſparſis, naſcens in arenoſis.

Radix ramos ſubtus & ſuper terram tranſverſos ſpargens.

Stipes ambitu amplexum unius brachii æquat, cortice cinereo.

Surculi quadrangulares ac nodulati, ſpadiceo cortice, qui interiùs eſt viridis, obducti.

Folia in nodulis brevibus, craſſiolis, viridi-albicantibus petiolis bina ac ſe mutuo in ordine decuſſantia proveniunt, ſuntque ad petiolum lata curvitate, & anteriora verſus in cuſpidem anguſtum contracta, contextura craſſa, ſuperficie aſpera, virore in recta fuſco & nitente, in adverſa autem claro, ſapore adſtringente & ſubamaro.

Ex *Coſta* media in adverſa parte *Coſtæ* hinc inde excurrunt, quæ rectam tractibus ſtriant in ſe invicem arcuatis ductibus propè ad marginem incurrentes.

Flores proveniunt in petiolis rigidis ac ſuperiora verſus obliquè ſurrectis, qui bini & bini in adverſis partibus ſupra ex origine foliorum erumpunt ac ſinguli paſſim in tres minores ramulos curtos, breveſque mutuo dividuntur, ſuntque in ſingulis petioli ramis quini congregatim inſidentes, odore dulci & delectabili optimum mel æmulante, interiùs & exteriùs albicante & aqueo colore, ſex, ſeptem, octo foliis conſtantes, ſuntque folia ad petiolum ſtrictiora, verſus ſummitatem lateribus rectis dilatata, atque duabus laciniis brevibus excurrentia, ac anteriùs inter lacinias ſinuata, & exteriorem verſus partem oris rigidè inflexa, contextura tenuia ac rigida, in ſole valde coruſcantia, venulis vix conſpicuis, niſi in parte ubi colore albicante attrito membranaceæ ſunt pelluciditatis.

Sunt autem *Pediculi Florum*, quibus ex calyce oblongo, profundo, viridi ac qui rotunda ſupernè ora eſt, emicant vaginulæ breves, ſemiunciales, crocei, aureique coloris, in hiſce duo ſtamina flava, quæ apicibus ſurrectis, craſſis & flavo-albicantibus dotata, ſunt inſerta; pediculi florum ſiccati croceum odorem recipiunt, iiſque indigenæ cum ligno ſandali mixtis atque tritis corpus inungunt.

Fructus ſunt rotundo-plani ac compreſſi, colore viridi, in medio una ſutura extuberante ad verticem utrinque perducti.

In iis duo rotunda compreſſa *Semina*, quæ utrinque ſub cortice extuberant interſepimento medio à ſe mutuo diſtincta.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

FIG. 21.

Diu anceps hæſi, an eadem foret hæc arbor, cum *Arbore triſti folio Myrti C. Bauhini.* Arriſit *Bramanum Pariatacù*, quod cum *Canarenſium Parizataco* non malè convenire videbatur: tum etiam *Cluſii* deſcriptio, ex *Fabricii* relatu deprompta: præſertim cùm ea quæ de florum pediculis, colore, odore, & uſu reliqui addunt Autores, non inconcinnè cum noſtrorum deſcriptione conveniant. Obſtat tamen defluxus florum *Arboris triſtis* de die, cujus nulla hic fit mentio: Verum cum *Fabricio* & *Paludano* teſtibus, illud eos duntaxat concernat flores, ad quos ſolares radii pertingere poſſunt, minoris facienda videtur hæc difficultas. Interim mihi vix ſatisfacio, aliorumque judicio ſubſcribo.

NYCTANTHES ARBOR TRISTIS.

CLASSIS

DIANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Corolla 8-fida. Cal. 8-fidus. Pericarpium dicoccum.

Nomen ſpecificum.

Nyctanthes caule tetragono, fol. ovatis acuminatis, pericarpiis membranaceis compreſſis.

Synonyma authorum.

Nyctanthes caule tetragono, foliis ovatis acuminatis, pericarpiis membranaceis compreſſis. Fl. zeyl. 11.

Arbor triſtis myrto ſimilis. Bauh. pin. 469.

Obſervatio.

Fructus ſiccus capſularis eſt. LINN.

CONNA.

Manja pumeram
21
Nyctanthes
Arbor tristis

C O N N A.

CASSIA FISTULA.

FIG. 22.

COnna, lingua Bramanum *Bajo* eſt arbor procera, unius hominis altitudine, ramis denſis & opacis latè ſparſis.

Radix cortice fuſco ramos tranſverſos ſpargens.

Caudex ambitu amplexum unius hominis excedens, cortice cinereo, ut & ſurculi vetuſtiores, novelli, virides; cortex adſtringens & ſubamarus.

Folia in ſurculis teneris, viridibus, petiolis brevibus, rotundis, ferme bina & bina cum uno in vertice proveniunt, ſuntque oblonga ad petiolum lata curvitate, inde anteriùs ad cuſpidem ſtricta, mediocri craſſitie, mollia, denſa, ſuperficie lenia, glabra & plana.

Ex *Coſta* media, quæ in adverſa parte eminet nervulis ſubtiliſſimis, inter quos venularum contextus cancelliformes minutiſſimi intercurrunt, ſtriata, viroris viridis & nitentis in recta, in adverſa clarioris & ſurdi, ſapore ſubdulci & ſubamaro.

Flores in ſurculis viridibus, rotundis, duas ſpithamas longis, qui ſupra ex origine ſurculorum foliaceorum erumpunt, proveniunt petiolis longiuſculis, triuncialibus, tenuibus, rotundis, viridibus hinc inde appendentes; ſunt autem flores flavi quinque foliorum oblongo-rotundorum & nonnihil criſpatorum, quæ inferiùs anguſtis unguiculis ſunt, ac ex vena media latiore venis obliquis ſunt ſtriata, tria ad unam partem ſunt minora, quæ ex adverſo, paulo majora.

Stamina in medio decem, tria majora flava, incurvata & lata, cum grandibus apicibus ſeu lingulis flavo-fuſcis, inflexa verſus tria folia minora, ſeptem minora flava cum grandibus apicibus ſeu ſemibifidis flavo-fuſcis linguis verſus duo folia majora inflexa; ex medio longum ſiliquarum viride germen prodit, verum non ex omnibus floribus.

Calyx quinque viridi-dilutorum cuſpidatorum foliorum.

Siliquæ, quæ floribus deciduis ſuccedunt, ſunt oblongæ, rotundæ, rectæ fiſtulæ ſeu cannæ dictæ, Caſſiæ fiſtulæ, duas ſpithamas & amplius longæ, cortice exteriori viridi, interiori albicante, & lignoſo, ſeu potius cartilaginoſo, duro conſtantes, interius diſtinctæ in ſua loculamenta per orbiculos cartilaginoſos,

cartilaginofos, rotundos, tranfverfos ac parallelos, qui cortici interiori affixi & in medio recta fiffura ad eandem corticis partem ftriati; intus in hifce cannis orbiculi cartilaginofi pulpa fubdulci, quæ primùm albicans, dein flavefcens, poft rubro-nigricans, obducti funt; in pulpâ *Fabæ* involutæ funt, quæ forma oblongo-rotundæ funt adjacentes orbiculis cartilaginofis ex inferiori parte & cum fua longitudine refpondentes longitudini fiffuræ.

Fabæ teneræ, cortice albicante & candido funt, intus pulpa viridi-fubacida, quæ carne pellucida & nervofa circumdata eft, faporis nullius nifi fylveftris, cùm maturæ ac ficcæ funt, duro rubro-fufco cortice obductæ.

VIRES EJUS.

Cortex & *Folia* contrita ac mixta cum oleo conducunt in perunctione partis affectæ puftulis. *Fabæ* in *Decocto* datæ ventrem laxant ac purgant per inferiora. *Earum farina* ufurpatur pro cataplafmate.

FIG. 22.

Exhibetur hic ab Autoribus noftris *Caffia Fiftula Alexandrina C. Bauhini*: quæ cum nafcatur variis in regionibus, varia inde fortitur nomina. In *Ægypto*, unde copiofe quaquaverfùm differuntur *Fiftulæ*, *Alpino* & *Paludano* teftibus, vocatur *Chaiarxamber*, in *Brafilia Tapyra-coaynána*, in *Mexico Guauhayohuatli*, *Canarinis Hafanguia* & *Barafenga*, *Guzuratenfibus Gramala*, *Arabibus Gazatfalus*, *Malabarenfibus* juxta Autores noftros *Conna*, & ex *Acoftæ* teftimonio *Condaca*, *Bramanis Bajo*, vel ut alii volunt, *Baboo*, & *Bava*, in *Zeilan* ubi copiosè crefcit, à *Cingalenfibus* vocatur *Æhæla*. Circa floris defcriptionem nonnihil variant Autores, dum alii incarnatos, alii aureos, alii flavos defcribunt, ut & illi funt, quos hoc anno ex *Zeilan* accepi, perreptantibus pluribus venuli purpureis.

Hifce in regionibus, femen terræ mandatum, ad pedalem quandoque excrefcit altitudinem, verùm ingruente hyeme, omnem refpuit culturam, & emoritur, ut non femel fum expertus.

Præter autem hanc *Caffiam vulgarem*, & *Brafilianam* à *Lobelio* in *Pharmacopœia Rondeletii* reftituta exhibitam, alia quoque datur, à nullo Botanicorum hactenus defcripta, quam *Caffiam Americanam Fabaceam* nominare lubuit: Siliquarum enim loco fabas longiufculas & vulgaribus non diffimiles profert, quibus continetur *Pulpa* ejufdem ferme cum vulgari faporis & efficaciæ, ipfa arbor *Radice* nititur craffa, rotunda, quæ in plurima filamenta cortice nigricante obducta definit: *Caudex* cinerei eft coloris, fcaber, fubftantiæque medullofæ, quem *Ramuli* inordinatè ambiunt, foliis veftiti fubrotundis, ex glauco viridibus, breviffimifque pediculis donatis: *Flores* videre non contigit: *Semen* quòd pulpæ involvitur, fubrotundum eft, compreffum, & nigricans, pifi minoris magnitudine, ex *Americæ Infulis*, quas Galli *les Antilles* vocant, allatum.

CASSIA FISTULA.

CLASSIS
DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-phyllus. Petala 5. Antheræ fupernæ 3 fteriles; infimæ 3 roftratæ. Legumen.

Nomen fpecificum.

Caffia fol. quinquejugis ovatis acuminatis glabris, petiolis eglandulatis. *Rumph. amb.* 2. t. 21.

Synonyma authorum.

Caffia foliis quinquejugis ovatis acuminatis glabris, petiolis eglandulatis. Fl. zeyl. 149 *. Mat. med. 199. Haffelq. in. 468.

Caffia foliolis quinque parium lanceolatis: extimis minoribus. Hort. cliff. 158.

Caffia fiftula alexandrina. Bauh. pin. 403. Comm. hort. 1. p. 215. t. 110. Rumph. amb. 2. p. 83. t. 21.

BALAM-

Conna 22
Cassia
Fistula
1.

BALAM-PULLI *seu* *MADERAM-PULLI.*

TAMARINDUS INDICA.

FIG. 23.

BAlàm-Pullì ſeu *Maderàm-Pullì* ling. Bramanum Sinza . . . . eſt arbor grandis ramis denſis in latum diffuſis.

Radix craſſa brachia latè diffundens cortice rubeſcente.

Stipes craſſus ambitu duorum hominum amplexum æquans cortice craſſo ſub cruſta nigricante & cinerea-rubeſcente uti & rami vetuſtiores. Folia in petiolis ſeu ſurculis tenuibus, viridibus, interiùs ſulco ſtriatis, nondum ſpithamam longis, qui ad exortum viridi-diluto tuberculo parum turgeſcunt, bina & bina in duabus ſeriebus proveniunt, iiſque inſident cum anteriori parte nonnihil verſus ſummitatem petiolorum converſa, & petiolos cum ſuis ſuperficiebus oblique ſecantia; ſuntque folia parva, oblongo-anguſta pollicari ferme longitudine, latitudine ferme ſemidigitali & ubivis uniformia, niſi quod ad poſticam partem paulò latiora quàm anteriora verſus, anteriori ora rotunda, contextura nonnihil tenuia & ſolida, ſuperficie plana, viroris fuſci, in adverſa dilutioris, ſaporis acidi in adverſa parte in medio nervus parum eminens, atque ex eo venulæ ſubtiliſſimæ in ſe invicem incurrentes exeunt in adverſa tantùm conſpicuæ.

Flores qui congregatim octo, decem, plus minus in petiolis viridibus, qui ex origine petiolorum ſeu ſurculorum foliaceorum oriuntur, proveniunt, conſtant ſeptem foliis colore differentibus, cum quibus calyci craſſiolo & rotundo inſident, ac odoris nullius; ex foliis quatuor quæ exteriùs ſita ſunt colore in totum candido, poſtmodum parum ſubflaveſcentia, ſuntque oblonga, anteriùs cuſpidata, tenuia, nullis venulis ſtriata, tria quæ ſupra ex horum foliorum unguiculis ad unam partem prodeunt ac interius ſita ſunt, anteriora verſus magis rotundiola, in oris tenuiter criſpata, & inter colorem album qui etiam in adultioribus ſubflaveſcit, venis rubris variegata, ſuntque eorum duo reliquis majora puta longiora & latiora, atque tertium inter illa duo intermedium ſurrectum eſt & minuſculum ac anterius cuſpide parvo ſubflavo eminens, oriſque interiora verſus contractis ſeu cochleato-cavum.

E medio ſtamina viridia exſurgunt tria incurva quæ prius in unum juncta ſunt, poſt divaricantur reſpicientia folium ſurrectum, duo horum exteriora excepto intermedio apicibus dotata ſunt, qui primùm flavi, poſtea cùm folia ſubflaveſcunt, rubro-fuſci coloris.

2 Cum

Cum hiſce ſimul emicat unus ſtylus viridis incurvis ſtaminibus craſſior inter ſtamina & folium ſurrectum prodiens, qui ſiliquoſum germen eſt.

Gemmæ Florum rotundiolæ ſunt, in una parte planæ, in altera magis convexæ, primùm rubro-ſaturæ, dein cùm rotundo-oblongiores fiunt, colore viridi-albeſcente.

Fructus, qui in lignoſis ac craſſiuſculis petiolis ramis appendent, ſunt ſiliquæ oblongæ, craſſæ, in glandulas tres quatuorve extuberantes, conſtantes cortice craſſiolo qui exteriùs eſt rufi ſeu muſcoſi coloris, intus viridis & carne intus acerba, quæ primùm humida, duriola & albicans ac ſubviridis eſt, cùm maturi ſunt, mollis & flavo-ſeu rubro-fuſca, ſuntque ad corticem ex petiolo lignoſis filamentis ſed raris per carnem in longum pertexti & ſub carne in membranacea loculamenta in quibus fabæ conſitæ ſunt, diſtincti.

Fabæ quadratæ & planæ, primùm cùm immaturæ ſunt, cortice viridi-diluto & nitente, intus ſub cortice pulpa ſunt alba, candida, denſa ſeu ſolida, ſapore, cùm teneræ ſunt, adſtringente & corticis amari, maturis ſiliquis in oſſeam duritiem cortice rubro-fuſco evadunt.

Flores hæc arbor ſemel in anno dat in Novembri.

VIRES EJUS.

IN Febribus ardentibus, malignis & peſtilentialibus confert, ad quod ſæpe cum ſaccharo condita datur, ab indigenis creberrimè uſurpatur in medicamentis purgativis præcipuè tempore æſtivo, ut & maximè ubi bilis flava redundans ac ſe per corpus undique diffundens, ſanguinis ebullitio, ſitis infeſta, morbi cutanei & præſertim morbus regius graſſantur, in quibus malis ſimplex medicamentum ex caſſia fiſtula cum tamarindo unà cum ſaccharo vulgo dicto Jagra de Cana datur, quod leniter alvum laxat ac purgat. *Cortex* tritus & cum aqua oryzæ in unctionem corporis permixtus humoribus ſuperfluis diſſipandis confert.

FIG. 23.

Arbor hîc deſcripta eſt *Siliqua Arabica*, quæ *Tamarindus C. Bauhini: Tamar* ſive *Dactylus Indorum*, *Palmula Indica* & *Dereſilde* Arabum. Braſilienſibus, *Piſone* teſte, *Jutay*, Guzurattenſibus *Ambuli*, Canerinis & Malabarenſibus juxta *Acoſtam*, *Chincha* & *Puli*: Madagaraſcenſibus *Monte* dicitur. *Folia* Sole occidente eodem modo ut in *Acaciis*, aliiſque ſeſe contrahere ſolent, eoque oriente aperire, ut & in plantis apud nos natis, ſed quæ nunquam perennârunt, non ſemel experti ſumus: quod autem & ipſe fructus ſive ſiliqua, frigoris vitandi cauſâ, foliis ſeſe involvat, fabulam redolet. Qui plura autem de hiſce velit, jam citatos adeat autores, & imprimis *Alpinum* de plantis Ægypti.

TAMARINDUS INDICA.

CLASSIS

TRIANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 4-partitus. Petala 3. Nectarium ſetis 2 brevibus ſub filamentis. Legumen pulpoſum.

Nomen ſpecificum.

Tamarindus. Iacq. amer. 10. t. 10.

Synonyma authorum.

Tamarindus. Hort. cliff. 18. Mat. med. 28. Hort. upſ. 15. Fl. zeyl. 14. Roy. lugdb. 465. Rumph. amb. 2. p. 90. t. 23. Lœfl. it. 210.

Siliqua arabica, quæ Tamarindus. Bauh. pin. 403.

CODDAM-

Tamarindus
Indica

CODDAM-PULLI.

CAMBOGIA GUTTA.

FIG. 24.

COddàm-Pullì ſeu *Otà-Pullì*, ling. Bram. *Dàrambò*, eſt arbor procera, naſcens in arenoſis, denſis & opacis frondibus latè ſparſis.

Radix craſſa brachia ſeu ramos ſubtus ac ſuper terram latè diffundens, cortice albicante-ſubflavo, qui cruſta nigricante obductus eſt, & ſub eâ rubeſcit, ligno albicante & ſubflavo inciſa perviſcoſum humorem qui ſaporis eſt nullius, exudans.

Caudex ambitu duorum hominum amplexum implens, cortice quoque eodem ut *Radix*, ligno albicante.

Folia in ſurculis bina & bina petiolis brevibus, viridibus, interiùs planis proveniunt. Suntque oblongo-rotunda, anteriora verſus in cuſpidem anguſtam, quæ verſus unam partem nonnihil inflexa eſt, contracta, ad petiolum quoque ſtricta, cum oris verſus exteriora nonnihil inflexa, ſuntque contextura craſſa, ſpiſſa & ſolida, viroris in recta fuſci & nitentis, in adverſa clari.

Ex *Coſta* media quæ in adverſa altè extuberat & tenuiter in recta, venulæ procedunt obliquè anteriora verſus quæ folium ſubeunt, & in adverſa parte ſub exteriore folii cuticula tenuiter prominent; præter eas nullæ aliæ venæ ſunt conſpicuæ; foliis ſapor eſt acidus.

Flores in vertice ſurculorum foliaceorum breviſſimis pedunculis inſident, ſuntque incarnati ſeu roſaceo-ſaturi & flaveſcentes, conſtantes quatuor foliis rotundis, parùm oblongis & verſus interiora cochleato-cavis, ſuntque folia craſſa & denſa ſine venis intus magis flaveſcentia & exteriùs ad oras; in medio florum emicat globulus viridis rudimentum fructus in octo latera oblonga per ſtrias diſtinctus, in vertice, capitulo ſeu umbilico, quod ex gemmis albicantibus conſtat, quæ velut ad eandem orbitam extenduntur, obſitus, eſtque circumdatus ſtaminibus ſurrectis albicantibus, quæ in vertice flavo-rubris nodulis dotata ſunt; flores odoris nullius & ſaporis ſubacidi.

Calyx eſt quatuor viridi dilutorum flaveſcentium, cochleato-cavorum foliorum.

Fructus, qui uncialibus petiolis appendent, grandes ſunt, rotundi octo, novem, decemve coſtulis extuberantes, ac in vertice capitulo parvo, quod etiam coſtulis ſtriatum eſt, eminentes, primùm virides, dein flaveſcentes, cùm maturi, albeſcentes, ſapore acido-dulci.

In medio pulpæ *Semina* cum ſua longitudine in longitudine fructus conſita, oblonga magnitudine unius articuli compreſſa, colore cœruleo-nigro.

Hæc arbor *Flores* & *Fructus* ſemel in anno dat, in *Martio*.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

FIG. 24.

Eadem eſt hæc arbor cum *Fructu malo aureo æmulo C. Baubini*, ſive *Carcapuli Acoſtæ*. Perperam tamen confundit *Bauhinus*, *Carcapuli Acoſtæ*, & *Carcapuli Linſcot*. Quod manifeſtò liquebit, ſi quis utriuſque deſcriptionem examinet. *Acoſta* enim qui *Carcapuli* quoque *Canarinis* vocari aſſerit, fructum hujus arboris, malo aureo ſimilem tradit. *Linſcot.* autem, fructum Ceraſi magnitudine deſcribit.

Quod ut diſtinctius pateat, lubet hic adſcribere verba Domini *Hermans*, qui literis, anno præterito, *Columbæ* datis, unà cum harum Plantarum foliis & floribus ad me tranſcripſit: *Arboris* (inquit) *Indicæ ſunt folia & flores, quæ Gummi Gottæ fundit, fructu acido, ſulcato, aureo, malimagnitudine, Carcapuli Acoſtæ, Ghoraka Cingalenſibus dicta.* Mox ſubjungit: *Hiſce adde folia & flores alterius ſpeciei, Arboris nempe Indicæ quæ Gummi Gottæ fundit, fructu dulci rotundo, ceraſi magnitudine, Carcapuli Linſcot* (N.B. *quod Bauhinus in Pinace, utramque perperam comprehenderit, ſub una ſpecie, Carcapuli Acoſtæ, & Carcapuli Linſchot. Differunt enim inter ſe flore ac fructu, licet in reliquis conveniant,) Cingalenſibus vocatur Kanna Ghoraka*, id eſt, *Ghoraka dulcis, binæ hæ arbores ex trunco inciſo Gummi Gottæ fundunt, præſtat autem illud quod ex Kanna Ghoraka.*

Confundi tamen neutiquam debet *Gummi Gottæ* hic deſcriptum, cum vulgari, quod ex *Eſulæ Indicæ* affini Planta, colligi teſtatur *Bontius* Cap. LVII. & ab Indis vocari *Lonam Cambodja*, quod in *Cambodja*, vicina Chinæ regno Provincia, frequenter proveniat.

CAMBOGIA GUTTA.

CLASSIS

POLYANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cor. 4-petala. Cal. 4-phyllus. Pomum 8-loculare. Sem. ſolitaria.

Nomen ſpecificum.

Cambogia.

Synonyma authorum.

Cambogia. Amœn. acad. 1. p. 402. Fl. zeyl. 195. Mat. med. 257.

ATTY-

Coddam Pulli
24
Cambogia
Gutta

ATTY-ALU.
FICUS RACEMOSA.

FIG. 25.

ALU quatuor ſunt ſpecies, *Atty-Alu*, *Itty-Alu*, *Areálu*, *Perálu*.

Atty-Alu lingua Bramanum, *Roembadoè*, eſt arbor procera, denſis & opacis frondibus latè ſparſis, naſciturque in arenoſis.

Radix craſſa radiculas laterales plurimas fibroſas tam ſubtus, quàm ſuper terram longè latéque diffundens, cortice lacteo, qui ſub cruſta nigricante ex albo rubeſcit, ac inciſus ſeu detractus pleniori rubedine celeriter perfunditur, brachio inciſo aquam limpidam & inſipidam ac ſubrubram ſaporiſque frigidi ubertim exhibet, quæ vaſe ſuppoſito excepta ſuo uſui aſſervatur.

Caudex craſſus, amplexum unius hominis ambitu excedens, cortice craſſo, coriaceo ac lacteo, qui à ligno detractus ſeu inciſus intus ex colore albo quoque nonnihil rubeſcit. *Surculi* teneri virides, geniculati.

Folia quæ in ramis ac ſurculis petiolis mediocriter longis, craſſis, rotundis, & interiùs tenuiter ſtriatis proveniunt, oblongo-rotunda longitudine ad latitudinem, quæ in medio maxima eſt fermè dupla, ad petiolum oris rotundis anteriùs in cuſpidem leniter contractis, ſuntque tenuia, mollia, glabra & lenia, virore in recta parte fuſco & nitente, in adverſa autem claro : nervi in quibus viror dilutior eſt, ex coſta craſſiola, quacum in parte adverſa eminent, obliquo ductu anteriora verſus exeunt, ac proximè ad marginem reflexi minoribus arcubus in ſe invicem deferuntur, ac inter hoſce venis tranſverſis folia cancellatim densè & ſubtiliter pertexta ſunt ; ſapor foliis adſtringens, odor nullus niſi ſylveſtris : in vertice ſurculorum conus oblongus & viridis inter folioſa involucra viridia folia tenella recondens.

Flores fert nullos uti nec cæteræ ſpecies.

Fructus in ramis ac ſurculis petiolis curtis, craſſiolis, nonnihil incurvis, tum etiam in ipſo corpore plures congregati proveniunt, ſuntque plano-rotundi, ac ad petiolum contractiores, nonnihil piloſi cum umbilico in vertice haud diſſimiles noſtris ficis, cum immaturi ſunt, virides ac lacteo liquore, ut & in petiolis ; maturi, colore rubicundo & minus lactei, ſuntque in eduliis.

In hiſce fructibus ut in ficis *Grana* parva, tenuia, oblonga, numeroſâ

ſerie continentur, conſtantia ex capitulo rotundo & recta caudula, quacum ordine cortici interiùs inſident, ſuntque inſtar folliculorum in ſuis capitulis unum ſemen minutum nigricans recondentia, primùm albicantia, ex maturitate ſubflaveſcentia.

Fructibus cùm matureſcunt *Formicæ* innaſcuntur, hoſque naturales habent in eduliis; non verò eos qui aliarum ſunt ſpecierum.

Bis terve in anno hæc abor dat fructus, uti & cæteræ ſpecies, quæ omnes, ut indigenæ ferunt, non alio modo propagantur, niſi è ſeminibus fructuum à corvis depaſtorum, quæ cum ſuo ſtercore deponunt.

VIRES EJUS.

RAdicis decoctum epotum ſervit ad purificandum ſanguinem & hepar, reprimitque coleræ acrimoniam; ejuſdem decurtatæ ſuccus exſtillans qui in vaſe ſuppoſito excipitur, etiam hepati male affecto convenit, confertque iis qui manus habent ſulcatas & fiſſas. *Cortex* ardoribus hepatis reſtinguendis in decocto datur, atque hoc modo uſurpatus etiam iis ſervit qui in ore aliiſque partibus ſulcos habent. *Idem* tritus ulceri cuique proficuè apponitur, uti & parti laboranti morbo ſacro Luſitanicè dicto, *Cobrella*. *Foliorum ſuccus* cum oleo decoctus in febre calida conducit, ſi vicibus iteratis corpus & caput cum eo lavetur. *Fructus* alvum adſtringit, eſtque comeſtus proficuus pro pituita humorumque mala temperie corrigenda.

FIG. 25.

Proponunturhicab Autoribus quatuor ficuum *Malabarenſium* ſpecies, quas utpote à nullo deſcriptas (& forſan huic regioni duntaxat familiares,) ſequentibus nominibus inſignire placuit. *Atty-Alu* ergo nobis erit *Ficus Malabarenſis folio oblongo, acuminato, fructu vulgari æmulo.*

FICUS RACEMOSA.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnoſum, connivens, occultans floſculos vel in eodem vel diſtincto.

MASC. Cal. 3-partitus. Cor. 0. Stam. 3.

FEM. Cal. 5-partitus. Cor. 0. Piſt. 1. Sem. 1.

Nomen ſpecificum.

Ficus fol. ovatis integerrimis acutis impreſſo-punctatis, caule arboreo.

Synonyma authorum.

Ficus foliis ovatis acutis integerrimis, caule arboreo, fructu racemoſo. Amœn. acad. 1. p. 30.

Groſſularia domeſtica. Rumph. amb. 3. p. 136. t. 87. 88.

Obſervatio.

Folia adſperſa punctis albidis. LINN.

ITTY-

Atti Alu
25
Ficus
Racemosa

I T T Y - A L U.

FICUS BENJAMINA.

FIG. 26.

ITTY-*Alu* quæ fecunda fpecies *Alu* eft, lingua Bramanum, *Aréca-Góli*, arbor quoque procera eft, at minor cæteris fpeciebus, denfis & opacis frondibus latè fparfis.

Radix quoque craffa radiculas tam fubtus quàm fuper terram longè latéque diffundens, cortice quoque lacteo, qui incifus etiam cum tempore rubefcit.

Caudex craffus, amplexum unius hominis æquans, cortice lacteo, ac cùm detrahitur feu inciditur, intus rubefcente, ex ramis hujus arboris filamenta feu radiculæ verfus terram pendulæ demittuntur. *Surculi* teneri virides & geniculati.

Folia quæ petiolis brevibus digitalibus adhærent, minora cæteris, facie oblongo-rotunda, rotundifque ad petiolum & anterius oris, ac parvâ, anguftâ & obtusâ cufpide eminentia, latitudine ad cufpidem paulò majori, quàm ad petiolum, funtque craffa, folida, denfa ac valde nitentia in utraque parte, verùm magis in rectâ, in quâ virore funt valde fufco ac faturo.

E cofta quæ in parte adverfa maximè eminet, minùs verò in recta, *Venæ* intra folium confpicuæ tranfverfim recto ac fatis parallelo ductu ordine denfo exeunt, atque ad marginem arcuatim concurrentes limbo cinguntur.

Sapor Foliis adftringens & fubamarus.

In vertice furculorum conus oblongus & viridis inter foliofa involucra viridia folia tenella viridi-diluta recondens.

Fructus qui duo trefve congregati vel folitarii cum fupra ad originem foliorum, tum hinc inde pediculis brevibus proveniunt, parvuli funt & rotundi in vertice umbilico eminente coronati, funtque etiam, cùm immaturi, lactei ac virides; maturi verò, minùs lactei, colore flavo ac minùs rubefcente.

Grana

Grana in fructibus quoque magna congerie, ſuntque forma & colore illis prioris ſpeciei ſimilia, at minora, recondentia in ſe minutum nigricans ſemen.

VIRES EJUS.

Cortex arboris tritus ac in lacte per pannum exprimendo datus vertigini capitis ſedandæ confert. Ulceribus curandis prodeſt *Foliorum* decoctum cum oleo, ſi cum eo corpus perungatur; habet quoque hæc eaſdem vires cum prima, dictis modis, quibus illa uſurpata.

FIG. 26.

Secunda hæc Ficus ſpecies non inconcinnè meo judicio vocabitur *Ficus Malabarenſis, folio denſiuſculo nitente, fructu parvo, rotundo, coronato.*

FICUS BENJAMINA.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnoſum, connivens, occultans floſculos vel in eodem vel diſtincto.

Masc. Cal. 3-partitus. Cor. o. Stam. 3.

Fem. Cal. 5-partitus. Cor. o. Piſt. 1. Sem. 1.

Nomen ſpecificum.

Ficus fol. ovatis acuminatis tranſverſe ſtriatis margine lævi.

Synonyma authorum.

Ficus foliis ovatis acuminatis tranſverſe ſtriatis margine lævi. Sp. Pl.

Varinga parviflora. Rumph. amb. 3. p. 139. t. 90.

Obſervatio.

Rami tenues. Folia petiolata, exacte ovata, acuminata, ſubtranſverſe tenerrime ſtriata margine diſtincto lævi, perennia, facie Pyri. Linn.

AREALU.

Ficus
Benjamina

1

A R E A L U.

FICUS RELIGIOSA.

FIG. 27.

AReálu, quæ tertia eſt ſpecies *Alu*, lingua Bramanum *Bipalò*, arbor quoque eſt procera, denſis & opacis frondibus latè ſparſis, naſcenſque in arenoſis & petroſis, ac etiam in arboribus, uti *Itti-Alu*.

Radix craſſa radices fibroſas tàm ſubtus quàm ſuper terram longè latéque diffundens, cortice lacteo qui incifus etiam rubeſcit.

Caudex craſſus, duorum paſſim hominum amplexum ambitu æquans, cortice lacteo, qui detractus ſeu inciſus etiam rubeſcit.

Surculi novelli virides geniculati.

Folia quæ longis, tenuibus, rotundis, ac viridi-albicantibus petiolis appendent forma cordis humani, anteriùs anguſta ac longa lanceola cuſpidata, quæ vetuſtiora poſtica parte ad petiolum rectioribus oris, quæ teneriora rotundioribus circumſcripta, margine tum æquabili tum in arcus ſinuato; ſuntque ſolida ac denſa, minuſque craſſa, quàm illa ſecundæ ſpeciei, lenia & mollia; at quæ vetuſtiora ſunt, rigida, in interiori latere virore nitente & fuſco, exteriùs claro.

Ex coſta in utraque parte eminente *Coſtulæ* tranſverſæ recto & ferme parallelo ductu anteriora verſus obliquè exeunt ad marginem proximè progredientes, ubi arcubus rotundis & ſimplicibus in ſe invicem concurrunt in recta parte maximè eminentes, ac in adverſa in quibuſdam ſolum conſpicuæ, in quibuſdam verò tenuiter eminentes, inter haſce coſtas in interiori parte plurimi extantes nervuli cancellatim intertexti folia in ea parte ſcabra reddentes, ac in adverſa inſtar venarum intra folium ſolum conſpicui cum plurimis aliis numeroſis venulis: ſuntque folia in margine nervulo tenui & albicante circumdata.

In vertice ſurculorum *Conus* oblongus, viridis, inter folioſa involucra viridia folia tenella viridi-diluta recondens.

Fructus ramis ſurculiſque ſupra ad exortum foliorum in nodulis bini & bini juncti & uniti arctè inſident, ſuntque uti illi *Itty-Alu* parvi & rotundi,

rotundi, colore quoque minùs rubro, quàm illi *Atty-Alu*, funtque illis *Itty-Alu* planè fimiles cum umbilico parvo, in vertice formicis intus carentes.

In hifce fructibus *Grana* quoque numerofa, eadem cum illis *Atty-Alu* magnitudine, femen minutum nigricans in fe recondentia.

Eft hæc arbor Deo *Viſtnu* facrata, quem fub ea natum effe & flores fuftuliffe hi gentiles fantur: eftque ex religione ipforum hanc adorare, muro lapidum cingere, eamque feu lapides juxta pofitos rubro colore fignare, quamobrem ab incolis Chriftianis *Arbor Diaboli* nominatur.

VIRES EJUS.

RAdicis Cortex in decocto datus coleræ acrimoniam obtundit & fanguinem purificat, eftque in febribus fixis & radicatis præfidio. *Cortex Arboris* ad ulcerum fanationem conducit tritus & appofitus, ac cum aqua eodem modo adhibitus prodeft pro morbo facro. *Succus Foliorum* expreffus, ac cum oleo decoctus, conducit in febre podagrica corpore cum eo perunєto.

FIG. 27.

Tertiam hanc fpeciem non incongruè appellandam cenfeo, *Ficum Malebarenfem, folio cufpidato, fructu rotundo, parvo, gemino.*

FICUS RELIGIOSA.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnofum, connivens, occultans flofculos vel in eodem vel diftincto.

Masc. Cal. 3-partitus. Cor. o. Stam. 3.

Fem. Cal. 5-partitus. Cor. o. Pift. 1. Sem. 1.

Nomen fpecificum.

Ficus fol. cordatis oblongis integerrimis acuminatiffimis.

Synonyma authorum.

Ficus foliis cordatis oblongis integerrimis acuminatis. Hort. cliff. 471. Fl. zeyl. 372. Amœn. acad. 1. p. 30.

Ficus malabarienfis, folio cufpidato, fructu rotundo parvo gemino. Pluk. alm. 144. t. 178. f. 2.

Confer. Arbor conciliorum. Rumph. amb. 3. p. 142. t. 91, 92.

PERALU.

Arealu
Ficus
Religiosa

PERALU.
FICUS BENGHALENSIS.

FIG. 28.

PEr*álu*, quæ quarta ſpecies *Alu* eſt, ling. Bramanum *Vadhoè*, arbor cæteris procerior, denſis & opacis frondibus latè ſparſis, naſciturque in arenoſis.

Radix craſſa radices fibroſas, tam ſubtus quàm ſuper terram longè latèque diffundens, cortice præ cæteris lacteo, qui inciſus quoque rubeſcit.

Caudex eximia craſſitie duûm triumve etiam hominum amplexum ambitu æquans, cortice præ cæteris lacteo, qui detractus ſeu inciſus quoque intus rubeſcit: ex ramis ut in *Itti-Alu* filamenta ſeu radiculæ multò numeroſiores verſus terram pendulæ dimittuntur.

Surculi teneri, virides, geniculati, piloſi ſeu lanuginoſi.

Folia, quæ petiolis mediocriter longis, craſſis, planis, valdè lacteis, ac viridi-albicantibus & ſubtilibus pilis obſitis proveniunt, majora & craſſiora ſunt cæterarum ſpecierum foliis, & quidem craſſitie eximia, forma oblongo-rotunda, anteriora verſus rotundiola ac rotundis oris contracta, majori latitudine verſus petiolum texturæ denſæ & ſolidæ, ſuperficie plana, polita ac lenia, in utraque parte tomentoſa lanugine obducta, in adverſa lanugine denſiori & leniſſima, ac *Veluti* ſeu corii lanuginoſi lenitie, virore in recta parte fuſco & nitente, in adverſa claro.

E petiolo cum coſta intermedia quæ valdè craſſa eſt, ac hinc inde coſtulas ſuas laterales obliquè anteriora verſus emittit, utrinque duæ *Coſtæ* exeunt, quæ verſus poſticam partem folii ſuas quoque *Coſtulas* emittunt, omneſque ad marginem arcuatim concurrunt in adverſa parte eminentes, in recta tum conſpicuæ, tum etiam nonnihil eminentes: inter haſce coſtas nervuli tranſverſi rariores, qui venulis denſis ac ſubtilibus pertexti ſunt, ſparſi. Sapor Foliis adſtringens, odor nullus.

In vertice ſurculorum *Conus* eſt oblongus & viridis inter folioſa involucra folia novella viridia recondens.

Fructus ramis ſurculiſque ſupra ad exortum foliorum paſſim bini & bini juncti & uniti, ut illi *Areálu*, arctè inſident, rariùs ſolitarii, ſuntque mag-

nitudine cum illis *Atti-Alu* eâdem, at rotundiores, nec non colore maximè intensè rubefcente feu incarnato faturo; cùm maturefcunt, tomentofa lanugine obducti, cum umbilico parvo in vertice.

In hifce fructibus grana quoque numerofâ congerie, magnitudine eadem cum illis *Atti-Alu* in fe femen minutum nigricans inftar folliculorum recondentia.

Vadhoè Bramanes grande, atque adeò hoc nomine velut per excellentiam notant grandem arborem, uti hæc, utpote cæteris fpeciebus prægrandior.

VIRES EJUS.

Liquor *Radicum* feu filamentorum, quæ ex ramis deorfum pendent, cum aqua fimpliciter epotus, vel in decocto datus mitigat dolorem febrilem purificatque hepar & fanguinem. *Cortex* arboris tritus proficuus eft pro morbo facro parti affectæ appofitus. Ablutio corporis cum *Corticis* decocto in febre confert.

FIG. 28.

Quartum hoc ficuum genus, non immerito dicetur *Ficus Malabarenfis folio craffiufculo, majori, fructu gemino, intensè rubente.*

Si autem alicui placuerit, aliquas ex hifce fpeciebus, ad *Sycomorum* referre, non malè quoque illud fieri poffe, libenter fentiam.

FICUS BENGHALENSIS.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnofum, connivens, occultans flofculos vel in eodem vel diftincto.

Masc. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* o. *Stam.* 3.

Fem. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* o. *Pift.* 1. *Sem.* 1.

Nomen fpecificum.

Ficus fol. ovatis integerrimis obtufis, caule inferne radicato.

Synonyma Authorum.

Ficus foliis ovatis integerrimis obtufis, caule inferne radicato. *Hort. cliff.* 471. *Amœn. acad.* 1. *p.* 29. *Roy. lugdb.* 212. *Trew. ehret.* 50.

Ficus americana, latiore folio venofo. *Pluk. phyt.* 178. *f.* 1.

Ficus benghalenfis, folio fubrotundo, fructu orbiculato. *Comm. hort.* 1. *p.* 119. *t.* 62.

Copiofum appetit alimentum, largiorique latice aquofo delectatur: craffas ac pendulas fibras, quæ radicum rudimenta, è trunco & ramis demittit, quæ ubi folum attigerint, radices agunt; eapropter quoque ab aliquibus, idiomate Belgicô, infignitur nomine *Wortelboom.* Commelin.

BUPA-

Ficus
Benghalensis
1.

BUPARITI.

HIBISCUS POPULNEUS.

FIG. 29.

Pariti quatuor ſunt ſpecies, *Paritì*, *Bu-Pariti*, *Schem-Pariti*, *Cadù-Pariti*.

Bu-Pariti lingua Bramanum *Vàlli-Càri-Capoèſi*, eſt arbor excelſa, naſcens in arenoſis, denſis opaciſque frondibus, coronam valdè gratam efformans, idque maximè quod ob puritatem nullis formicis neque muſcis infeſtetur.

Radix pinniformis plurimis capillatis fibris terræ ſe affigens.

Caudex amplexum unius hominis ſuperans ligno albicante eſt minùs duro & ſolido, quemadmodum illud abietum, verùm nullis venis undulatis, quod adaptatur ad conficienda inſtrumentorum muſicorum opercula, intus in ligno corculo molli; ejus cortex eſt ut cortex tiliæ, cum quâ in multis ut forma, amœnitate & viriditate convenit, eſtque lignum & cortex nullius odoris, neque ſaporis, niſi ſylveſtris & adſtringentis.

Folia, quæ teneris ſurculis, ſive ii ex vetuſtioribus ramis è latere, ſive ex eorum ſuperiori parte erumpunt, petiolis longis, rotundis, viridibus, tenuibus appendent, ſunt forma cordis humani, magnitudine unius palmi & amplius, anteriùs lanceola oblonga & anguſta, cuſpidata, contextura mollia & ſolida, ſuperficie plana & glabra, viroris communis & parum nitentis, in parte adverſa dilutioris, odoris & ſaporis nullius niſi ſylveſtris.

Ex petiolo cum coſta media utrinque *Coſtæ* tres exeunt, quæ anteriùs progreſſæ ad oras folii excurrunt, ubi inter ſubtiliſſimos venularum cancellulos ac tractus diſparent, ſuos ramulos laterales verſus marginem dimittentes, ſuntque coſtæ etiam in recta parte eminentes, licet magis in adverſa.

Flores qui longis quoque petiolis ſupra ex origine foliorum proveniunt, ſunt campanæ quinque oblongo-rotundorum foliorum calyci arcto, rotundo, profundiolo & craſſo ac viridi-fuſco, qui quinque minutis apicibus in ora eminet, inſidentes, coloris ex albo flaveſcentis, qui nonnihil ad virorem vergit, odoris nullius; folia ſupra ſe invicem convoluta ſunt exteriùs venis ſeu nervis eminentibus in longum ſtriata, & ad idem latus in parte inferiori valde aſpera, ſuntque ad calycem craſſiola, anteriora verſus tenuia, rugis valde criſpa & contracta, & cum unguiculis verſus unam partem inflexa; inferiùs in collo flores roſa inſigniti ſunt purpureo-rubicundo-

fuſca quinque foliorum, quæ ſingula in ſingulis unguiculis foliorum diſtinctè notata ſunt.

Ex medio exſurgit *Stylus Columnaris* ſtriatus, albicans, circumdatus infra apicem penicillo numeroſorum ſtamunculorum, tenuium, albicantium, quæ flavis lunularibus apicibus dotata ſunt, ac apice quo extra penicillum ferme digito tranſverſo emicant tortuosè inflexo.

Gemmæ Florum conicæ ſunt poſt aperturam flores ex albicante magis & magis flaveſcunt, & ſpatio trium dierum fuſco-rubeſcunt, ac tum foliis contractis & clauſis ſunt, atque cum eo colore emortui ex calyce decidunt, ſuntque fronde per totum annum floribus numeroſis adornatæ.

Floribus deciduis *Capitula* flavo-rotunda ac quinquangulata conſpiciuntur, quæ in calyce florum profundè conſita ſunt, habentque latera nonnihil introrſum inflexa; capitula hæc inciſa flavum, gummoſum liquorem qui *Gutta-Gambæ* ſimilis, ſaporis autem & odoris debilis ac ſylveſtris eſt, exſudant, ſuntque per interſepimenta intermedia in longum diſtincta in quinque capſulas quæ ſingulæ per intermediam eminentem corticis ſuturam in duo loculamenta diviſa ſunt.

Semina, quæ in iis conſita oblonga ſunt, trilatera, uno latere rotundo in quo argenteo lanuginoſo cortice circumdata ſunt, ſuntque colore ſpadiceo-fuſci cum nucleo albicante in medio.

Flores hæc arbor fert toto anno ubere proventu.

VIRES EJUS.

Folia ulcerum ſanationi ſerviunt iis applicata.

FIG. 29.

Sequentes haſce plantas *Alceæ* eſſe ſpecies, nemo vel mediocriter in Botanicis exercitatus, inficias ibit.

Sed miror Autores quatuor proponere, cùm tres tantum deſcribant, & totidem Icones exhibeant. Prima ergo nobis erit *Alcea Malabarenſis, Abutili folio, flore majore, ex albo flaveſcente.* Sed quid interim de *Abutilo Indico Camerarii*, cui florem magnitudine roſæ ſylveſtris albicantem, interius luteum adſcribit, ſtatuendum? Ut verum fatear, magnam videtur habere cum hac & ſequenti Planta affinitatem, & niſi florum obſtaret figura, quam in Iconibus exhibet *Camerarius*, majori cum audacia certi aliquid pronuntiare poſſem.

HIBISCUS POPULNEUS.

CLASSIS

MONADELPHIA POLYANDRIA.

Character genericus.

Cal. duplex: exterior polyphyllus.

Capſ. 5-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Hibiſcus foliis cordatis integerrimis, caule arboreo, calyce exteriore indiviſo.

Synonyma authorum.

Hibiſcus foliis cordatis integerrimis, caule arboreo, calyce exteriore truncato. *Fl. zeyl.* 258.

Alcea malabarienſis, abutili folio, flore majore ex albo flaveſcente. *Raj. hiſt.* 1069.

Novella litorea. *Rumph. amb.* 2. *p.* 224. *t.* 74.

Obſervationes.

Calyx *exterior monophyllus, fere integerrimus, omnino indiviſus.*

PARITI,

Hibiscus
Populneus

PARITI, ſeu TALI-PARITI.

HIBISCUS TILIACEUS.

FIG. 30.

PAriti, quæ ſecunda ſpecies eſt ling. Bramanum *Càri-Càpuſi,* eſt arbor altitudine trium ferme hominum.

Radix fibris ſuis capillaceis in latum ſe diffundens.

Caudex craſſus amplexu unius hominis ambitu minor.

Rami fuſci cortice interiore viridi.

Folia, quæ in nodis ſolitaria, vel cum novellis ſupra ſuum exortum ramis in petiolis mediocribus, rotundis, craſſioribus, viridibus & in recta parte etiam rubeſcentibus proveniunt, ſunt forma cordis humani latioris & rotundioris, in ſummitate oblonga-anguſta cuſpide eminentia, in poſtica parte ad petiolum oris per inciſuram diductis, in margine tenuiſſimis crenulis, contextura ſolidiora & craſſiora, in recta parte viridi-fuſciora, in adverſa viridi-clariſſima & albicantia, lanuginoſa ſeu tomentoſa ac lenia inſtar *Veluti.*

Cum coſta media, ex qua coſtulæ ferme binæ & binæ exeunt ex petiolo tres utrinque *Coſtulæ* egrediuntur, quæ ramos ſuos ſeu coſtas tranſverſas verſus marginem emittunt, ex hiſce tribus ea quæ coſtæ mediæ proxima eſt arcuatim alte aſcendit, ſuntque coſtæ in ſe invicem arcuatim incurrentes cum coſtis minoribus verſus marginem ſuperimpoſitis, & ex ſe ramos ſeu nervulos tranſverſos, qui mutuo inoculantur, diffundentes, ac cum iis ſolùm in adverſa parte eminentes.

Flores qui in ſuperiori parte ſurculorum ſupra ex origine foliorum petiolis uncialibus craſſis & viridibus proveniunt, ſunt etiam campanulæ quinque foliis parum rotundis conſtantes forma & colore quoque ſimiles iis *Bu-Paritì,* verùm hi minores ſunt, & in exteriori parte ſubaſperi, nec tantopere ſe criſpant ac corrugant, ſuntque in inferiori parte colli non roſa quinque foliorum, ſed macula grandi rotunda, purpureo-rubro-valde fuſca notati.

E me-

E medio maculæ purpureæ exſurgit *Stylus Cylindraceus*, qui albicantibus & ſubflavis gemmulis ſeu glomis eſt circumdatus, in ſummitate, qua ſupra glomos emicat, nodo oblongo-craſſo & purpureo-rubro & valde fuſco extuberans.

Calyx eſt quinque foliorum viridium oblongo-cuſpidatorum quæ in medio coſta eminente in longum ſtriata ſunt, ac à decem minoribus cuſpidatis foliis arctè comprehenduntur, conſtatque pede craſſo, digitali, qui inferiùs duobus parvis cuſpidatis & viridibus foliis ad inflexuram petioli, cui annexus eſt, ſuccingitur.

Flores hi quoque rubeſcunt.

Floribus deciduis ex calyce erumpunt *Capitula* oblonga-rotunda à foliis calycis, quæ tum colore Perſico ſunt, ferme in totum comprehenſa, ſuntque hæc capitula pilis minutis albicantibus obſita, in longum quinque lineis ſeu ſulcis ſtriata, ac in quinque capſulas ſeminales per membranas intermedias diſtincta.

VIRES EJUS.

FLores triti cum lacte mulieris auribus induntur pro doloribus capitis.

FIG. 30.

Secunda hæc ſpecies nuncupanda videtur *Alcea Malabarenſis, Abutili folio, flore minore ex albo flaveſcente, exterius ſubaſpero.*

Debuiſſet autem, ut antè monui, ſubſequi *Schem-Pariti.* Verùm cùm nec deſcriptionis nec figuræ ullum invenerim veſtigium, nihil eſt quod de eo referam.

HIBISCUS TILIACEUS.

CLASSIS

MONADELPHIA POLYANDRIA.

Character genericus.

Cal. duplex: exterior polyphyllus.
Capſ. 5-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Hibiſcus fol. cordatis ſubrotundis indiviſis acuminatis crenatis, caule arboreo, calyce exteriore decemdentato.

Synonyma authorum.

Hibiſcus foliis cordatis ſubrotundis indiviſis acuminatis crenatis, caule arboreo, calycum exteriore decemcrenato. *Roy. lugdb.* 532. *Fl. zeyl.* 259.

Malva arborea maritima, folio ſubrotundo minore acuminato ſubtus candido, cortice in funes ductili. *Sloan. jam.* 93. *hiſt.* 1. *p.* 215. *t.* 134. *f.* 4.

Alcea malabarica, abutili folio, flore minore ex albo flaveſcente exterius aſpero. *Raj. hiſt.* 1070.

Alcea indica ſinarum, flore luteo malvaceo. *Pluk. amalth.* 6. *p.* 355. *f.* 5.

Althæa maritima arboreſcens diffuſa, foliis orbiculato-cordatis crenatis ſubtus cineri *Brown. jam.* 284.

Novella. *Rumph. amb.* 2. *p.* 218. *t.* 73.

Obſervationes.

Stipulæ ovales, majuſculæ, obtuſæ.
Folia juniora ſubtriloba.

CUDU-

Pariti seu *Tali Pariti* 30

1

Hibiscus Tiliaceus

CUDU-PARITI.

GOSSYPIUM ARBOREUM.

FIG. 31.

CUdù-*Pariti*, quæ ſpecies *Pariti* lingua Bram. *Capuſſi* . . . , eſt arbuſcula altitudine duorum hominum naſcens in arenoſis.

Radix pinniformis cortice albicante fibras emittens.

Stirps duos in ambitu palmos craſſus evadit, cortice eſt communi cum corculo in medio ligni.

Folia ſunt inſtar manus in quinque digitos ſeu foliola oblongo-anguſta & cuſpidata, inciſa, quorum medium magis oblongum, dein illud quod medio proximum, ſuntque craſſitie mediocri, ad tactum nonnihil lenia, utrinque viroris nonnihil fuſci.

E petiolo quinque *Coſtæ* viridi-albicantes exeunt, quæ ſingulæ in cuſpidem foliorum incurrunt in adverſa parte ſolum eminentes, & in recta tantùm nonnihil proximè ad petiolum ac venulas tantùm ſubtiles intra folium tranſverſim mittentes, ac inter eas utrinque ſubtiles venæ lacunoſæ denſo cancelliformi contextu ſunt.

Flores qui in ſummitate ſurculorum brevibus petiolis proveniunt, ſunt quoque campanulæ quinque foliorum oblongo-rotundorum ejuſdem formæ cum illis priorum ſpecierum, ſuntque etiam colore ex albo flaveſcente, ſed qui magis ad virorem vergit, minores cæteris, in adverſa parte venis minùs eminentibus ſtriati, minimè verò aſperi, minùs quoque ſe criſpant, in inferiori parte colli in umbilico roſa purpureo-rubro-obſcura notati ſunt.

In medio emicat *Stylus* albicans penicillo ſtamunculorum tenuium & rubrorum, quæ gemmis flavis & lunularibus dotata ſunt, circumdatus cum ſuperiori parte albicante extra ſtamunculorum penicillum eminens.

Calyx, cui inſident, rotundus, arctus, viridi-albicans, & punctulis viridi-fuſcis notatus, ac ad inferiorem partem tribus foliis viridibus, grandiuſculis, oblongis, cuſpidatis, quæ ſingula quatuor, quinqueve cuſpidibus anteriùs eminent, ac nervulis in exteriori parte in longum ſtriata ſunt, circumamictus.

Gemmæ Florum cuſpidatæ & conicæ ſunt, ſuntque etiam flores hi, poſtquam per aliquod tempus aperti fuêre, rubeſcentes ac coloris rubro-perſici, pellucidi ac nitentis.

Capſulæ Seminales, quæ floribus deciduis è calyce prodeunt, ſunt trilateræ & in ſummitate ſtrictæ ac cuſpidatæ, lateribus nonnihil rotundiolis, viridi-dilutis, quæ punctulis lacunoſis, viridifuſcis effoſſa ac in angulis ſulco ſtriata ſunt, in inferiori parte à calyce arctè apprehenſæ, conſtantque cortice craſſo ac duriolo, qui odoris eſt inſtar fructus *Mangæ Indicæ*, in iis tria loculamenta ſunt per interſepimenta membranacea, quæ ſingula è medio cujuſque lateris oriuntur & in medio ſtylis lignoſis concurrunt à ſe invicem diſtincta, continentia ſingula in ſe tria quatuorve ſemina ac denſa filamenta candida, lanuginoſa, quæ ſemina arctiſſimè & denſè involvunt.

Semina oblongo-rotundiola ſunt colore in cortice primùm albicante, deinde fuſco, nucleo intus albicante qui eſt ſaporis nonnihil ardentis & ſubacris.

Ex filamentis candidis *Goſſypium* conficitur.

Toto anno *Flores* fert.

VIRES EJUS.

FOlia trita & cum lacte vaccæ in unctione capitis adhibita ſomnum conciliant, atque eodem etiam modo ſedant dolores capitis ac ejus vertiginem. *Fructus* triti & in aqua epoti fluxui dyſenterico ſiſtendo conferunt ſerviuntque pro ſulcis oris.

FIG. 31.

Poſterior hæc ſpecies nobis vocabitur *Alcea Malabarenſis Pentaphylla, flores minore ex albo flaveſcente, ſemine tomentoſo.* Quod autem non exiguam cum *Sabdariffa* habeat affinitatem, neminem negaturum crediderim, qui utramque Plantam diligentiùs examinaverit.

GOSSYPIUM ARBOREUM.

CLASSIS

MONADELPHIA POLYANDRIA.

Character genericus.

Cal. duplex: exterior 3-fidus.
Capſ. 4-locularis.
Sem. lana obvoluta.

Nomen ſpecificum.

Goſſypium fol. palmatis: lobis lanceolatis, caule fruticoſo.

Synonyma authorum.

Goſſypium foliis palmatis: lobis lanceolatis, caule fruticoſo.

Goſſypium caule erecto. *Hort. cliff.* 350. *Gron. orient.* 208. *Roy. lugdb.* 359.

Goſſypium latifolium. *Rumph. amb.* 4. *p.* 37. *t.* 13.

Goſſypium arboreum, caule lævi. *Bauh. pin.* 430.

Goſſypium herbaceum ſ. Xylon maderaſpatenſe, rubicundo flore, pentaphylleum. *Pluk. alm.* 172. *t.* 188. *f.* 3.

Obſervationes.

Inter foliorum ſinus ſæpe lacinula, unde omnes ſinus obtuſi.

Cudu pariti
31.
Gossypium
arboreum
1.

CHOVANNA-MANDARU.
BAUHINIA VARIEGATA.

FIG. 32.

MAndáru quatuor ſunt ſpecies, *Chovanna-Mandáru*, cujus duæ ſunt ſpecies ejuſd. nominis, *Velutta-Mandaru*, & *Cánſchena-Pû́u.*

Chovánna-Mandaru prima, lingua Bram. *Tambidò-Mandáru*, eſt arbor altitudine quatuor hominum, frondibus denſis & opacis latè ſparſis, naſcenſque in arenoſis & petroſis.

Radix craſſa eſt, in latum ſua brachia diffundens, cortice ſub exteriori cruſta nigricante-rubro.

Caudex unum ferme pedem craſſus.

Folia, quæ petiolis brevibus exteriùs rotundis, interiùs planis ac ſulco ſtriatis proveniunt, in ſuperiori parte bifida ut caprarum pedes, ob quod à Luſitanis, *Peê de Capra*, nominata, ac interiora verſus nonnihil clauſa lateribus oblongis ac rotundis, verſus anteriora leniter rotunda ora contractis, ac à poſtica parte rotundæ incurvaturæ, interiori ſuperficie plana, ac colore viridiſurdo, in adverſa colore viridi-ſubcœruleo, ac in margine nervulo ſubtili viridi-diluto circumdata.

Ex petiolo *Coſtulæ* undecim viridi-dilutæ ac flaveſcentes excurrunt cum coſtula intermedia, quæ in fiſſuræ terminum intrat utrinque quinque ejuſdem cum intermedia craſſitiei, quæ à coſta media longiùs diſtant, ductu magis inflexo incedunt, omneſque marginem ingrediuntur, committuntque hinc inde mutuo coſtulas tranſverſas parùm eminentes.

Flores, qui petiolis longiuſculis & viridi-dilutis ſupra ex origine foliorum proveniunt, ſunt odore fragranti ac roſaceo, quinque foliorum rotundiolorum ac parum oblongorum, quæ ad unam partem magis ſita ſunt, quorum unum quod majus eſt ac latius, & rotundioris formæ ac ſurrectum, colore intus purpureo-rubro, ac ad umbilicum floris coloris flavi, purpureis notis hinc inde tincti, venuliſque purpureo-rubris variegati, ad oras autem colore magis purpureo-diluto, in ſuperficie exteriori magis albicante; cætera quatuor magis oblonga, colore roſaceo-ſaturo, exteriùs diluto, horum duo quæ majori proximè adjacent, interiùs in ima parte ſunt colore albicante, reliqua duo interiùs in totum colore ferme roſaceo: ſuntque folia venula intermedia latiori, ex qua venulæ obliquè anteriora verſus excurrunt, ſtriata.

Stamina in medio quinque vel ſex, quæ apicibus ſurrectis ac viridi-diluto-flaveſcentibus dotata ſunt, ac verſus folium ſurrectum & variegatum

inflexa, quorum duo vel tria, quæ minora ſunt, ac magis incurvata, colore candido, tria reliqua colore roſaceo, ac cum iis ſiliquæ germen in ſuo petiolo ſe prodit.

Ad petiolum florum *Unifolium* viride eſt venulis ſtriatum à parte folii ſurrecti florem ſuccingens, ac gemmam florum primùm includens.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ, ad ſummitatem contractiores.

Poſt flores *Siliquæ* oblongæ valdè compreſſæ, rectæ, glabræ, longæ ſeptem, octové circiter pollices prodeunt.

Fabæ quæ intus continentur, planæ ſunt ac oblongo rotundæ, colore albo dum immaturæ, dum verò ſiccæ, colore ruffo ſeu flavo-rubeſcente-obſcuro ad ſpadiceum vergente, jacentque in propriis loculis cum ſua longitudine in latitudine ſiliquarum corneo ac duro interſepimento à ſe invicem ſejunctæ cum parvo umbilico in vertice juncturis laterum ſiliquarum hærentes.

Toto anno hæc arbor fert flores tempore pluvioſo uberiori proventu.

Schovanna-Mandáru Malab. ſic dicta à floribus quos rubros habet.

VIRES EJUS.

RAdix in decocto data flatus diſcutit & lumbricos in pueris enecat, hoc modo ſumpta cum ſaccharo & melle pellit tuſſim & pituitam ſolvit. *Cortex* contritus ac cum aqua, in qua *Oryza* lota eſt, in lotione adhibitus, humoribus evocandis confert. *Flores* cum ſaccharo decocti proficuè uſurpantur loco ſacchari roſati pro leni purgativo.

FIG. 32.

Arbores haſce quatuor, foliorum diviſurâ imprimis inſignes, ab aliis deſcriptas non invenio. Prioris ramulum ſiccatum ante biennium ex *Zeilan* Inſula tranſmiſit Dominus *Hermans*, addita ſequenti inſcriptione.

Arbor Sancti Thomæ. In floribus apparent ſanguineæ ſtriæ, ab effuſo ſanguine D. Thomæ, enatæ. Docuiſſe creditur D. Thomas in Malabar & Zeilan.

Minimè verò haſce arbores eaſdem cenſeo, cum *arbore de Sancto Thomæ Acoſtæ*, ſive *Macere*, cujus Hiſtoriam videre licet, lib. Aromatum Cap. XII.

Commodè autem primam appellari poſſe reor *Arborem ſiliquoſam Malabaricam, foliis bifidis, flore purpuraſcente ſtriato.*

BAUHINIA VARIEGATA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus. Petala patula, oblonga, unguiculata: ſuperiore magis diſtante, omnia calyci inſerta. Legumen.

Nomen ſpecificum.

Bauhinia fol. cordatis: lobis coadunatis obtuſis.

Synonyma authorum.

Bauhinia foliis cordatis: lobis coadunatis obtuſis.

Arbor ſ. Thomæ ſ. Aſſitra. Zanon. hiſt. 26. t. 15.

Obſervationes.

Habitat in Malabariæ, Maderæ arenoſis.

Corollæ patentes: Petalis ovatis, acutis, roſeis, luteo purpureoque variegatis. LINN.

Chovanna Mandaru
32
Bauhinia
Variegata

CHOVANNA-MANDARU.

BAUHINIA PURPUREA.

FIG. 33.

CHovánna-Mandáru ſecunda, quæ eſt ſecunda ſpecies *Mandaru*; eſt quoque arbor procera ut prima ſpecies denſis frondibus latè ſparſis, naſcenſque in arenoſis.

Radix craſſa brachia in latum diffundens.

Caudex quoque craſſus unum ferme pedem.

Folia quoque bifida ac interiora verſus nonnihil clauſa proximè ſimilia prioris ſpeciei foliis, ſed iis ut & cæteris majora, ſuntque profundiori fiſſura inciſa quàm illa primæ ſpeciei, & anteriora verſus lateribus paulò magis contractioribus, tactu lenia in adverſa parte, ubi venulæ inter coſtas intermediæ minùs exſtant, colore magis hyalo, in recta viridi-fuſciori.

Flores, qui unifolio viridi-flaveſcente & rubeſcente, craſſiolo, plicato & ſegmentis in inferiori parte feneſtrato ſuccinguntur, quinque etiam vel ſex conſtant foliis oblongo-anguſtioribus, quæ unguiculis longiuſculis & anguſtis ſunt, colore purpureo-valde rubicundo, quatuor autem vel quinque, tota ſuperficie tam exteriori, quàm interiori purpureo-rubicunda, unum ad petiolum intus & extra ſtriis albis venulas inter purpureas depictum ac variegatum eſt.

Stamina quæ folium variegatum cum ſuis apicibus viridi-dilutis ac flaveſcentibus inflexa reſpiciunt, tria, quatuor, vel quinque ſunt ac craſſiora, ac ad exortum ſex ſeptemve plurimis parvis filamentis comitata, colore purpureo-valde diluto ſeu albicante. Inter ſtamina *Siliquæ* germen petiolo ſuo ſe prodit.

Gemmæ Florum quinquangulatæ.

Siliquæ hujus omnium ſpecierum maximè longæ ſeſqui-ſpithamam aut etiam duas æquantes, latitudine pollicari, planæ quoque compreſſæ, rectæ & glabræ.

Fabæ, quæ cum ſua longitudine in latitudine ſiliquarum conſitæ, eædem cum fabis prioris ſpeciei forma & colore.

Flores hæc arbor fert toto anno, tempore pluvioſo uberiore proventu.

VIRES EJUS.

RAdix maſticata confert in dentium & capitis doloribus trita & appoſita pro dolore arthritico, cum gingibere ſicco trita & in unctione adhibita pro raucedine ex pituita oborta, in decocto data. *Foliorum* decoctorum vapor dolores corporis ſedat in parte affecta exceptus. *Flores* ſimpliciter comeſti purgativi ſunt. *Cortex*, *Flores* & *Fructus* ſimul triti & mixti cum aqua in qua macerata fuit oryza, ſerviunt apoſtematis aperiendis & maturandis.

FIG. 33.

Denominanda videtur hæc ſpecies, *Arbor ſiliquoſa Malabarica, foliis majoribus bifidis, flore intenſius purpuraſcente ſtriato.*

BAUHINIA PURPUREA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus: Petala patula, oblonga, unguiculata: ſuperiore magis diſtante, omnia calyci inſerta. Legumen.

Nomen ſpecificum.

Bauhinia fol. ſubcordatis bipartitis rotundatis, ſubtus tomentoſis.

Synonyma authorum.

Bauhinia foliis ſubcordatis bipartitis rotundatis ſubtus tomentoſis. Sp. Pl.

Obſervationes.

Habitat in Indiæ arenoſis.

Flores patentes, purpuraſcentes: Petalis lanceolatis, diſtantibus.

VELUTTA-

Chovanna Mandaru

VELUTTA-MANDARU.

BAUHINIA ACUMINATA.

FIG. 34.

V*Elutta-Mandáru*, quæ tertia ſpecies eſt *Mandáru*, lingua Bramanum, *Davò-Mandáru*, eſt arbuſcula altitudine unius hominis, naſcens in arenoſis.

Radix minùs craſſa nec profundè in terram deſcendens.

Caudex craſſus unum circiter brachium.

Folia bifida quoque ſimilia cum iis prioris ſpeciei, ſed lateribus oblongioribus ac profundiùs inciſis ſunt, & verſus ſummitatem in cuſpidem contractis, colore viridi-fuſco in interiori, ac ad ſtrias coſtularum nitentia, in parte autem exteriori colore viridi-flaveſcente, ac in ea parte groſſioribus extantibus nervis inter coſtas ſtriata.

Flores, qui folio feneſtrato viridi & tenui ſuccinguntur, ſunt albiſſimi nullis tincti maculis, odoris nullius, conſtantes quoque quinque foliis rotundiolis, parum oblongis, quæ venulis ſtriata ſubtilioribus.

Stamina in iis decem candida è medio exeunt verſus unam partem quoque inflexa, coloris albi cum apicibus flavis ac nonnihil ſurrectis in faſtigiis, & cum iis tenerum germen ſiliquarum, è cujus vertice filamentum craſſiuſculum exit, ſe prodit.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ.

Siliquæ minores cæteris, longitudine quatuor aut quinque pollicum, latitudine quoque pollicari, planæ quoque ac compreſſæ & glabræ, nonnihil incurvæ verſus unam partem, ac dorſo rotundo latoque circumſcriptæ.

Fabæ, quæ cum ſua longitudine quoque in latitudine ſiliquarum conſitæ ac interſepimentis diſtinctæ, oblongo-rotundæ, craſſiolæ ſeu minùs compreſſæ iis *Chovánna-Mandáru*, ac multo minores coloris flavi minùs rubeſcentis.

Flores

Flores hæc arbor bis terve in anno fert tempore pluviofo, uberiore proventu.

VIRES EJUS.

IN aqua decocta facta lotione pellit humores corporis; proficua quoque eft pro ulceribus fanandis trita & iis appofita. *Radix* in oleo decocta facta perunctione puftulas parvas in auricula natas fanat. *Eadem* dentium dolorem fedat manfa & iis appofita. *Cortex* decoctus cutaneos corporis pruritus lotione fedat. *Flores* cum pipere triti & fronti appofiti conferunt pro dolore capitis.

FIG. 34.

Hanc fpeciem non malè vocari poffe crediderim *Arborem filiquofam Malabaricam, foliis bifidis, flore candido ftriato.*

BAUHINIA ACUMINATA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus. Petala patula, oblonga, unguiculata: fuperiore magis diftante, omnia calyci inferta. Legumen.

Nomen fpecificum.

Bauhinia fol. ovatis: lobis acuminatis femi-ovatis.

Synonyma authorum.

Bauhinia foliis ovatis: lobis acuminatis femi-ovatis.

Bauhinia inermis, foliis cordatis femibifidis: laciniis acuminato-ovatis erectis dehifcentibus. Hort. cliff. 157. Fl. zeyl. 148 *.

Bauhinia foliis bilobis, fpicis laxis terminalibus. Brown. jam. 286.

Sennæ fpuriæ aut Afphalto affinis arbor filiquofa, foliis bifidis. Sloan. jam. 150. hift. 1. p. 51.

Obfervatio.

Corollæ campanulatæ, albæ: Petalis obtufis. Stamina diadelpha in B. hac & B. divaricata, contrario ac in Papilionaceis modo. LINN.

CAN-

34
Velutta mandaru
Bauhinia
acuminata

CANSCHENA-POU.

BAUHINIA TOMENTOSA.

FIG. 35.

CAnſchena-Pou* eſt quarta ſpecies *Mandáru* vocata, lingua Bram. *Cantſánu*, eſt quoque arbor altitudine duorum ferme hominum, ramos quoque denſos tranſverſim diffundens.

Radix intus eſt corculo flavo.

Caudex eſt craſſitie ferme ſemipedis.

Folia hæc bifida & illis priorum ſpecierum ſimilia, ſed multò minora, lateribus verſus anteriora, ut illa primæ ſpeciei rotundiolis, ac ad petiolum rectioribus oris, nullo ferme angulo in curvatis, in utraque ſuperficie valde lenia & piloſa lanugine, odore ſunt forti, maximè cùm teruntur, veſpertino ac nocturno tempore interiora verſus clauſa ſunt.

Flores, qui unifolio viridi-ſuccinguntur, albo-flaveſcentes quinque foliorum, quæ oblongo-rotundiora & latiora ac unguiculis mutuo convoluta ſunt; ùnum è foliis quod magis ſurrectum eſt & anguſtius ac oris verſus interiora contractis ad unguiculum inſignitum eſt pictura purpureo-rubicundo-obſcuri coloris, quæ folium parvum in ſummitate acuminatum repræſentat. Odor eis nullus.

Stamina, quæ quoque decem habent, albo-flaveſcentia incurvatum verſus folium, quod magis ſurrectum eſt ac pictura inſignitum, ornata apicibus oblongis & flavis. In medio quoque germen ſiliquæ ex ſummitate filamentum craſſiuſculum ejiciens ſe prodit.

Siliquæ ſunt longitudine ut illæ primæ ſpeciei, ac exteriori ſuperficie valdè lenes & lanuginoſæ, cùm teneriores ſunt.

Fabæ valde parvæ loculis ſatis latis, quæ interſepimentis interſtinguuntur, contentæ, cum ſua longitudine quoque jacentes in latitudine ſiliquarum, ſimiles fabis *Velutta-Mandáru* forma & colore.

Flores bis terve hæc arbor in anno fert tempore pluvioſo uberiore proventu.

VIRES

VIRES EJUS.

RAdix fervit pro parotidibus aut ftrumis trita & iis appofita. *Radicis Cortex* decoctus & epotus proficuus eft pro phlegmate, ventris vermibus, hepatis inflammatione, uti & pro hæmorrhoïdibus. *Idem Cortex* tritus & parotidibus appofitus tumorem tollit, ac eod. modo ufurpatus confert in vulnerum fanatione & carnem adducit.

FIG. 35.

Hæc non inepte nuncupari poterit, *Arbor filiquofa Malabarica, foliis bifidis minoribus, flore albo flavefcente ftriato.*

BAUHINIA TOMENTOSA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus. Petala patula, oblonga, unguiculata: fuperiore magis diftante, omnia calyci inferta. Legumen.

Nomen fpecificum.

Bauhinia fol. cordatis: lobis femiorbiculatis tomentofis.

Synonyma Authorum.

Bauhinia foliis cordatis: lobis femiorbiculatis tomentofis.

Bauhinia foliis cordato fubrotundis: laciniis rotundatis. Hort. cliff. 157. Hort. upf. 99. Fl. zeyl. 147. Roy. lugdb. 464.

Bauhinia foliis fubrotundis, flore flavefcente ftriato. Burm. zeyl. 44. t. 18.

Mandaru maderafpatenfe, foliis firmioribus bifulcis glabritie fplendentibus. Pluk. alm. 240. t. 44. f. 6.

Senna Zeylanica, folio fingulari, cordato, flore lutefcente magno. Herb. Hert. Arbor Siliquofa, Malabar. foliis bifidis minoribus, flore albo, flavefcente, ftriato. Not. in H. M. a D. Syen autem in notis pag. 58. ad primam H. Malab. Speciem annotatur, & dicit, prioris ficcatum ramulum ex infula Zeilan. Tranfmiffit Dom. Hermans fequenti infcriptione: Arbor Sancti Thomæ. In floribus apparent fanguineæ ftriæ, ab effufo fanguine D. Thomæ enatæ. Docuiffe enim creditur D. Thomas in Malab. & Zeilan. Similis huic figura, fed floribus deftituta reperitur in Plukn. Phyt. Tab. 44. Fig. 6. ubi vocatur Mandaru Maderafp. foliis firmioribus parvis bifulcis, glabritie fplendentibus, ad furculum denfius ftipatis. Flos Divi Thomæ vulgo, Commel. Hort. Amft. Cat. pag. 34. & Fl. Malab. pag. 8.

Obfervationes.

Rami noftræ arbufculæ funt lignofi, glabri, punctis fcabriufculi, nitidi; folia alternatim petiolis uncialibus infidentia circumfcriptione fere orbiculari, a fuperiore parte ad medium circiter bifida, lobo fcilicet fingulo femiovato, fuperne viridia, inferne albicantia.

In media autem folii fiffura apparet fpinula, quæ nervi recti majoris productio eft, & ejus continuatio.

Flores folitarii per ramulos oriuntur, petiolis infidentes, duobus foliolis linealibus inftructis. Flores hi funt maximi ad unum latus inclinantes, ut in fenæ fpeciebus, decem ftaminibus inftructi, piftillum unicum ftaminibus dimidio fere longius habentes.

Soliquæ funt longæ, planæ, rectæ, compreffæ, fuperficie externa lanuginofæ & lenes admodum, dum teneræ adhuc funt. Fabæ, quas includunt filiquæ, longitudinaliter locantur, feptis diftinctæ oblongorotundæ. BURMAN.

Corollæ campanulatæ, albo-flavefcentes: Petalis obovatis. LINN.

MAROTTI.

Canschena-pou
35
Bauhinia
Tomentosa

MAROTTI.

Incomperta.

FIG. 36.

MArótti lingua Bram. *Caitû*, eſt arbor procera, ramis denſis & opacis latè tranſverſum diffuſis, naſcens in arenoſis.

Radix craſſa, ramos latè ſpargens, exteriùs valde nigricans, intus cortice rubeſcente, qui ſaporis eſt adſtringentis, ligno albicante.

Caudex craſſus, ambitu unius hominis amplexum implens, ligno albicante, cortice craſſo, qui exteriùs ex viridi nigricans, ſub exteriori cruſta rubeſcens.

Rami cinerei, teneriores, villoſi ac ſpadicei ſeu muſcoſi coloris.

Folia hinc inde in ramis, ſurculiſque petiolis brevibus, viridibus, rotundis proveniunt; ſuntque ſpithamam longa, quatuor quinqueve pollices lata, forma oblongo-rotunda, anteriùs cuſpide oblongo-anguſta eminentia, in margine crenata ac denticulis acutis emicantia, contextura ſolida, craſſa, ſuperficie plana, in recta parte viroris fuſci, in adverſa viroris communis vel clari, in utraque nitentis, maximè in adverſa, ſuntque odoris ſylveſtris, nonnihil gravis.

Ex coſta media quæ in recta parte nonnihil eminet, *Coſtæ* tranſverſæ in adverſa maximè eminentes, tenuiter verò in recta, obliquo annulari ductu exeunt juxta marginem tractu longiuſculo excurrentes ac in arcus ſinuati, venuliſque ſubtilibus tranſverſis, quæ & in ſuperficie utrinque conſpicuæ ſunt intertextæ.

Flores in ſuperiori parte ramorum hinc inde tum ſupra ex origine foliorum, tum ex ipſo corpore ſeptem octove plus minus ad unum exortum congregatim petiolis curtis proveniunt, ſuntque gemmæ parvæ, quæ apertæ tres ſeries foliorum offerunt; in prima interiori ſerie eſt ſtella quinque minorum craſſorum cuſpidatorum foliorum, quæ villoſa ſunt & ſpadiceo-fuſca, lenia ac nitentia inſtar *Veluti*; in ſecunda ſerie quinque folia ſunt majora, rotunda, parva, interiùs cochleato-cava, ſubrufa ac pilis candidis maximè in oris obducta, quæ ſingula unum cuſpidatum folium ſtellæ intra ſe recipiunt: quæ in tertia ſeu exteriori ſerie ſunt folia quinque cuſpidata, viridia, exterius viridi-muſcoſa, quæ cum in gemmis ſunt flores exteriora folia ſunt reliqua includentia; ex umbilico.

Stamina quinque inferiùs craſſiola, viridia & piloſa, ſupernè tenuia &

albicantia cum apicibus rotundiolis albicantibus ſubflavis emicant in ſe globulum viridem, qui eſt rudimentum fructus complectentia.

Gemmæ Florum rotundæ & nonnihil viridi-muſcoſæ.

Fructus, qui ramis petiolis curtis, craſſis, ipſis ramis ferme duplo craſſioribus appendent, ac pandi ſunt, rotundi ſeu etiam oblongo rotundi, in ſummitate ſæpe curto ſeu oblongo nodo eminentes, cortice exteriùs rufo ac muſcoſo & ſcabro, intus viridi, qui in ſe includit os pergrande, durum, craſſum & ſubflavum, quod intus alba, craſſiola & duriola carne obductum eſt, & in medio capacitate ſatis grandi nucleis decem, undecim, plus, minus ſine interſepimentis intermediis repletum; ſuntque nuclei primùm cortice craſſiolo, molli, albicantes & flaviuſculis pilis obſiti, forma irregulares & anguloſi, intus repleti medulla alba, quæ primùm liquida eſt & mucilaginoſa, dein cùm planè maturi, obtecti ſunt nucamento oſſeo ſcabro, ſuntque tum forma oblongo-anguſto-rotundi & cuſpidati, intus oleoſi.

Fructus ac præſertim *Nuclei* gravis & ſylveſtris odoris ſunt, qui in foliis eſt debilior.

Flores hæc arbor toto anno uberi proventu fert, ut & *Fructus* copioſos.

VIRES EJUS.

OLeum quod ex *Seminibus Fructuum* educitur, proficuum eſt pro doloribus ſedandis, ſanatque corpus ſcabioſum ac partis affectæ pruritum tollit facta perunctione. *Idem Oleum* quoque oculis ſalſis humoribus infeſtatis, uti ſæpe fit in profuſis lacrymis, conferunt; inſuper *Idem Oleum* cum cinere mixtum commodè apponitur vaccarum cæterorumque jumentorum apoſtematis; cum fructu dicto à Malabaribus *Palega*, mixtum, vermes in ulceribus pedum hominum ſeu brutorum ortos enecat facta perunctione.

FIG. 36.

Hæc quoque cùm ſit ex illis arboribus, quarum nulla ſit, quod ſciam, apud reliquos autores mentio, nominari poterit *Laurifolia Malabarica, fructu oſſeo, nucleos continente.*

An autem in aliis quoque Indiæ regionibus naſcatur, afferere nequeo, præſertim cum inter plantas meas ſiccatas *Javanenſes*, *Ceylonenſes*, aliaſque, non reperiatur.

Incomperta.

CANIRAM.

Marotti
36
Incomperta

CANIRAM.

STRYCHNOS NUX VOMICA.

FIG. 37.

CAniram quatuor ſpecies, una ejus nominis, ſecunda *Cára-Caniram*, duo *Valli-Caniram*.

Caniram, ling. Bramanum *Carò*, eſt arbor procera, ramis denſis latè ſparſis, naſcens in arenoſis.

Radix craſſa, ſupra modum amara & cortice flaveſcente.

Caudex ambitu amplexum duorum hominum implens, cortice cinereo-nigricante.

Rami cinerei hinc inde rubeſcentes ac detrita exteriori cruſta flaveſcentes, ſurculi teneriores viridi-fuſci, nodoſi cortice amaro.

Folia in ſurculis bina & bina ex nodis proveniunt ſe mutuo in ordine obliquè decuſſantia, ſuntque oblongo-rotunda latitudine maxima in medio, anteriùs rotundo-cuſpidata, ſuperficie plana, virore communi in recta nonnihil nitente, in adverſa ſurdo, ſaporis valde amari, odoris planè agreſtis.

Cum coſta media ex qua hinc inde nervi tenues, tranſverſi ac minus obliquè excurrunt ex petiolo *Coſtulæ* utrinque duæ exeunt, in recta etiam parte nonnihil eminentes, ac obliquo arcuato ductu anteriora verſus excurrunt marginem folii relinquentes, & quidem quæ coſtæ mediæ proximæ ſunt, altè aſſurgunt, ſuntque folia in recta parte nervulis eminentibus cancellatim contextis ſtriata; in adverſa autem venulis ſeu tenuiſſimis nervulis in denſiores cancellos contextis dotata.

Foliis jam tum per intervalla deciduis in illis notis, ac veſtigiis quæ relinquunt, nulla nova folia redeunt, *foliaque nova* & *tenella* tantùm ex ſummitate ſurculorum ſuccreſcentium prorumpunt.

Flores in ſurculis ex nodis umbellatim proveniunt, ſuntque parvi, quatuor, quinque vel etiam ſex foliorum viridi-dilutorum, cuſpidatorum & craſſiolorum cum pedunculo craſſo, parvo, viridi, calyci arcto quinque foliorum cuſpidatorum inſidentes, forma externa haud diſſimiles caryophyllis, odoris debilis haud injucundi.

Stamina in iis quatuor vel quinque cum apicibus oblongis viridi-dilutis ex pede emicant, ſuntque pedi interiùs inſerti; inter ea ſtylus viridi-dilutus, ſupra apices emicans, qui è globulo viridi in calyce ſito prodit.

Flores cùm in gemmis promicant omnibus foliis vetuſtis arbor eſt ſpoliata, ac cum *Gemmis Florum* ſimul *Tenella Foliola* velut nova germina prorumpere conſpiciuntur.

Fructus, qui ſolitarii, vel etiam duo, tres, quatuor pluresve congregatim ſurculis petiolis curtis appendent, rotunda mala ſunt glabra abſque rugis

 colore

colore primùm viridi, dein aureo-flavo, carne, cùm immaturi ſunt, albicante & parum aquoſa; cùm maturi, candida & mucilaginoſa, cortice craſſiuſculo & fragili, ſuntque *Saporis* valde amari.

Semina, quæ intra carnem fructus conſita ſunt, forma rotundiola, plana ac compreſſa, cum planis ſuis ſuperficiebus jacentia in longitudine fructus, cortice, cùm immatura ſunt, argenteo parùm ad ſpadiceum vergente, maturi cortice exteriori inſtar *Veluti* viridis; ſuntque pulpa valde amara.

Tota arbor ob *Amaritudinem* celebris.

Flores fert tempore æſtivo, pluvioſo *Fructus*.

VIRES EJUS.

RAdix decocta & epota purgativa eſt, humores per inferiora evacuans, quomodo etiam prodeſt pro febribus pituitoſis, doloribus colicis, inteſtinorum torminibus, ventris fluxibus eaſdem quoque vires habet, ſi in infuſione detur, vel ſi ejus decoctum cum momento piperis ſumatur; conducit in podagra, ſi cum ejus decocto pars affecta ungatur, confertque ſedandæ vertigini capitis, atque etiam in atra bili, ſi ejus decoctum cum lacte vaccæ mixtum ad delibutionem capitis adhibeatur. *Cortex* contritus & mixtus cum aqua, in qua fuit oryza, flavæ bilis fluxum reprimit. *Folia* decocta rheuma ſeu catarrhos ſiſtunt, facta lotione corporis. *Succus* ex *Foliis* expreſſus ac in decocto datus capitis dolores ſedat, largiùs epotus veneni vires habet mortem inducens, in ſtercore hominis comeſto ſalus eſt. *Flores* ſedant dolores unguium, ſi triti ac in oleo *Coqui Indici* cocti iis apponantur.

Uſus *Seminum* in *Fructibus* per duos annos continuatus, ſumpto ſingulis diebus uno aut duobus numero, efficit ut morſus venenatus colubri, vulgò *Cobra Capella* dicti, nullas noxas adferat.

FIG. 37.

Malus Malabarica folio & fructu amaricante, ſemine plano compreſſo, commodè hæc ab aliis non deſcripta arbor, vocari poſſet.

Coluber autem ille venenatus, ſive *Cobra Capello* Luſitanorum, cujus morſus ſemina hujus mali ſanare, referunt Autores, frequentiſſimus eſt in Inſula *Zeilan*, & præ aliis venenatus, vocaturque ibidem *Naja* & *Naghaja*: obtinetque illud particulare, quod in poſteriori colli parte, conſpicilli figuram gerat, diſtinctis coloribus expreſſam, uti quoque in ipſius exuviis, in Porticu Horti Academici ſuſpenſis, videre licet. Quas anno præterito, munere Domini *Hermans*, cum aliis rarioribus accepimus.

STRYCHNOS NUX VOMICA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cor. 5-fida. Bacca 1-locularis, cortice lignoſo.

Nomen ſpecificum.

Strychnos fol. ovatis, caule inermi.

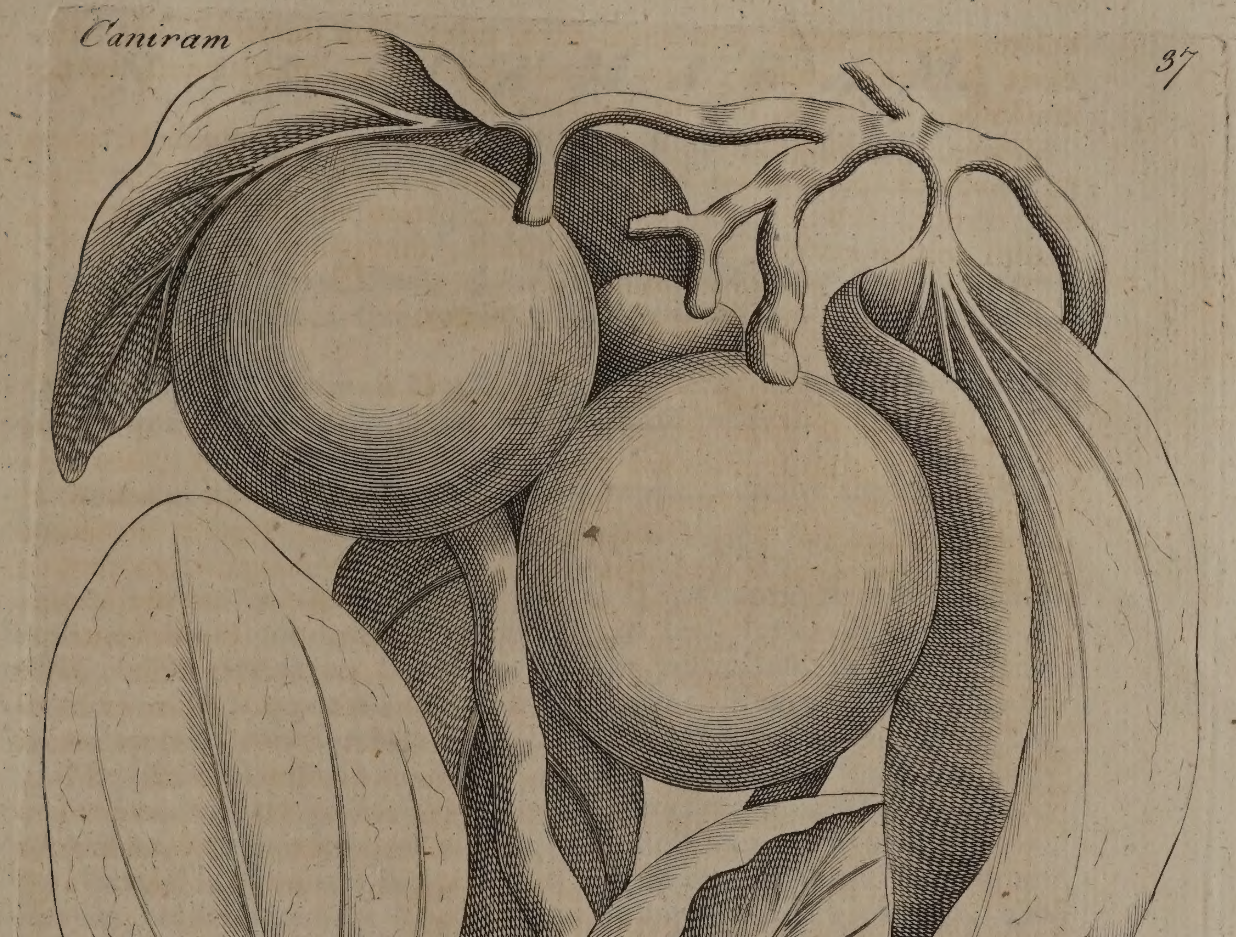
Synonyma authorum.

Strychnos foliis ovatis, caule inermi. Fl. zeyl. 91. Mat. med. 77.

Strychnos foliis quinquenerviis. Wach. ultraj. 32.

Nux Vomica officinarum. Bauh. pin. 511. Raj. hiſt. 1814.

Colubrini ligni tertium genus in malabar. Bauh. pin. 301.

Caniram
37
Strychnos
nux vomica
1

NILICAMARAM.

PHYLLANTHUS EMBLICA.

FIG. 38.

Nilicamaràm, lingua Bram. *Anvali*, eſt arbor altitudine quatuor hominum, ramis denſis tranſverſum diffuſis, naſcens in arenoſis & petroſis.

Radix craſſa eſt, plurimis capillatis fibris ſe terræ affirmans cortice nigricante, quæ ſub cruſta nigricante intus nonnihil rubeſcit.

Caudex amplexum unius brachii ambitu implens, cortice nigricante ut & rami.

Folia, quæ in ſurculis tenuibus, rotundis ac ſpithamam & paulò amplius longis, qui hinc inde è ramis vel ſolitarii, vel bini, terni, vel quaterni ex eodem nodulo exoriuntur, breviſſimis petiolis proveniunt, in duabus ſeriebus tranſverſim & paulo obliquè anteriora verſus reclinata, & cum planitie ſuarum ſuperficierum ſurculos medios ſecantia, ſuntque parva, oblonga & anguſta, latitudinis ubivis uniformis, plana, tenuia, ſolida ſeu denſæ texturæ, una tantum venula in medio ſtriata, in recta parte virore fuſco, in adverſa claro-diluto, ſuntque tempore veſpertino ſeu nocturno, quæ in eadem ſerie ſunt clauſa ac ad ſe mutuo decumbentia, ad pedunculos autem ſingulorum foliorum cauliculi punctis cuſpidibuſque utrinque è latere emicant, quo ipſo maximè cum foliis nudati ſunt, ſcabri & aſperi apparent.

Flores qui cauliculis foliaceis, maximè in eorum inferiori parte, ut & ramis, ex quibus cauliculi foliacei prodeunt, plures congregatim inſident, parvi ſex foliorum anguſtorum albicantium, habentes in medio ſtamen albicans cum nodulo ſeu apice flavo, qui poſtmodum obſcurè rufeſcit, odoris nullius.

Gemmæ Florum rotundæ & albicantes.

Fructus, qui floribus deciduis, ramis & ſurculis arctè inſident, ſunt plano-rotundi, duri viridi-diluti, etiam cùm maturi ſunt ac nonnihil tranſparentes, ſex ſubtilibus venulis quæ in verticem concurrunt, in longum ſtriati, carne ſucci plena, tranſparente ac viridi-diluta, quæ ſaporis eſt acidi, delectabilis & ſubadſtringentis, ſuntque in eduliis; ſuntque ſurculi foliacei, quibus fructus inſident, parte inferiori foliis nudati.

In medio fructuum *Oſſiculum* eſt durum, lignoſis filamentis obſitum, ſex

fex lateribus rotundiolis, quorum tria appofita magis prominent, conftans, ac per fex intermedia interftitia, quæ angulis adftricta funt, in fex capfulas, in quibus fingulis unum femen continetur, diftinctum, funt autem.

Semina parva, triangularia, duobus lateribus rectis & uno rotundo circumfcripta, primùm albicantia, dein coloris rubri-obfcuri ac nitentis.

VIRES EJUS.

DEcocta in aqua fervit pro morbis endemiis. *Folia* ejus tenera & in lacte acido epota conferunt fluxui dyfenterico. *Fructus* exficcati & in pulvere cum lacte acido fpiffo dicto *Tayr* dati quoque in dyfenteria profunt. *Iidem* in decocto dati proficui funt pro febre calida, uti & pro ardore pectoris, cum faccharo decocti & epoti vertiginem capitis fedant. *Aqua*, quæ ex *Fructibus* diftillatur, epota ardori jecoris reftinguendo convenit.

FIG. 38.

Arborem hanc denominare placuit, *Acaciæ foliis Malabaricam, fructu rotundo, femine triangulo.* Imò planè non vererer ad *Acaciam* referre, ni fructus obftaret, qui nullam cum ipfa affinitatem obtinet. Proveniunt autem cùm in aliis Indiæ regionibus, tum præfertim in Infula *Zeilan*, variæ *Acaciæ* fpecies, Europæis hactenus incognitæ. Præter enim legitimam five *Ægyptiacam*, quæ *foliis Scorpioïdis Leguminofo C. Bauhino* dicitur: Alteram *flore pulcherrimo Cat. Paris.* quæ *Americana* dici confuevit, & *Farnefianam Aldini*; frequens ibidem nafcitur *Acaciæ* genus, flofculos ferens luteos racematim cohærentes, filiquis majoribus latis, planis, *Wawulæthya Cingalenfibus* dictum, à *Wawulæ*, id eft, vefpertilionè, quod ejus fpinulæ fimiles fint unguiculis vefpertilionum, quibus tanquam hamulis, arborum ramis, in Indiâ obfervantur affixæ. Huic quoque floribus non diffimilis, filiquis oblongis minoribus, quibus femina majora exteriùs infigniter protuberantia confpiciuntur, in fylvis paffim crefcit, vocaturque *Cingalenfibus Cathukaraba*, à gratè acido foliorum fapore. Prætereaque *Acaciæ* foliis nonnullæ aliæ obfervantur, inter quas hæc ab Autoribus defcripta, etiam numeranda venit.

PHYLLANTHUS EMBLICA.

CLASSIS

MONOECIA TRIANDRIA.

Character genericus.

MASC. Cal. 3-partitus, campanulatus. Cor. o.

FEM. Cal. 4-partitus. Cor. o. Styli 3, bifidi. Capf. 3-locularis. Sem. folitaria.

Nomen fpecificum.

Phyllanthus fol. pinnatis floriferis, caule arboreo, fructu baccato.

Synonyma authorum.

Phyllanthus foliis pinnatis floriferis, caule arboreo, fructu baccato. Fl. zeyl. 333.

Myrobalanus Emblica. Bauh. pin. 445. Rumph. amb. 7. p. 1. t. 1.

Nellika. Zan. hift. 159. t. 61.

ODALLAM.

Nilicamaram 38
Phyllanthus
Emblica

ODALLAM.

CERBERA MANGHAS.

FIG. 39.

ODallàm, lingua Bramanum *Urò*, eſt arbor altitudine duûm triumvè hominum, naſcenſque in arenoſis.

Radix fibras capillatas in latum ſubtus terram emittens, cortice albicante ſubdulci & ſubamaro.

Caudex craſſus, unius hominis amplexum ambitu implens ramoſque tortuoſos diffundens, ligno molliſſimo cum corculo intus rufo, cortice lacteo-cinereo-fuſco, qui amarus & mordax eſt; in furculis teneris cortex exterior viridi-fuſcus, ac lignum ex filamentis minus tenacibus conſtans: corculum intus viride & humidum.

Folia, quæ hinc inde in ramis & furculis petiolis craſſis, in interiori parte planis ac viridi-dilutis & lacteis proveniunt, anguſto-oblonga ſunt, ac linguiformia ad petiolum ſtricta, anteriora verſus latiora, ac in cuſpidem brevem & anguſtam, quæ verſus adverſam partem nonnihil reflectitur, contracta: ſuntque textura craſſa, ſolida, lactea, mollia, ſuperficie lenia, glabra & nitentia maximè in parte recta, ubi viroris ſunt fuſci, ſapore amaro & pungente.

E coſta media, quæ craſſa eſt & viridi-diluta & albicans, & in adverſa tantum eminet, *Nervuli* valde ſubtiles intra folium & parum in adverſa extuberantes tranſverſo ac parallelo ductu exeunt *Venulis* ſubtiliſſimis intertexti.

Flores, qui umbellatim proveniunt in petiolis longis, craſſis, languidis, lacteis, viridibus, qui ſupra ex ſummitate caulis erumpunt, ſunt quinque foliorum albiſſimorum, cuſpidatorum, quæ inferiora verſus contractiora ſunt, cum uno latere latiùs excurrentia, atque in parte, ubi minùs excurrunt & rectiori ora ſunt, craſſiora, & in unguiculis colore flavo ſeu croceo, inſidentque cum pede craſſiolo viridi diluto calyci, qui quinque foliis oblongo-anguſtis, cuſpidatis, craſſiolis, interiùs albicantibus, exteriùs viridi-dilutis conſtat; ex medio florum emicant *Stamuncula* tenuia, quinque quæ craſſiolis, flavis, ſtriatis ac ſurrectis apicibus juxta unguiculos foliorum dotata ſunt, ac pedi interiùs inſerta, & cum iis ſtylus tenuis, liber, albicans cum nodulo craſſo ac pyriformi in vertice ex primordio fructus qui infra calycem eſt, prodiens; floribus cum ſuis pedunculis è calyce deciſis ſuccedunt.

Fructus, qui petiolis craſſiolis, longiuſculis, languidis ac pandis appendent, ſuntque mala grandia oblongo-rotunda & nonnihil plana, ac in parte ubi magis compreſſa, tenui ſulco in longum ſtriata, pondere valde levia,

cùm

cùm parvula, ac teneræ ætatis, oblongo-angufta; conftantia cortice exteriori tenui, glabro, lacteo & viridi-flavefcente; ad corticem intus pulpa tenui, albicante & lactea, quæ faporis eft aquei.

In medio os eft grande, referens nonnihil exemplar cordis humani, conftans nucamento duro ac offeo, quod exteriùs fub pulpa mali lato interftitio filamentis lignofis & albis reticulatim pertextum ac inter cancellos fungofa albicante pulpa ftipatum eft ac pulpa corticis circumdatum, includitque nucleos duos albos, candidos, qui interfepimento craffo, duro & cartilaginofo extuberante ac nucamento offeo affixo, à fe mutuò fejuncti funt, funtque nuclei forma oblongo-rotundioli cum fua longitudine fiti in longitudine corculi; una parte, qua interfepimento adjacent, plano, altera rotundo & parùm convexo latere, ac majori craffitie ad bafim offei nucamenti, faporis amari, in teneris autem nucleis pulpa fub cortice candido eft inftar albuminis ovi, feu mucilaginis claræ ac pellucidæ, quæ etiam fubamara eft.

Apud bofce Medicos non eft in ufu.

FIG. 39.

[Hanc arborem, *Mangas* vulgo dictæ arboris, effe fpeciem, fiquis pronuntiaverit, à vero non aberraturum crediderim. Verùm cum Botanologi plures recenfeant, eafque vix nifi nominibus defcribant, vix videtur affignari poffe, ad quam demum hæc referri debeat vel poffit. Interim nobis erit *Perficæ fimilis anguſti folia, effe cordis humani figura, binos nucleos continente.* Tranfmiferat quoque jam fæpius laudatus Dominus *Hermans* hoc anno, ex *Zeilan*, ad Excellentiffimum & Illuftriffimum Dominum *de Beverningh* quarumvis fcientiarum, & imprimis Botanices Patronum & Mœcenatem fummum, illud *Mangas* genus, quod ab *Acofta Mangas Bravos*, & fructu venenato à *C. Bauhino* dicitur, verùm moleftiarum itineris, & cœli frigidioris impatiens, fermè exaruerat, antequam ad has oras appuliffet.]

CERBERA MANGHAS.

CLASSIS
PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Drupa monofperma.

Nomen fpecificum.

Cerbera fol. lanceolatis: nervis tranfverfalibus.

Synonyma authorum.

Cerbera foliis lanceolatis: nervis tranfverfalibus. Fl. zeyl. 106. * Ofb. it. 91.

Manghas lactefcens, foliis nerii craffis venofis, jafmini flore, fructu perfici fimili venenato. Burm. zeyl. 150. t. 70. f. 1.

Manghas fructu venenato. Bauh. pin. 440. Raj. hift. 1552.

Arbor lactaria. Rumph. amb. 2. p. 243. t. 81.

Obfervatio.

Arbor lactefcens. Folia alterna, fparfa ad apices ramorum, lato-lanceolata, petiolata, glabra, integerrima, pedalia. Racemi terminales, ramofi, inæquales. Perianthium pentaphyllum foliolis lanceolatis, patentibus, coloratis, deciduis. Corolla alba, infundibuliformis: Tubo calyce longiore, interne angulato. Limbo quinquepartito, lobis ovatis, tubo brevioribus. Staminum Filamenta 5, breviffima, tubi fuperiori parti inferta. Antheræ ovatæ, tetragonæ, tectæ lanugine tubi. Pift. Germen bifidum. Stylus filiformis, tubo fere brevior. Stigma ovatum, fiffum. Pericarpium Drupa ovata, magnitudine ovi anferis, viride punctis albis minutiffimis, uno latere compreffum futuraque obfoleta; Semina 2, veluti duas caftaneas magnas includens, venenatum, vomitorium. Ofbeck. LINN.

MAIL-

Odallam
39
Cerbera
Manghas
1.

MAIL-ANSCHI.
LAWSONIA SPINOSA.

FIG. 40.

MAil-Anſchi eſt arbor altitudine trium hominum, ramis denſis & opacis latè ſparſis, naſcens in arenoſis, dicta lingua Bram. *Mety*.

Radix craſſa & profundè ſe demittens, fibras hinc inde dimittens cortice cinereo ſeu albicante, qui ſub exteriori cuticula rubeſcit, intus albicans eſt.

Stipes ambitu paulo minus amplexum unius hominis implens, eſtque cum ramis cortice cinereo, ligno duro & albicante, intus cortex ramorum minùs vetuſtiorum ſub cinerea corticula virideſcit.

Folia ſurculis tenuibus, brevibus, qui etiam bini, terni, quaterni congregatim ramis craſſioribus erumpunt, bina & bina vel ſolitaria proveniunt, iique breviſſimis pedunculis inſident, ſuntque parva, oblongo-rotunda & anguſta, anteriùs cuſpidata, ſeu etiam rotundiola, ad petiolum ſtriata, contextura tenuia, ſuperficie plana & glabra, viroris communis & nonnihil nitentis, ſaporis ſubamari.

Ex coſta media *Coſtulæ* etiam in recta nonnihil eminentes, quæ arcuatim in ſe invicem incurrunt, exeunt venis nullis conſpicuis intertextæ, ſapore ſubamaro & odore nullo.

Flores proveniunt in ſummitate ſurculorum foliaceorum in parvis, tenuibus, rubris petiolis plures congregatim ac racematim, ſunt autem parvi, odoris haud injucundi, hortenſis, quatuor foliorum ex albicante ſubflavorum, criſpatorum, latiuſculo intervallo à ſe invicem diſtantium, quæ poſtea magis flaveſcunt.

Stamina in iis octo albicantia apicibus grandiuſculis & ſubflavis dotata, quæ bina & bina ex foliorum intervallis emicant; in medio ſe prodit globulus viridi-dilutus & rotundis, qui primordium eſt fructus cum ſtylo albicante in vertice.

Calyx quatuor foliorum cuſpidatorum & viridium.

Floribus deciduis fuccedunt in racemis *Baccæ* rotundæ cum fpiculo in vertice ac calyce fuo inferiùs arctè contentæ, feminibus numerofis repletæ, & carne intra femina, faporis adftringentis, primùm virides, dein rubefcentes, poft nigricantes.

Semina funt oblonga, cufpidata, angulata cum bafi rotunda ad corticem fita, ac alia in fuperiori, alia inferiori baccarum cum ftrictiori parte feu cufpide interiora baccarum refpicientia, primùm fubflava, natura fufca ac nigricantia.

Flores fert femel tempore pluviofo.

VIRES EJUS.

RAdix in decocto data conducit in doloribus pedum ex podagra natis. *Folia* in decocto cum faccharo data, feu fimpliciter & in lacte epota conferunt pro ictero. *Succus* ex *Foliis* expreffus & in lacte vaccæ cum faccharo epotus, urinantibus materiam albam & purulentam prodeft.

FIG. 40.

Lubuit hanc plantam appellare *Oxycanthæ affinem Malabaricam* racemofam fubflavo flore. Si cui tamen obftent femina, (quæ an dura fint & offea, vel molliufcula & membranacea & Autores non addunt) & ad *Rhamni* fpeciem referre malit, nec cum eo litigabo.

LAWSONIA SPINOSA.

CLASSIS

OCTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 4-fidus. Petala 4. Stamina 4 parium. Capf. 4-locularis, polyfperma.

Nomen fpecificum.

Lawfonia ramis fpinofis.

Synonyma authorum.

Lawfonia ramis fpinofis. Fl. zeyl. 134. Haffelq. it. 464 *.

Rhamnus malabaricus. Mail-anfchi. Pluk. alm. 38. 220. f. 1.

Cyprus. Rumph. amb. 4. p. 42. t. 17.

Mail anschi
Lansonia
Spinosa

CUMBULU.

BIGNONIA CATALPA.

FIG. 41.

CUmbulù ling. Bramanum *Bòn-Varò*, eſt arbor procera ramis ex medio caudice in altùm, minùs verò in latum diffuſis, naſcens in arenoſis.

Radix albicante & craſſo ac molli cortice, qui ſubamarus eſt, ligno albicante, fibras longas emittens.

Caudex ambitu amplexum unius hominis excedens, veſtitus cortice craſſiolo & molli, qui exteriùs cruſtâ albicante obductus eſt & ſub ea nonnihil viridis, intus albicans odorem calcis æmulum fundens.

Rami & ſurculi cinerei ac nodulis hinc inde interſtincti, teneriores virides.

Folia, quæ longis, rotundis, craſſiolis, languidis, viridibus petiolis bina & bina in nodulis proveniunt ac ſe mutuo ordine decuſſant, oblonga ſunt, in longitudine unam ſpithamam & duos treſve pollices, in latitudine duos palmos æquantia, ad petiolum maximâ latitudine, cùm minora ſunt formæ rotundioris & minùs oblongæ, anteriora verſus ſenſim contracta & in cuſpidem oblongam deſinentia, ſuntque tomentoſâ lanugine obſita, maximè in adverſa & lenia, viroris in recta valde fuſci & parum nitentis, in adverſa clari ac diluti, odoris niſi ſylveſtris, ſaporis amari.

Ex coſta media, quæ *Coſtæ* excurrunt in adverſa parte & ſolùm eminent, ac à margine reflexæ arcuatis ductibus multiplicibus, quibus minores arcus verſus marginem ſuperinducti ſunt, in ſe invicem deferuntur; prope ad petiolum quoque utrinque ex coſta media coſta exit ramos quatuor, quinqueve majores verſus marginem dimittens, ac arcuatim in ſe invicem conducens, ſuntque inter coſtas tractibus ſuis rectam folii partem ſtriantes ac nervis numeroſis tranſverſis intercurrentibus, & ſolùm in adverſa parte eminentibus, qui tractibus ſuis rectam quoque partem ſtriant, comitatæ.

Flores in ſummitate ſurculorum plures congregatim breviſſimis pedunculis pandi proveniunt, ſuntque flavi forma inſtar cucullorum, laciniis ſeu foliis quinque rotundiolis, craſſiolis, quorum unum majuſculum eſt & latius ac cæteris longiùs propendens, quatuor reliqua verſus exteriora reflexa ſunt inciſi, ſupernè ad folia ſeu lacinias latiores quàm parte inferiori, ad calycem atque ad partem folii latioris & longioris magis protenſi & convexioris, coloris interiùs flavo-clari, exterius ubi tenuiter piloſi ſunt, flavo-fuſci, odore nonnihil debili & non injucundo.

Stamina in iis quatuor flavo-albicantia ac nonnihil inflexa verſus folium majus,

majus, quæ dotata ſunt apicibus grandiuſculis, flaviuſculis ac inferiori cuculli parte interius inſerta ſunt, duo præ cæteris emicant; inter ea ſtylus flavo-albicans ſuperius bifurcatus conſpicitur, qui ex viridi capitulo, quod in calyce reſidet ac fundamentum fructus eſt, excurrit.

Calyx brevibus in oris eſt cuſpidibus arctè flores includens.

Gemmæ Florum viridi-ſubflavæ, oblongæ, foliis ſupernè in quinque angulos complicatæ.

Fructus, qui calyce florum primum in totum & arctè excepti ſunt ac brevibus pedunculis appendent, oblongo-rotundi, parte ſuperiori craſſiores, hinc inde tuberculis exturgentes, carne intus ſucculenta, flava, ſubdulci & amara, cujus humor expreſſus unctuoſus redditur flavo intenſo ac rubeſcente colore manum tingens, cortice craſſo, primum virides, dein flavo-diluti, odoris quoque debilis, non injucundi.

In medio continetur unum oſſiculum albicans, oblongum, durum, glabrum, pyriforme, ac acutis tuberculis hinc inde eminens, parum nuclei in ſe continens.

Bis in anno fert flores.

VIRES EJUS.

RAdix in decocto data addito pauxillo oryzæ prodeſt in febre ſymptomatica comitante podagram ſeu dolorem arthriticum. *Eadem* data in lacte acido vel in Oleo *Sirchelim* proficua eſt pro flatibus & dolore thoracis. *Radicis Cortex* contritus & in aqua decoctus juvat in febre frigida, idem contricus & per toſtionem in pulverem redactus ſervit in podagra facta perunctione partis affectæ. In lacte acido datus inteſtinorum ſedat tormina, ad quod etiam confert ſuccus foliorum epotus.

FIG. 41.

Arbori hic deſcriptæ nihil eſt quod addam niſi quod appellandam cenſeam *Nucem Malabaricam unctuoſam, flore cucullato.*

BIGNONIA CATALPA.

CLASSIS

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, cyathiformis. Cor. fauce campanulata, 5-fida, ſubtus ventricoſa. Siliqua 2-locularis. Sem. membranaceo-alata.

Nomen ſpecificum.

Bignonia ſimplicibus ternis cordatis, caule erecto, flor. diandris.

Synonyma authorum.

Bignonia foliis ſimplicibus cordatis ternis, caule erecto, floribus diandris. Jacq. amer. 25.

Bignonia foliis ſimplicibus cordatis. Hort. cliff. 317. Roy. lugdb. 289.

Bignonia arborea, foliis ovatis verticillato-ternatis, ſiliqua gracili longiſſima. Brown. jam. 264.

Bignonia arbor, folio ſingulari undulato, ſiliquis longiſſimis & anguſtiſſimis. Plum. ſpec. 5. ic. 57.

Bignonia americana, arbor ſyringæ cæruleæ folio, flore purpureo. Duham. arb. 1. p. 104. t. 41.

Bignonia urucu foliis, flore ſordide albo intus maculis purpureis & luteis adſperſo, ſiliqua longiſſima & anguſtiſſima. Cateſb. car. 1. p. 49. t. 29.

Kawara Fiſagi. Kæmpf. jap. 841. t. 842.

Obſervatio.

Arbor erecta. Folia terna. Cirrhi nulli. Flores diandri: ſtaminibus duobus antheriferis; reliquis tribus caſtratis. Variat foliis cordatis & ovatis. LINN.

 CANSCHI.

41
Gumbulu
Bignonia
Catalpa

Canschi
Trevia
nudiflora
1.

CANSCHI.

TREVIA NUDIFLORA.

FIG. 42.

CAnſchi, lingua Bramanum *Schivánni*, eſt arbor procera naſcens in arenoſis.

Radix craſſa ramos fibroſos quaquaverſum ejiciens cortice cinereo-fuſco, qui intus ſub exteriori corticula eſt rubeſcens, ligno albo.

Caudex ambitu amplexum unius hominis implens, eſtque cum ramis cortice cinereo, qui intus eſt viridis.

Rami & ſurculi intus in medio ligno corculo fuſco ac nodulis interſtincti, ex quibus ſurculi novelli virides exſurgunt.

Folia, quæ in nodis petiolis longis, rotundis, viridibus proveniunt, grandia ſunt, ſpithamam & amplius longa, duos ferme palmos lata forma oblongo-rotunda, ad petiolum lata cavitate, anteriora verſus in cuſpidem oblongam contracta, contextura tenuia & mollia, virore in recta fuſco, in adverſa communi vel etiam claro, utrinque parum nitente, ſaporis aſtringentis & amari; ex petiolo cum coſta media ex qua coſtæ viridi-dilutæ obliquè anteriora verſus exeunt, quæ à margine multiplicibus arcuatis ductibus in ſe invicem deferuntur, duæ laterales prodeunt, utrinque una, ex quâ coſtulæ ſeptem, octo verſus marginem emittuntur, quæ in ſe invicem quoque arcuatis ductibus incurrunt, ſuntque coſtæ etiam in recta nonnihil eminentes, ac nervulis tranſverſis numeroſis, viridi-dilutis, qui folium ſubeunt ac utrinque tenuiter eminent, & cancelliformibus plexibus venularum intertexti ſunt comitatæ.

Flores in petiolis rotundis, viridi-dilutis, qui ſupra ex origine foliorum proveniunt brevibus ac tenuibus pedunculis plures congregatim & racematim inſident, ſuntque viridi-diluti, conſtantes foliis cuſpidatis, viridi-dilutis tribus, ſeu quod rarius eſt, quatuor, in quæ gemmæ relaxantur ac numeroſis ſtaminibus viridi-dilutis, quæ ſtylo viridi circumpoſita ſunt, ac apicibus viridi-dilutis, ſeu etiam flaveſcentibus ac ruffeſcentibus dotata, haud diſſimiles fl. *Cit-Avánacu*, odoris nullius.

Gemmæ Florum rotundæ & nonnihil planæ, anteriùs in brevem cuſpidem contractæ

contractæ & viridi-dilutæ, ſub illud tempus quo proruptio florum gemmis inſtat, omnibus foliis ſpoliatur arbor, quæ rurſus tempore fructuum reſumit.

Fructus, qui longiuſculis, viridibus petiolis appendent, ſunt plano-rotundi trium laterum, quæ ſtriis diſtincta ſunt, atque in vertice ubi ſtriæ concurrunt gemmula eminentia, in medio ſingulorum laterum leniter ſtriata, carne denſa, ſuntque etiam cùm matura ſunt colore viridi.

Intus in medio continentur tria *Semina* per tenue interſepimentum à ſe mutuo diſtincta, quæ forma trilatera ſunt, uno latere exteriori rotundo, ac duobus quibus interſepimenta contingunt planis.

VIRES EJUS.

RAdix in decocto data ventri tume-facto extenuando ſervit. *Eadem* juvat in podagra facta perunctione.

FIG. 42.

Præter denominationem *Bauhinianum* in modum efformatam, plura exhibere non datur. Erit ergò nobis *Arbor racemoſa Malabarica, fructu triquetro.* Ad *Nucem* referrem, ſi de exteriore cortice plura conſtarent, cujus ut & fructuum figuram, omiſſis reliquis attributis duntaxat deſcribunt Autores.

TREVIA NUDIFLORA.

CLASSIS

POLYANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cor. 0. Cal. 3-phyllus, ſuperus. Capſ. 3-cocca.

Nomen ſpecificum.

Trevia.

Synonyma authorum.

Trevia.

Arbor racemoſa malabarica, fructu triquetro. Com. 30.

Obſervationes.

Habitat in arenoſis.

Ad claſſem Monœciæ pertinet. LINN.

PALE-

PALEGA-PAJANELI.
BIGNONIA INDICA.

FIG. 44.

PAjáneli duæ ſpecies ſunt, *Pálega-Pajáneli*, & *Pajáneli*.

Pálega-Pajáneli ling. Bram. *Davandícu*, eſt arbor procera naſcens in arenoſis, ramis minùs in tranſverſum diffuſis.

Radix fibroſa ramos quaquaverſum emittens cortice craſſo, molli, qui exterius eſt ruffus, intus ex viridi flaveſcentes coloris, ſaporis ſubamari, ligno albicante & molli, qui facilè in filamenta protrahitur.

Caudex ambitu unius hominis amplexum implens, cortice cinereo, & rami qui ſub cinerea cruſta virides ſunt, teneriores virides, ſcabri ſeu ob punctula aſperi, grandibus nodis, ex quibus ramos tranſverſos binos & binos ejiciunt, extuberantes, ſuntque intus corculo fungoſo & albicante, ligno pauco ad corticem, atque adeo valde leves: cùm vetuſtiores ſunt, decidunt, notas relinquentes, in quibus etiam novi erumpunt.

Folia in ſurculis longis interiùs lira ſtriatis, qui ex caudice ipſo vel etiam ejus ramis craſſis in quos diffuſus eſt, prodeunt, ſimplices ac in nullos ramulos diviſi ac quinque ſexve cubitis plus minùs longi ſunt, petiolis curtis ac interiùs ſtriatis bina & bina & numero terna; quina, ſeptena cum uno folio in extremitate proveniunt, ſuntque forma cordis humani, ad petiolum rotunda ora, anteriùs cuſpide anguſta eminentia, contextura tenuia & mollia, ſuperficie lenia, viroris in recta parte fuſci, in adverſa clari, ſapore ſubamaro & ſylveſt. & odore.

Ex coſta media *Coſtæ* in adverſa ſolum parte eminentes obliquo annulari ductu exeunt, ac à margine reflexæ in ſe invicem incurrunt, ſuntque comitatæ *Nervulis* tranſverſis in adverſa ſolum parte eminentibus, ac *Venulis* cancelliformiter in ſe invicem ductis, quæ in adverſa tantum conſpicuæ intertextæ, odoris gravis.

Flores in apice ramorum proveniunt plures congregatim petiolis craſſiuſculis & viridibus, ſuntque grandes campaniformes cum collo oblongo, & ad unam partem nonnihil inflexo, calyce oblongo-rotundo & profundo inſidentes, conſtantque ſex foliis craſſiolis, quorum quatuor quæ ad concavam colli partem ſunt exteriora verſus maximè reflecta, duo quæ ex adverſo ſurrecta & minus inflexa: ſuntque folia fungoſa nullis perducta venis conſpicuis, in oris criſpa & corrugata duabus pluribuſve liris profundis exterius in longitudine ſtriata; flores autem ſunt coloris maximè interius albicantis ſeu ex albicante ſubflavi, exterius in colli convexa parte foliiſque ſurrectis quæ verſus eam partem ſita ſunt, ſtriis rubeſcentibus tincti, odore fœtido.

Stamina in floribus quinque craſſiola & nonnihil inflexa ex albicante ſubflava ſeu viridi-diluta, ac verſus folia ſurrecta jacentia, ac in inferiori parte, quæ craſſiora ſunt, collo interius inſerta ſeu annexa, geruntque apices incumbentes flavos, latos, ac ad unam partem in duas anguſtas lacinias contractos; cum ſtaminibus emicat ſtylus tenuior & albicans, in ſummitate in planum extenuatus,

qui

qui ex plano albicante ac fubflavo capitulo, quod rudimentum fructus eft, & in fundo calycis fitum erumpit.

Calyx craffiolus laxè collum floris excipiens in ora parum cufpidatus ac ad concavam colli floris partem viridi-albicans, ad convexam rubro-obfcurus.

Gemmæ florum oblongo-rotundæ primum virides, dein cum fe ex calyce magis produnt, apice rubro-obfcuro.

Fructus, qui floribus deciduis fuccedunt, prægrandes funt, formâ velut machæræ, tres fpithamas longi, lati unum palmum, craffi unum ferme digitum cum oris ad unam partem nonnihil reflexis conftantes cortice craffiolo viridi, qui exterius viridi-fufcus eft, ac dein magis infufcatur, interiùs primùm viridi-dilutus feu albicans, tenera ac humida carne, quæ dein in lignofam duritiem evadit, ac flavum colorem affumit obductus, funtque in cortice exteriùs in medio in longum in utraque parte uno fulco ftriati.

Interiùs in medio fructus latum *filamentum* eft, juxta ejus latitudinem in planum extenfum, quod primùm tenerum & albicans, dein cum ficcum, quoque duriolum ac velut coriaceum eft, eftque tum velut lingua diftinguens fructum in duo loculamenta, in quibus fingulis femina innumera continentur.

Semina autem lato-rotunda & valde plana feu compreffa cum umbilico longiufculo membranaceo albicante involucro amicta, & lata membrana pellucida albicante circumcincta, jacentque feriatim in planum in fuis involucris, alia proximè ad unam, alia ad alteram oram; nudata fuis involucris viridia funt & denfæ carnis, faporis nullius.

VIRES EJUS.

Cortex arboris fervit pro confolidandis fracturis & fciffuris tritus & cum vino appofitus. *Radix* in decocto data in hydrope prodeft. *Eadem* cum oleo decocta ad capitis corporifque malè affecti unctionem adhibetur. *Folia* tenella trita & unà cum *Croco Malabarico* ulceribus admota ad fanationem conferunt.

FIG. 44.

Mirandum hanc arborem, *Ceylonenfibus* quoque effe indigenam, ejus filiquæ inde ad me tranfmiffæ teftantur: adhærent illæ quatuor uni pediculo, & tres ferme pedes longitudine; latitudine autem, dimidium æquant. Cum autem præter nomina à noftris Autoribus exhibita, alia expifcari nondum licuerit, vocandam cenfeo, *Arborem filiquofam Malabaricam, cordato folio, fructu maximo oblongo plano, femine membranaceo.*

BIGNONIA INDICA.

CLASSIS

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, cyathiformis. Cor. fauce campanulata, 5-fida, fubtus ventricofa. Siliqua 2-locularis. Sem. membranaceo-alata.

Nomen fpecificum.

Bignonia fol. bipinnatis: foliol. integerrimis ovatis acuminatis.

Synonyma authorum.

Bignonia foliis bipinnatis: foliolis integris fubcordatis acutis. Fl. zeyl. 236.

Arbor filiquofa malabarica, cordato folio, fructu maximo oblongo plano. Raj. hift. 1741.

PAJANELI.

44
Pajaneli
Bignonia
Indica

Palega Pajanelli 43
Bignonia
Indica
1.

P A J A N E L I.
BIGNONIA INDICA. β

FIG. 45.

PAjáneli, quæ eſt ſecunda ſpecies ling. Bram. *Davandicù*, eſt arbor procera, ramos in altum, minùs verò in latum diffundens, naſcens in arenoſis.

Radix latè ſparſa, cortice craſſo, aqueo, cinereo-nigricante, intus albicante, ſaporis ſubamari, in ramos ſparſi, ex quibus hinc inde novi ſtirpes circa medium caudicem expullulant, ligno albicante & minus denſe contexto, quod in filamenta facile protrahitur.

Caudex ambitu amplexum unius hominis adimplens, ligno quoque fragili & in filamenta ſe findente, cortice quoque cinereo-fuſco.

Surculi qui foliis veſtiti ſunt è caudice egrediuntur, ſuntque ſimplices in nullos ſurculos diviſi, quinque, ſexve ambitus plus minùs longi, viridi-diluti & nonnihil ſcabri ſeu punctulis aſperi, rotundioli ac in una parte, quæ cum interiori foliorum convenit, angulo acuto eminentes, nullis extuberantes nodulis, ut illi primæ ſpeciei, intus etiam fungoſi & albicantes, ligno pauco ad corticem, atque adeo valde leves : ſurculi novi è ſummitate caudicis tantùm erumpunt, inferioribus vetuſtis deciduis, ac notas relinquentibus.

Folia, quæ in iis ramis paſſim bina & bina, ſeu nonnihil à ſe inviſem diſſita petiolis curtis, languidis, interius ſtriatis, proxime ad angulum, quo eminent, tranſverſa proveniunt, multo majora ſunt illis primæ ſpeciei, longitudine ſpithamæ & amplius, forma oblonga, laterum difformium, quorum illud, quod caulium faſtigium reſpicit, duplo ferme amplius & rotundioris oræ reliquo, ac ex inferiori parte petioli egrediens, anterius in cuſpidem anguſtam contracta, in recta parte viridi-fuſca, in adverſa clara, novella autem rubra ſeu hepatici coloris, odoris maleolentis, texturæ groſſioris.

Coſtulæ, quæ ex media coſta in adverſa obliquo arcuato ductu excurrunt à margine reflexæ multiplicibus arcubus in ſe invicem incurrunt, ramulos tranſverſos, qui in adverſa ſolùm extant, ac venulis intertexti ſunt, ex ſe diſtribuentes ; ſuntque folia in coſtarum nervorumque tractu in recta parte ſtriata.

Flores quòque campaniformes ac ſimiles illis primæ ſpeciei, verùm hi

quinque foliis incifi funt, quorum tria ad concavam colli partem exteriora verfus maxime reflexa, duo quæ minus incifa, furrecta & nonnihil reflexa funt, ac folia multò craffiora, magis fungofa, ac in oris pilofa feu lanuginofa funt.

Stamina in hifce floribus tantùm quatuor, quæ bina & bina apicibus albicantibus, qui finguli inftar duorum linteorum ex fummitate dependent, arcuatim à fe mutuo inflexa funt.

Calyx fpiffo ac mucofo lacte, quo etiam florum exterior fuperficies inuncta, intus obductus ; funtque flores uti folia odoris maleolentis feu fœtidi.

Fructus plane iidem.

VIRES EJUS.

Foliis ejus pinfis & tritis & unà cum *Carécca*, id eft *Mirabulano* Citrino maceratis in pirulis utuntur ad tingenda linteamenta colore nigro, quæ in fuis exequiis gerunt.

Radix trita & decocta in oleo pro capitis dolore fervit facta perunctione, quo modo ufurpata catarrhos & quofcunque humores pituitofos caput obfidentes educit. *Cortex* radicis in decocto datus tumoribus refolvendis commodus eft. Decoctum ex *Cortice* & *Foliis* fimul tritis in unctione corporis pro puftulis ac ulceribus fervit.

FIG. 45.

Cum hæc arbor à præcedente non nifi foliorum figura, & fitu, & quadantenus flore differat, fructu autem & femine conveniat, hinc nobis erit *Arbor filiquofa Malabarica, folio majore mucronato, fructu maximo, oblongo, plano, femine membranaceo.*

BIGNONIA INDICA.

CLASSIS

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, cyathiformis Cor. fauce campanulata, 5-fida, fubtus ventricofa. Siliqua 2-locularis. Sem. membranaceo-alata.

Nomen fpecificum.

Bignonia fol. bipinnatis: foliol. integerrimis ovatis acuminatis.

Synonyma authorum.

Bignonia foliis bipinnatis: foliolis integris fubcordatis acutis. Fl. zeyl. 236.

Arbor filiquofa malabarica, folio majore mucronato, fructu maximo oblongo plano. Raj. hift. 1741.

PALA.

Çurutu
Pala
46
Tabernæ-montana
Alternifolia

P A L A.
TABERNÆMONTANA CITRIFOLIA.

FIG. 46.

PAla quatuor ſpecies ſunt, quarum una ejus nominis, ſecunda *Cúrutu-Pála*, tertia *Códaga-Pála*, quarta *Caicottèn-Pála*.

Pála ling. Bram. *Santenù*, eſt arbor valde procera, ramis tranſverſum latè ſparſis, naſciturque in arenoſis.

Radix profundè terram intrans, radiculaſque ſuas late diffundens, cortice flavo-obſcuro ſeu rufo, qui lacteus & valde amarus eſt.

Caudex craſſus duûm triumve hominum amplexus implens, eſtque cortice cum ramis cinericeo ac lacteo & ligno levi; rami veteres è nodis plerunque tres quatuorve ſurculos diffundunt.

Folia terna, quaterna, quinave ſimul ſurculorum ſummitati in nodo inſident tranſverſum in orbem expanſa, ſuntque forma oblongo-rotunda, anteriùs rotunda ora ſeu etiam cuſpidata, & ad petiolum ſtricte contracta ac velut linguiformia, contextura ſolida, denſa & lactiplena, ſuperficie plana glabra ac lenia, in recta parte virore fuſco & nitente, in adverſa valde diluto ſeu albicante ac ſurdo.

Ex coſta craſſa, viridi-albicante, quæ etiam in recta tenuiter & altè in adverſa eminet ac craſſiuſcula & lata eſt, *Venæ* ſubtiles numeroſæ rectà tranſverſim ac parallelo tractu proxime ad marginem exeunt, inde reflexæ in ſe invicem incurrunt, limbum relinquentes in ſuperficie utrinque conſpicuæ rectamque folii partem tenuiter ſtriantes; ſunt autem folia ſapore amaro.

Flores faſciculatim proveniunt in ſurculis nodoſis & viridibus, qui ſupra folia è nodulis ramorum quos complectuntur, recta prorumpunt, ac plures ut quatuor, quinqueve ramulos ex ſingulis nodulis proferunt ſingulis ramulis quatuor, quinque vel plures ſimul in ſummitate inſidentes; ſunt autem albicantes, ſubvirides, conſtantes quinque foliis rotundiolis, quæ verſus unguiculos anguſtiora, in oris rugulis criſpata ac rigide inflexa verſus exteriorem partem, nulliſque venulis ſtriata ſunt, inſidentque pediculo albicante, qui inferne & ſuperne craſſior eſt, calyci arcto quatuor foliorum, ac in umbilico ſeu orificio, folia inſerta ſunt capillulis orbiculatim cinctus; ſuntque odoris jucundi & fortis, ſed gravis, qui catarrhos & gravedinem excitat ac caput offendit, ob quas noxas inviſi ſunt.

Stamina in floribus quinque tenuia pediculo interiùs inſerta & pilis albicantibus obſita, quæ prope orificium ſuperius apicibus flavis & liberis eminent: inter ea ſtylus albicans tenuis ac liber eſt nodulo flavo dotatus, ortum ducens ex capitulo parvo, viridi, quod rudimentum fructus eſt, ac in calyce ſitum.

emmæ. Florum oblongo-rotundæ & conicæ, ac inter pediculum angusto circulo constrictæ.

Fructus, qui plures congregatim surculis appendent, sunt siliquæ oblongæ cubitum ferme longæ, quæ angustæ, compressæ, ac virides, intus lacte plenæ, in se recondentes parva numerosa semina plana, oblonga, cum sua longitudine jacentia in longitudine siliquarum, ac ex anteriori & posteriori oculo penicillum argenteorum filamentorum ejiciunt in unam seriem per filamenta implicita, & colore viridi-flavo seu rufo sunt.

Hæc arbor toto lactea est, quod & cæteris speciebus est commune.

Flores fert semel in anno in *Januario*.

VIRES EJUS.

Cortex ejus tusus & in decocto datus commodus est ventri leniendo, stomacho roborando flatibusque discutiendis ac ardoribus jecoris restinguendis; idem in decocto datus addito momento salis & piperis stomachi concoctionem adjuvat. *Idem* tritus & simpliciter in aqua calida epotus prodest in febre frigida, & hoc modo etiam lumbricos enecat. *Idem* tritus unà cum aqua & ulceri appositus ad ejus sanationem & purgationem confert, quo modo usurpatus etiam prodest pro dolore arthritico. *Corticis* decocti vapor exceptus in parte affecta dolorem mitigat. *Idem* Cortex cum semine *Cudù-Pariti* coctus in oleò auribus malè seu graviter audientium proficuè inditur.

FIG. 46.

Cur hæ plantæ, quæ *Palæ* nomine veniunt, sub una eademque Classe militent, vix comprehendere possum, cum toto cœlo inter se differant, ut ex foliis, flore, & semine liquet: ansam potuit huic rei præbuisse, quod cùm omnes eodem modo lac præbere viderent incolæ, hinc ad unum genus retulerint: vocabitur ergò nobis prior, *Arbor Malabarica, Pentaphyllos, lactescens, siliquis augustis, longissimis.*

TABERNÆMONTANA CITRIFOLIA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Folliculi 2, horizontales. Sem. pulpæ immersa.

Nomen specificum.

Tabernæmontana fol. oppositis ovatis, flor. lateralibus glomerato-umbellatis.

Synonyma authorum.

Tabernæmontana foliis oppositis ovatis, floribus lateralibus glomerato-umbellatis. Sp. Pl.

Tabernæmontana foliis lanceolatis. Hort. cliff. 76. Roy. lugdb. 413.

Tabernæmontana citri foliis undulatis. Plum. gen. 18. ic. 248. f. 2.

Observatio.

Habitat in utraque India. LINN.

CURUTU-

Pala

Tibernœmontana Citrifolia

/

CURUTU-PALA.

TABERNÆMONTANA ALTERNIFOLIA.

FIG. 47.

CUrutu-Pála, quæ ſecunda ſpecies *Pála* eſt, ling. Bram. *Cudò*, eſt arbor humilis altitudine unius hominis duorumve, naſcens in arenoſis.

Radix minùs demiſſè ſubſidet, radices laterales latè quoque diffundens, cortice ſubflavo ac lacteo, qui ſaporis eſt ſubamari & pungentis.

Stipes pedem craſſius evadit, eſtque cortice lacteo fuſco & in ramis cinereo.

Folia, quæ petiolis brevibus ac craſſis in ramis & ſurculis proveniunt, oblongo-rotunda ſunt, ad petiolum contracta, & anteriùs in cuſpidem oblongam deſinentia, contextura quoque ſolida, lactea, virore in recta fuſco & nitente, in adverſa minus claro ſeu albicante.

Ex coſta, quæ in recta etiam parte nonnihil eminet ac albicans eſt, plures *Nervuli* albicantes ac in adverſa ſolùm parte eminentes obliquo annulari & ſatis parallelo tractu exeunt, proximè ad oras excurrentes, qui in recta parte tractus ſui veſtigia relinquunt, ſuntque venulis ſubtilibus tranſverſis, qui folium ſubeunt, comitati.

Flores proveniunt in ſuperiori ſurculorum parte in petiolis lacteis, rotundis, tenuibus & languidis floribus primæ ſpeciei majores in totum albi ſeu candidi, conſtantque quinque foliis oblongis, quæ ad pedem unguiculis ſtrictis ac ad unam partem inflexa oris ex inflexura exterioribus magis rotundis, extenuatis ac criſpis ſunt, ac in medio craſſiola nulliſque venulis ſtriata, ſuntque ſuccincti quinque foliis viridi-dilutis & cuſpidatis.

Stamina in floribus quinque interiùs pedi florum inſerta, ac apicibus flavo-albicantibus dotata, ac inter ea ſtylus viridi-dilutus & albicans ac bifidus, ac in utraque cuſpide communi dotatus nodulo è globulo oblongo-rotundiolo ac viridi, qui fructus germen eſt, erumpens; ſuntque flores odoris grati & debilis.

Fructus in petiolis plures congregatim, ac bini & bini ex tranſverſo prodeunt, ſuntque oblongo-rotundi, exteriùs cuſpidati ac verſus inferiora maximè cum cuſpide inflexi duobus lateribus rotundis, quæ acuto margine coëunt, conſtantes, ac ſuperiori latere protuberantes, ſuntque cortice craſſo

craſſo & lacteo, primùm viridi-obſcuro, dein cùm maturi ſunt, exterius colore flavo-aureo, interius flavo-diluto, aperiuntque ſe in ſuperiori latere, ubi ſutura in longitudine per medium ſtriata ſunt.

Semina intus quinque, ſex, ſeptemve continentur cum filamentis velut ungulis juncturæ appendentia, ſuntque oblonga, figura valde irregulari accommodata ad aliorum ſeminum circumpoſituram; cum immatura ſunt, intus aquoſa & viridi-diluta, matura membranula exteriore corallina obducta, ac intus conſtantia oſſiculo fuſco minus duro in quo nucleus albus continetur.

Flores hæc arbor fert *toto anno,* maximè tempore pluvioſo.

VIRES EJUS.

RAdicis Cortex tritus & epotus in aqua calida fluxum ventris ſiſtit ac prodeſt in dyſenteria in lacte datus. *Idem* tritus cum aqua & apoſtematis appoſitus ea reſolvit.

FIG. 47.

Secundam hanc *Palæ* ſpeciem vocare lubuit *Arborem Malabaricam lacteſcentem, fimbriato flore, fructu circa cuſpidem reflexo.* Huic autem non multum abſimilis eſt, quæ nomine *Kiridiwæl,* ex *Ceylon* fuit tranſmiſſa, fructu mentulam ſimiæ referente, unde & ei nomen.

TABERNÆMONTANA ALTERNIFOLIA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Folliculi 2, horizontales. Sem. pulpæ immerſa.

Nomen ſpecificum.

Tabernæmontana fol. alternis, caul. arboreſcente.

Synonyma authorum.

Tabernæmontana foliis alternis, caule arboreſcente.

Obſervatio.

Habitat in Malabaria. LINN.

CODAGA-

Nerium
Antidysentericum
1

CODAGA-PALA.

NERIUM ANTIDYSENTERICUM.

FIG. 48.

COdaga-Pála, quæ tertia ſpecies eſt *Pála,* ling. Bram. *Ategò-Cudò,* eſt quoque arbor humilis, altit. ut *Curutu-Pála,* naſcens in arenoſis.

Radix minus ſubmiſsè ſe demittit, fibras latè diffundens, cortice rubro-fuſco & lacteo, qui ſaporis amari & minus pungentis.

Stipes quoque pedem craſſus evadit cortice rufo & lacteo, rami autem cinereo.

Folia, quæ bina & bina petiolis curtis & viridibus proveniunt, maximè conveniunt cum foliis ſecundæ ſpeciei, utpote oblongo-rotunda, anterius cuſpidata, lactea; nervi quoque ex coſta, quæ in utraque parte eminent, obliquo, annulari ac parallelo tractu excurrunt in adverſa ſolum parte eminentes, verum hæc majora ſunt & latiora ac contextura minus ſolida, ac venulis numeroſioribus inter nervos tranſverſos intus pertexta.

Flores, qui ſupra ex origine foliorum uncialibus petiolis proveniunt, etiam candidi ſunt quinque foliorum oblongo-rotundorum & anguſtorum, ac ad unam partem inflexorum, quæ textura denſa & craſſiola & in oris haud criſpata ſunt cum pedunculo longiuſculo candido calyci arcto inſidentes, ſuntque odoris jucundi & fragrantis.

In medio unus *ſtylus* ex orificio ſuperiori pedis emicans cum ſtamunculis quinque parvis ut in fl. *Pála.*

Siliquæ quoque oblongo-anguſtæ ſunt ac ſimiles illis *Pala,* ſed craſſiores ac minùs compreſſæ, virides, ſpithamam plus minùs longæ intus quoque lactiplenæ.

Semina, quæ quoque numeroſa in ſe recondunt, ſunt etiam plana & oblonga, ac paulo majora illis *Pala* cum ſua longitudine jacentia in longitudine ſiliquarum, ac ex ſolo anteriori oculo penicillum argenteorum filamentorum eminentia, ac per filamenta in unam ſeriem implicita, colore, cùm vetuſtiora ſunt, viridi flavo ſeu rufo.

VIRES EJUS.

Cortex contritus & epotus in lacte acido fiftit fluxum ventris. *Cortex radicis* proficuus eft pro fluxu ventris quocunque, five dyfenterico five lienterico, uti & pro fluxu hæmorrhoïdali, eodem modo fumptus. *Idem* in aqua decoctus & epotus fervit pro tumoribus corporis. *Radix* trita & cum aqua, in qua oryza lota fuit, decocta, confert pro angina gutturis & colli facta lotione, fervit quoque pro tumoribus corporis eod. modo ufurpata, uti & pro dolore arthritico partibus affectis appofita, dentium quoque dolores fedat, vermes in iis enecando, ejus docócto in ore detento. *Semina* in decocto data profunt in febre calida, uti & ardore jecoris ac in podagra; lumbricos quoque enecat.

FIG. 48.

Huic denique *Palæ* fpeciei nomen indidimus, quod fit *Arbor Malabarica lactefcens, jafmini flore odoro, filiquis oblongis.*

Mirum autem videtur Autores noftros, nullam ulterius mentionem facere quartæ fpeciei, quam fub initium Cap. *Palæ Caicotteu Pala* appellârunt, ftudio autem an cafu illud evenerit, incertum eft, cùm nec defcriptio, nec figura, inter tranfmiffas fchedas fuerit inventa.

NERIUM ANTIDYSENTERICUM.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Folliculi 2, erecti. Sem. plumofa. Cor. tubus terminatus, corona lacera.

Nomen fpecificum.

Nerium fol. ovatis acuminatis petiolatis.

Synonyma authorum.

Nerium foliis ovatis acuminatis petiolatis. Fl. zeyl. 107. Mat. med. 102.

TINDA-

Tinda parva

TINDA-PARUA.

MORUS INDICA.

FIG. 49.

PArua duæ ſpecies ſunt, *Tinda-Parua*, & *Ana-Párua.*

Tinda-Párua ling. Bram. . . . . eſt arbor procera, naſcens in arenoſis.

Radix, quæ fibris terræ ſe affigit, cortice craſſo, albicante ac ſubflaveſcente, molli, lacteo, ſaporis aſtringentis & ligno albicante.

Stipes ambitu unius hominis amplexum implens, cortice cinereo ſublacteo, ut & rami & ſurculi, qui ſub corticula exteriori viridi-fuſci ſunt.

Folia, quæ brevibus petiolis hinc inde inſident, oblongo-rotunda, anterius nonnihil cuſpicata, ad petiolum contracta, in margine denticulis tenuiter inciſa, intus ſublactea contextura rigida ſeu dura.

Ex coſta media, quæ etiam in recta nonnihil eminet, at magis in adverſa *Coſtæ* laterales egrediuntur, quæ à margine arcuatim reflexæ in ſe invicem deferuntur, ſuntque nervis intercurrentibus intertextæ, ac in adverſa ſolum parte, quam ſcabram reddunt, ſolum eminentes; folia col. in recta viridi-fuſci, in adverſa viroris communis.

Flores in capitulis plano-rotundis, quæ petiolis ſimplicibus curtis ſurculis hinc inde inſident, ut gemmæ plures unitæ prodeunt, ſuntque quatuor foliorum cuſpidatorum, viridi-dilutorum.

Stamina in iis quatuor ex foliis longè emicantia, quæ ſingula in cuſpide uno nodulo albicante grandiuſculo ſunt dotata. Stylus in medio breviſſimus cum capitulo albicante.

Fructus ſunt baccæ rotundiolæ quæ ſuo calyce quatuor foliorum primùm arctè obtectæ ſunt, & è vertice ſtylum bifurcatum ejicientes, corticis tenuis, primùm virides, dein albeſcentes; cùm maturæ, colore rubicundo & parùm nitente; unum capitulum gemmeum nonniſi unum fructum profert.

In fructibus ſub cortice exteriori tenui unus *Nucleus* rotundus,

viridis, qui proprio nonnihil cartilaginoſo rufeſcente cortice tegitur, continetur.

VIRES EJUS.

Ejus decoctum in lotione corporis ſervit pro febre calida. *Radix* confert pro morbo ſacro trita & cum aqua oryzæ in lotione adhibita. *Eadem* trita apoſtematis apponitur: folia decocta proficua ſunt pro doloribus quibuſcunque parte affecta cum iis linita; eodem quoque modo juvant in puerperis.

ANA-PARUA.

ANa-Párua, quæ ſecunda ſpecies eſt *Párua*, ling. Bram. *Bendarli.*

FIG. 49.

Prior hæc *Parvæ* ſpecies appellanda videtur *Arbor Malabarica, Baccifera, cortice albicante, glomerato flore.* Alteram autem ſpeciem, quæ *Ana Parva*, cum nomine tenus, ſub finem hujus capitis attingant Autores noſtri, ejuſque nec deſcriptionem, nec figuram exhibeant, hinc & plura de ea addere non licuit.

MORUS INDICA.

CLASSIS

MONOECIA TETRANDRIA.

Character genericus.

Masc. Cal. 4-partitus. Cor. o.

Fem. Cal. 4-phyllus. Cor. o. Styli 2. Cal. baccatus. Sem. 1.

Nomen ſpecificum.

Morus fol. ovato-oblongis utrinque æqualibus inæqualiter ſerratis.

Synonyma Authorum.

Morus foliis ovato-oblongis utrinque æqualibus inæqualiter ſerratis. Fl. zeyl. 337. *

Morus indica. Rumph. amb. 7. p. 8. t. 5.

Cavalam

Sterculia Balanghas

CAVALAM.

STERCULIA BALANGHAS.

FIG. 50.

CAvalam, ling. Bramanum, *Bencarò*, eſt arbor procera ramis denſis tranſverſim ſparſis, naſcens in petroſis & arenoſis.

Radix craſſa rectà in terram ſe demittens ac hinc inde à latere ac ſubtus fibris veſtita, cortice albicante ſeu cinericeo & craſſo, ac minùs duro, qui ſaporis eſt aquei & ſubamari.

Caudex craſſus unum circiter hominis amplexum, ac craſſo indutus cortice, qui exterius cinericeus ac ſubcinericeo-viridis, intus ex viridi albicans ac humidus, ligno albo, quod confractum in filamenta protrahitur.

Folia, quæ hinc inde petiolis mediocriter longis, rotundis, viridi-claris & ad exortum atque ad folium extuberantibus proveniunt, oblongo-rotunda ſunt, longitudine unam ſpithamam cum duobus tribuſve pollicibus æquante, quæ ad latitudinem ferme eſt tripla, rotundis ad petiolum oris & tenuiter contractis, ac anterius in mucronem parvum, qui verſus unam partem paſſim reflexus eſt, conſtricta, craſſitie mediocri, plana, lenia, glabritie in parte recta nitente, colore viridi-obſcuro in utraque parte, at in recta virore fuſciori, odore agreſti.

Ex coſta intermedia *Coſtulæ* viridi-claræ in adverſa parte eminentes obliquo ductu anteriora verſus exeunt cum ea in recta etiam conſpicuæ ac à margine in plures arcus minores incurvantur, qui nervulos tranſverſos hinc inde diſtribuunt: ſuntque folia inter hoſce nervos ſubtilis texturæ, utpote venis ſubtilibus intertexta.

Flores faſciculati proveniunt in petiolis ramoſis, viridibus & piloſis, qui vel ſolitarii, vel etiam bini & bini ex ſuperiori parte ſurculorum erumpunt: ſuntque parvi, conſtantes quinque foliis anguſtis & cuſpidatis cum ſuis cuſpidibus interiora verſus inflexis, ac mutuo ad unum nodulum unitis & clauſis quo roſam feneſtratam repræſentant; ſunt autem folia oris exteriora verſus inflexa, ac utrinque ad oras pilis tranſverſis longiuſculis obſita, exterius viridi-fuſca ac ſubruffa, interius ex viridi-flaveſcentia oris valde lenibus rubro-fuſcis, quæ inſtar rubri *Veluti* ſunt; è medio ſtamunculum viride exit cum apice ſeu nodulo craſſiolo & flavo.

Gemmæ Florum oblongæ & nonnihil conicæ ſunt, piloſæ, virides ac rubeſcentes; ubi flores in gemmis prorumpunt, foliis omnibus nudatur arbor, quæ cum fructibus rurſus reſumit.

Fructus, qui craſſo communi petiolo pedunculis craſſis, bini, terni, quaterni, quini paſſim congregatim inſident, rarius ſolitarii, ſuntque hi cum teneri ſunt & congregatim plures ſimul proveniunt, in unum arcte juncti & capitulum, quod totidem laterum, quot numero ſunt, ac muſcoſum ſeu ſpadiceum & villoſum eſt, ac ex calyce florum prodit, ac dein relaxato capitulo in tranſverſum cum juſta magnitudine ſunt rotundi ac parum oblongi, cortice craſſo ac duro, aurantio qui carne interiori albicante eſt ac intus membrana lacunoſa, cartilaginoſa ſeu cornea ac ſubflava obductus conſtantes, ab unà parte dorſo emicantes, ab altera in ventre ſutura ex pediculo per medium in longitudine ſulcati, quâ præ maturitate laxata defluit materia viſcoſa ſeu gelatina, quæ inſtar mucilaginis exteriorem fructuum ſuperficiem lubricat eamque hinc inde obducit.

In hiſce fructibus, qui lata capacitate ſunt, *Fabæ* novem, decem vel minus oris futuræ umbilicis affixæ ſunt utrinque quatuor, quinqueve verſus dorſum pendentes, ſuntque craſſæ, rotundæ & oblongæ, longitudine unius ferme pollicis ac glabræ, corticibus duplicatis; dum tenella, mollibus & albis; qui exterior cortex inſtar cuticulæ eſt tenuis, ac faba matura coloris nigerrimi, in ſuperficie exteriori nitentis, conſiſtentia adeo fragili, ut in minuta fruſtula velut cortices igne aſſati ex attritione hiſcat; qui interior craſſior, duriolus ac puniceus, exterius obductus pulpa mucilaginoſa & albicante, intus veſtitus tenui & ſubruffa pellicula, quæ nucleum ſeu pulpam fabæ albam ambit; ſuntque fabæ toitæ in eduliis.

Flores hæc arbor in anno ſemel fert in *Februario*.

Apud hoſce medicos non eſt in uſu.

FIG. 50.

Hujus arboris nucem integram, copioſiſſimis ſeminibus refertam, *Telabo* nomine, ex *Zeilan* præcedentibus annis accepi, quæ tamen licet probe matura, germen nunquam prodidere: flores ſtercus humanum quodammodo redolere, ſcribebat D^us. *Hermans*: & quia hujus attributi nullam faciunt mentionem Autores noſtri, hinc etiamnum dubius hæreo, an *Telabo Cingalenſium*, non potius ſit huic affinis cenſenda, quam eadem ipſa arbor. Interim cum ad Nucis ſpecies pertineat, hinc nomen dedi *Nucis Malabaricæ ſulcatæ, mucilaginoſæ; fabaceæ*.

STERCULIA BALANGHAS.

CLASSIS
MONOECIA ADELPHIA.

Character genericus.

MASC. Cal. 5-partitus. Cor. o. Filamenta 15.

FEM. Cal. 5-partitus. Cor. o. Germen columnæ inſidens. Capſ. 5-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Sterculia fol. ovatis integerrimis, petiolatis flor. paniculatis.

Synonyma authorum.

Sterculia foliis ovatis integerrimis alternis petiolatis, floribus paniculatis. Fl. zeyl. 350.

Nux malabarica fulcata mucilaginoſa fabacea. Pluk. alm. 266.

Clompanus minor. Rumph. amb. 3. p. 169. t. 107.

Obſervatio.

Fructus nutans, quinquelobus: lobis reflexis, more Pæoniæ dehiſcentibus. LINN.

AMBALAM.

Ambalam

Chrysobalanus
Icaco

AMBALAM.

CHRYSOBALANUS ICACO.

FIG. 51.

Ambalàm duæ ſpecies ſunt, quarum una ejus nominis, altera *Cát-Ambalàm*, ſeu *Peé-Ambalam*.

Ambalàm Br. *Godoè-Ambadò*, eſt arbor procera, ramos in altum minùs latè in tranſverſum diffundens, naſcenſque in arenoſis.

Radix longa eſt, fibris permultis capillatis terræ firmiter adhærens.

Caudex craſſus, unius hominis amplexum implens, cortice veſtitus craſſo, ligno molli.

Rami vetuſtiores lignoſi & cinericei, corticeque aſtringente; teneriores autem virides ac cœruleo rore conſperſi.

Folia, quæ in ſurculis teneris ac viridibus ac ad exortum extuberantibus, interiùs ſtriatis paſſim quina, ac ordinatim bina & bina cum uno folio in vertice pedunculis breviſſimis ac interiùs planis proveniunt, ſunt oblongo-rotunda, longitudine ad ſuam latitudinem ferme dupla, anteriùs parva ac contracta cuſpide, ſuntque denſæ contexturæ, mollia, lenia, glabra ac utrinque nitentia, virore ſato, in adverſa autem claro; quæ exortui ſurculorum folia proxima ſunt, minora reliquis, maximum autem quod in vertice appendet.

Ex coſta mèdia *Nervi* in adverſa parte eminentes tranſverſo récto ac parallelo ductu exeunt, in recta, in qua coſta nonnihil eminet, ſolùm conſpicui, excurruntque proximè ad marginem, ubi reflexi in ſe invicem incurrunt limbulum ad marginem relinquentes, ſuntque ramulis eminentibus & cancelliformiter unitis intertexti; folia autem odore ſunt forti, & ſapore acido-delectabili, ut cortex fructus *Mangæ Indicæ*.

Flores proveniunt in ſurculis teneris, viridibus; qui ex ramorum vetuſtiorum ſummitate prodeunt in minoribus ramulis plures congregatim proveniunt, ſuntque teneri hi ſurculi ſaporis acidi & parum amari, ſimilis ei qui in fructibus *Mangæ*, odore quoque forti & acido: flores autem parvuli ac albi & velut ſtellulæ quinque vel ſex foliorum cuſpidatorum, quæ oris rotundiolis in cuſpidem contracta, nec non rigidiuſcula & nitentia.

In medio florum *Corculum* eſt flavum, ex ejus orbita ad folia *Stamina* parva, tenuia, albicantia, ac in vertice flavis apicibus dotata emicant decem vel duodecim, prout flores vel quinque-folii vel ſex foliorum ſunt, & ex meditullio corculi quinque vel ſex minutæ cuſpides vel ſtyluli eminent, eſtque corculum primordium fructus.

Calyx Florum eſt pro numero ejus foliorum quinque vel ſex conſtans foliis flavo-albicantibus ac brevi cuſpidatis, ac cum ſuis cuſpidibus inter folia florum ſitus.

Gemmæ

Gemmæ Florum rotundæ ſunt, primùm virides, dein albicantes, ſub illud tempus, quo flores prorumpere incipiunt, in gemmis, arbor hæc omnibus ſuis foliis nudatur, ac quamdiu floret, iis deſtituta eſt, cum fructibus rurſus nova folia reſumens.

Fructus in ſurculis, quibus flores inſederunt petiolis longiuſculis, craſſis, languidis, pandis & cinereo-fuſcis, plures congregatim ſeu faſciatim pendent, ſuntque oblongo-rotundi ac duri, ſimiles fructibus *Mangæ Indicæ* vel glandulis noſtris, ut in ſuo viridi cortice ſunt; cum immaturi ſunt colore viridi-fuſco, ac pulpa ſucculenta, quæ eſt ſaporis acidi, maturi verò coloris viridi-clari, dein ſub-flavi, ac aciditate jucunda guſtui & odoratui, ſuntque indigenis in eduliis.

In medio oſſiculati duro ac grandi oſſe quod totam ferme fructûs capacitatem replet, ac exterius nervis lignoſis albicantibus retiformiter ſtriatis contextum eſt, & hinc inde ſub contextura lacunoſum ac punctioni pervium, intus durum.

Duabus vicibus in anno hæc arbor fert *Flores* & *Fructus*; *Flores* in *Januario* & *Julio*.

Bramanis *Godoè-Ambadò*, eſt *Ambadò* dulcis, ſic dicta, quod fructus ſint acido-dulces ac guſtu delectabili.

VIRES EJUS.

Fluxum menſtrui ſuppreſſi promovet, ſi *Radix* pudendis mulieris indatur. *Cortex* ejus tritus & in lacte acido epotus dyſenteriæ ſiſtendæ commodus, ad quod etiam juvat, ſi ejus ſuccus miſceatur cum oryza, ex qua genus panis communi nomine, *Apen* dictus conficitur. *Ligni* decoctum proficuè datur in gonorrhœa. *Foliorum ſuccus* cum fructu arboris trito auribus inditus eorum dolorem ſedat.

FIG. 51.

Cum arborem hanc cum *Mangas* vulgo dicto non exiguam habere ſimilitudinem teſtentur Autores noſtri; idcirco non ineptè ad hoc quoque genus referri poſſe arbitror: præſertim cùm vox *Ambalam Malabarenſium*, & *Ambado Bramanum*, non malè cum *Canarenſium Ambo* & *Perſarum Amba* (quæ *Mangas* vocatur) conveniat. Verùm cùm ut alibi dixi, fructus hic plurimùm variet, ejuſque ſpecies obiter duntaxat ab omnibus autoribus proponantur; & *Mangas* illud aliud genus, quod à *Linſcot.* & ex eo à *C. Bauhino* in *Pinace* exhibetur, non niſi nomine innotuerit, hinc certi aliquid determinare non poſſum. Appellandam interim putem *Mangæ affinem, flore parvo ſtellato, nucleo majori oſſeo.*

CHRYSOBALANUS ICACO.

CLASSIS

ICOSANDRIA DIGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus. Petala 5. Drupæ Nux 5-ſulcata, 5-valvis.

Nomen ſpecificum.

Chrysobalanus. Frutex folio cotini craſſo in ſummitate deliquium patiente, fructu ovali cæruleo. Cateſb. car. 1. p. 25. t. 25.? Guaiera Maregr. braſ. t. 2. c. 4.

Synonyma authorum.

Chryſobalanus. Jacq. amer. 23. hiſt. t. 94.

α Icaco fructu ex albo rufeſcente. Plum. gen. 44. ic. 158.

β Icaco fructu nigro. Plum. gen. 44.

γ Icaco fructu purpureo. Plum. gen. 44.

δ Chryſobalanus fruticoſus, foliis orbiculatis alternis, floribus laxe racemoſis. Brown. jam. 250. t. 17. f. 5.

Obſervationes.

Habitat in America meridionali.

Species an una vel plures vix dixero, quum tantum unica mihi viſa δ, quæ caule ſcabro non eſt, ſed Folia alterna, ſubrotunda, integerrima, ſubemarginata. Flores paniculati: Pedunculis exterius rotundatis, interius planis. Linn.

CAT-AMBALAM.

Incomperta.

FIG. 50.

CAt-Ambalàm ſeu *Peé-Ambalàm* lingua Bramanum *Coduco-Ambadò*, quæ ſecunda ſpecies eſt *Ambalàm*, cum priori maximè convenit, verùm.

Folia hujus minùs grandia & minùs oblonga ſunt, quàm illa *Ambalàm*.

Fructus quoque paſſim minùs oblongi ac nonnihil rotundiores & paulò minores, nec tam uberi copia in ſurculis proveniunt, ſaporis acido-amari, ob quem minus ſunt in eduliis.

Cat-Ambalàm ſeu *Peé-Ambalam* eſt *Ambalam* ſylveſtris: *Coducò-Ambadò* Bramanis eſt *Ambadò* amara, ſic dicta quod fructus ſint acido-amari.

Hæc cum prima ejuſdem eſt virtutis dictis modis uſurpata.

Incomperta.

AGATY.

A G A T Y.

ÆSCHYNOMENE GRANDIFLORA.

FIG. 51.

AGaty, lingua Bramanum *Agaſtò*, eſt arbor altitudine quatuor, quinqueve hominum, ramos ſurrectos è caudicis ſummitate & ex medio corpore in altum, minùs verò in latum ejiciens, naſciturque in arenoſis.

Radix fuſca, fibras capillatas longe lateque diffundens, cortice ſub exteriore cruſta fuſco-rubeſcente, ac ſaporis aſtringentis.

Caudex craſſus, hominis unius amplexum ambitu æquans, ligno molli, & corculo intus molliſſimo, cortice inciſo humor extillat tenuis & aqueus, qui poſtea incraſſeſcit ac gummoſus redditur.

Folia proveniunt in ſurculis tenuibus, languidis, viridi-dilutis, ſeſquiſpithamam ferme longis, interiùs ſtriatis, qui ad originem extuberant, iiſque bina & bina in duabus ſeriebus pedunculis breviſſimis inſident, ac anteriora verſus converſa ſurculos medios ad angulos æquales ferme cum ſuperficierum planis interſecant: ſuntque parva, forma oblongo-rotunda, anteriùs quoque rotunda ora, longitudine ſeſqui ferme pollicis, & latitudine unius digiti tranſverſi, ac ad exortum & ad ſummitatem latitudinis ferme uniformis, contextura craſſiola & valde mollia, ſuperficie leniſſima, viroris communis & ſurdi in recta, in adverſa viroris parùm diluti, ſuntque odore hortenſi, & ubi manibus teruntur, fabaceo.

Ex coſta media, quæ in adverſa eminet, *Venulæ* intra folium ſubtiles egrediuntur.

Agati
Æschynomene
grandi
flora

egrediuntur. Vefpera ac de nocte folia in iifdem feriebus mutuo attactu fuperficierum claufa funt, & in fe invicem decumbentia.

Flores hinc inde in uno communi petiolo viridi-diluto, qui fupra ex origine petiolorum feu furculorum foliaceorum prodit, quatuor, quinqueve plures congregatim proveniunt, funtque fabacei conftantes foliis quatuor, uno folio furrecto, lato cum ftylo medio, qui ei accumbit, curvaturæ unguli-formis ac velut ungulam efficiente, ac duobus foliis anguftis & furrectis, quæ etiam unguli-formis curvaturæ, ac à latere ungulam amplectuntur, funtque hæc tria craffiola, albicantia, ac in longum venis ftriata, quartum, quod anterius eft, & verfus quod ungula inflexa & aperta, eft oblongo-rotundum, latiffimum ac pertenue, venulifque fubtilibus ac numerofis ex unguiculo in longum ftriatum, primum ungulata folia tanquam involucrum complectens, dein pendulum & fe corrugans, colore primum albicante, dein flavefcente, poftmodum rubefcente, ac ex rubro purpurafcente.

Stylus unguliformis in fummitate fiffus in filamenta, quæ apicibus flavis ac oblongis ornata funt, ac ad concavam partem, quâ folium latum, oblongo-rotundum refpicit, fulcatura apertus, & filamento albicante libero, qui fuum quoque apicem in vertice gerit, obductus, reconditque in fe filamentum viride: quod ex primordio fructus in calyce fito excurrit: funtque flores odore nullo.

Calyx profundus eft, rotundus ac latus, & quatuor brevium rotundiolorum foliorum unguiculos foliorum circumdans, colore viridi-diluto.

Floribus deciduis fuccedunt *Siliquæ* oblongæ anguftæ, rotundiolæ, rectæ, virides, quæ quatuor fpithamas longæ, & digitum tranfverfum latæ, cortice craffo funt; in iis *Fabæ* oblongæ fingulæ in propriis loculamentis, quæ parietibus carnofis fejuncta funt cum fua longitudine in longitudine filiquarum confitæ, ac cum ungula feu umbilico in medio futuræ laterum filiquarum ad unam partem affixæ, atque nonnihil fub cortice extuberantes, funtque faporis fabacei, & fimiles phafeolis noftris nifi quod minores, primum virides, dein albicantes, feu ex albicante fubvirides; funtque in eduliis.

Flores & *Fructus* hæc arbor fert tempore pluviofo duabus tribufve in anno vicibus, etiam toto anno fed rarius.

VIRES EJUS.

IN podagra proficua, fi ex *Partibus ejus* contritis fiat decoctum cum oleo, ac eo pars affecta perungatur. Radix mixta cum urina vaccæ humores tumorefque membrorum refolvit, iis appofita. *Arboris Corticis*

ſuccus in ore detentes, idem cum melle permixtus prodeſt pro angina & oris puſtulis, ſi cum eo guttur & os abluantur. *Cortex* coctus cum aqua & comeſtus pro variolis conducit. *Foliorum ſuccus* naribus immiſſus juvat in febribus quartanis & inveteratis die paroxyſmi. *Foliorum decoctum* epotum pituitam & phlegma, nec non humores billioſos expurgat; in vertigine capitis & colera conducit, ſi *Folia* cocta in aqua edantur. *Flores* in decocto proficuè dantur pro catarrho, quin etiam hoc modo ad luxuriam incitare ferunt; eorum *ſuccus* oculis immiſſus pellit nubeculam ac viſum noctu præcipue reddit.

FIG. 51.

Quia plurimas notas obtinet hæc planta, quæ cum *Seſban Alpini*, ſive *Galega Ægyptiaca ſiliquis articulatis C. Bauhini*, conveniunt, hinc non inconcinnè vocandam arbitror, *Galegæ affinem Malabaricam arboreſcentem, ſiliquis majoribus articulatis*. *Seſban* autem ipſum *Alpini*, *Sophe-ram*, & *Abſum*, in regno *Ceylonenſi* non eſſe infrequentes, ſiccatæ inde ad nos, unà cum ſeminibus tranſlatæ Plantæ, abundè notum faciunt.

ÆSCHYNOMENE GRANDIFLORA.

CLASSIS

DIADELPHIA DECANDRIA.

Character genericus.

Cal. bilabiatus. Legum. articulis truncatis, monoſpermis.

Nomen ſpecificum.

Æſchynomene caule arboreo, flor. maximis, legum. filiformibus.

Synonyma authorum.

Æſchynomene caule arboreo, floribus maximis, leguminibus filiformibus. Sp. Pl.

Robinia pedunculis ſubdiviſis, foliis pinnatis, floribus folio majoribus. Sp. pl. 1. p. 722.

Seſban affinis arbor indiæ orientalis. Breyn. prodr. 1. p. 47. Comm. mal. 244.

Galegæ affinis malabarica arboreſcens, filiquis majoribus umbellatis. Raj. hiſt. 1734.

Turia. Rumph. amb. 1. p. 188. t. 76.

Obſervatio.

Foliola obtuſa. Flores inter omnes Papilionaceos maximi, magnitudine ovi gallinacei, reliquis partibus plantæ majores. Vexillum ovatum, patens. Alæ ovato-oblongæ, verſus apicem ſurſum falcatæ. Carina alis conformis. Stamina diadelpha, ſurſum reflexa. Stigma obtuſum. Linn.

CADA-

CADA-PILAVA.
MORINDA CITRIFOLIA.

FIG. 52.

CAda-Piláva ling. Bram. *Ma Cáda-Palá*, eſt arbor naſcens in arenoſis & petroſis.

Radix cortice ſub cruſta nigricante-croceo.

Surculi ſuperiori parte quadrangulati & ſulcis ſtriati, noduliſque extuberantes.

Folia, quæ in ſurculis è nodulis bina & bina & ex utraque parte in eodem ordine petiolis craſſis rotundis, interius nonnihil planis proveniunt, grandia, oblongo-rotunda, ad petiolum contractiora & anteriora verſus rotundis oris in cuſpidem deſinentia, contextura craſſa, mollia, ſuperficie plana, lenia, virore fuſco & nitente in parte recta, in adverſa claro, ſapore ſylveſtri & ſubamaro.

Ex coſta intermedia, quæ craſſa eſt, viridi-diluta ſeu albicans, in adverſâ altè eminens, *Coſtæ* quoque viridi-dilutæ obliquo, annulari & parallelo ductu exeunt, proximè ad marginem ac inde reflexè venis in ſe invicem deferuntur, ſuntque in recta quoque parte nonnihil eminentes venulis tranſverſis, quæ haud eminent, intercurrentibus comitatæ, folia quæ ſurculorum ſuperiorum partibus adhærent, ſenſim minora ac minora, petioliſque magis brevibus appendentia.

Flores ſupra ex fructibus proveniunt conſtantes foliis quatuor, quinqueve oblongo-anguſtis, cuſpidatis, ſtelliformiter expanſis, craſſis ac venulis ad viſum minùs conſpicuis, ſuntque interiùs candidi; exteriùs ex viridi-diluto albicantes, habentque pedem rotundum longum viridi-dilutum & albicantem.

Stamina in floribus quatuor, quinque, ſex, pro numero foliorum florum, brevia, ſubflava prodeunt, ſuntque velut lingulæ, quæ ad unguiculos foliorum orificio pedis inſertæ ſunt; cum iis emicat ſtylus viridis qui ad ſummitatem craſſior, bifidus ac obſcurè ruffeſcens, eſtque pes florum, per quem is tranſmittitur, interiùs villo ſeu denſis pilis obſitus.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ & flavo-albicantes.

Fructus in caulibus è nodulis ex adverſo foliorum proveniunt in petiolis

 longioribus,

longioribus, fesquiuncialibus, rigidis, viridibus & craffis, funtque forma oblongi, ad petiolum craffiores, in fummitate ftrictiores, exteriùs diftincti cancellis extuberantibus, oculatis, verfus fummitatem minoribus, ex quorum oculis gemmæ, quæ in medio oculatæ funt, emicant ac extuberant, funtque colore primum viridi, in gemmis oculatis albicante, dein cum maturi, quoque albicantes, intus carne albicante, odore cum maturi funt tetro & ftercoreo, fapore amaro, flores qui fupra in hifce fructibus proveniunt, cum fuo pede gemmis ipfis infident, ac ex oculo, qui in medio gemmarum eft, ftylum fuum accipiunt, funtque flores femper maximè confpicui plures arctè ad fe invicem in fummitate fructus cæteris ex gemmis inferioribus deciduis.

Semina, quæ in fructibus forma oblonga & plana, jacentque ordinatè propius ad corticem cum fuâ longitudine ad gemmas, ex quo flores erumpunt erecta, ac carne intermedia à fe mutuo fejuncta, funtque colore, cum ficca funt, nigricante.

Bis in anno fert flores.

VIRES EJUS.

SUccus ex *ea* integra expreffus ac cum oleo ex foliis fici inferni decoctus parti affectæ podagrâ convenit, fi cum eo perungatur; ad quod etiam fervit perunctio radicis contritæ & mixtæ cum aqua.

FIG. 52.

Defcribitur hæc arbor nomine *Coniferæ, Macandou Javanenfium*, à *Bontio* Hift. Natural. & Med. lib. VI. cap. VII. Ubi flores *Periclymeni* floribus affimilat, & *Confolidam Indicam* arboream, nominari vult, à viribus, quas in *Hæmoptyfi* infignes, fefe in Nofocomio publico, frequentiffimè obfervâfsè teftatur. Additque, fructus fub cineribus affatos à *Malaiis* comedi, ad dyfenterias, choleram, & pectoris vitia: folia quoque farcotica effe, & in vulneribus, & ulceribus, carnem egregiè generare, & cutem cicatrice obducere: in quam rem fal ex foliis, arte Chymica quoque elici poteft, quod præter confolidantem qualitatem, etiam quævis inveterata, & cacoëthica ulcera, munda reddit.

MORINDA CITRIFOLIA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Flores aggregati, monopetali. Stigma 2-fidum. Drupæ aggregatæ.

Nomen fpecificum.

Morinda arborea, pedunc. folitariis.

Synonyma authorum.

Morinda arborea, pedunculis folitariis. Fl. zeyl. 82.

Bancudus latifolia. Rumph. amb. 2. p. 158. t. 99.

APPEL.

Cada pilava
52
Morinda
Citrifolia
1

APPEL.

Incomperta.

FIG. 53.

APpèl seu *Nalla-Appellà*, lingua Bramanum *Carò-Nervóloe*, eſt arbor mediocris altitudinis, naſcens in arenoſis.

Radix craſſiola plurimas fibras pilosas tranſverſim emittens, eſtque colore croceo ut & odore.

Caudex quinque aut ſex palmos convolutos craſſus evadit, ramos ſurrectos in altum diffundens, ligno albicante & corculo intus ruffo-fuſco.

Surculi teneri, virides, quadrangulati, & in unoquoque latere ſulco ſtriati.

Folia, quæ in ramis ſurculiſque petiolis brevibus, rotundis, viridi-dilutis bina & bina proveniunt, ac in ordine ſe invicem obliquè decuſſant, forma oblongo-rotunda ſunt, anteriùs brevi & anguſtâ cuſpide, ad petiolum rotunda ora, in oris ſuperioribus minutis ac raris apicibus, alia magis, alia minùs eminentia, contextura craſſiuſculà, ſolida & mollia, ſuperficie plana & glabra ac lenia, in interiori parte viridi-fuſca & nitentia, in exteriori viridi-diluta, odore hortenſi acuto haud ingrato, ſapore amaro & ſubacri.

Ex coſta media utrinque quatuor aut quinque *Coſtulæ* obliquo annulari tractu exeunt, quæ ad oras arcuatim reflexæ in ſe invicem ſubtilibus arcubus deferuntur, ſuntque coſtæ viridi-clariſſimæ, in adverſa parte eminentes, ac etiam tenuiter in recta, comitanturque venulis ſubtilibus ac cancellatim denſe contextis.

Flores umbellatim proveniunt, ſuntque parvi, coloris albi, ſeu ex viridi-diluto albicantis, conſtantes quatuor foliis minutis & rotundis, quorum unum quod majuſculum eſt & latius ſe aperit, magis albicans, reliqua quæ magis clauſa, viroris nonnihil diluti, ac minùs albicantia, habentque in medio quatuor tenuia, albicantia ſtamina, quæ albicantibus & rotundis apicibus dotata ſunt, ac ſtylum tenuem albicantem ſeu viridi-dilutum, bifurcatum ex rotundo, viridi globulo, qui ex calyce rotundo emergit, ac primordium fructûs eſt, emergentem, ſuntque etiam odoris fortis non injucundi.

Floribus deciduis *Baccæ* rotundæ prodeunt, quæ cùm immaturæ, ſunt

coloris viridi-diluti, maturæ autem coloris fuſci ſeu nigri, intus oſſiculum rotundum continentes.

Tota arbor eſt odoris acuti & hortenſis.

Semel in anno fert *Flores* & *Fructus*.

Oleum ex radicibus per diſtillationem extractum tenue eſt & clarum coloris aureo-flavi & rutilantis, odoris vegeti & pergrati, ſaporis ſubacris & ſubamari, in diſtillando cum aqua ſimul aſcendit eique innatat.

VIRES EJUS.

TOtius plantæ virtus inſervit pro capitis totiuſque corporis doloribus, ſi cum ejus decocto caput & corpus abluatur, atque eodem modo ſervit pro doloribus arthriticis, ſuccus ex plantæ decocto extractus & ſaccharo conditus optimè in medicamentis uſurpatur, quæ pro affectione mala ex cauſis frigidis oborta dantur. *Radix* contrita & epota cum aqua lienteriæ commoda, cum ſalſa & marina cocta ſedat dolores podagræ parti affectæ applicata. *Cortex* contritus & minutus cum melle etiam valet ad lienteriam ſiſtendam cataplaſmate facto. *Folia* dolores ventris pectoriſque ex flatibus obortis mitigant ac ſolvunt in decocto data. In febre frigida proficuum eſt decoctum ex *Foliis* cum pipere trito & ebibitum, vel ſi cum decocto *Foliorum* lotio inſtituatur. Oleum ex *Radice*, ſeu potius *ejus Corticibus* extractum prodeſt etiam pro febre frigida, uti & doloribus ventris flatuſque diſcutit unctum in partibus affectis.

FIG. 53.

Arbor Malabarica baccifera, flore parvo, umbellato, odoro, non incommodè vocari poſſet meo judicio hæc arbor. Ad ſambuci ſpeciem non difficulter retuliſſem, ni fructus, oſſiculum continens, obſtaret. Si quis interim ad *Sorbum ſylveſtrem* referre malit, non multum eum quoque à vero aberraturum crediderim.

Incomperta.

Incomperta

A M E R I.
INDIGOFERA TINCTORIA.

FIG. 54.

AMerì ling. Bram. *Nély*, eſt arbuſcula altitudine unius hominis, ramos maximè tranſverſos emittens, naſcenſque in arenoſis & petroſis.

Radix albicans, lignoſa, denſis fibris veſtita.

Stirps Brachium craſſus evadit, eſtque ligno duro.

Folia in ſurculis tenuibus, qui è ramis ſuis paralleli exeunt ac ad exortum extuberant, & interiùs ſtriata ſunt, bina & bina in duabus ſeriebus proveniunt, iiſque breviſſimis pedunculis inſident, ac quina, ſeptena, paria cum uno in vertice, ſuntque parvula, forma oblongo-rotunda, anteriùs & ad petiolum rotunda ora, contextura tenuia & denſa, ſuperficie plana ac leniſſima; cum coſta media in adverſa parte ex qua nullas coſtas conſpicuas emittit, coloris viridi-ſub-cœrulei, in rectâ fuſcioris, in adverſa clari, in utraque ſurdi; ſaporis ſubamari & languidi ardoris diutius maſticata.

Flores in brevibus ſurculis, qui ex origine ſurculorum foliaceorum erumpunt, plures congregatim ſeu ſpicatim proveriunt, ſuntque parvi, fabacei, conſtantes quatuor foliis, unum folium eſt unguli-forme, & clauſum, ac viride cum ſtylo quem continet ungulam efficiens: duo folia anguſta, tenuia ſunt, ac una interiori ora recta ac ſaturo-roſaceo rubore complectentia ungulam; quartum folium verſus quod ungula inflexa eſt, oblongum & latiuſculum, tenue ac viridi-dilutum, exteriora verſus reflexum verſus ſummitatem petioli, quem flores circumſident, ſitum; ſuntque flores odoris nullius.

In medio emicat *Stylus* viridis, cavus inſtar thecæ filamentum tenue, quod è ſiliquoſo germine prodit, recondens, ac ſuperiùs in parva ac tenuia ſtamuncula fiſſus, quæ minutis albicantibus apicibus dotata ſunt, ac ad concavam partem uno filamento obductus.

Calyx Florum quinque cuſpidatorum & viridium foliorum eſt.

Gemma Florum oblongo-rotundæ ſunt, ac ad unam partem, in qua folium latiuſculum ſe aperit, nonnihil planæ.

Floribus

Floribus deciduis fuccedunt parvæ ferme unciales, rectæ, rotundiolæ & anguftæ *Siliquæ*, fuis furculis brevibus, tenuibus pedunculis appendentes, coloris primùm viridis, dein fpadiceo-fufci, ac ad petiolum calyce quinque foliorum comprehenfi.

Semina oblongo-rotunda funt cum fua longitudine jacentia in longitudine filiquarum, quæ cum matura, coloris fufci & nitentis funt.

Hæc arbufcula bis in anno tempore pluviofo & æftivo dat flores.

VIRES EJUS.

AD dolores calculi nephriticos mitigandos fervit *Radix* in decocto data. *Eadem* & viribus veneni obfiftit decocta cum aqua *Lanie* fcilicet teneri *Coqui Indici*, & epota. *Folia* in difficultate mingendi juvant fi trita cum aqua ventri applicentur. *Amè*, vulgò dicta *Indigo*, quæ ex Foliis paratur, pro exficcandis tumoribus proficua.

FIG. 54.

Anil, ex qua *Indigo*, hic exhiberi, non eft quod quis dubitet: quonam autem referenda fit hæc planta, minus inter fefe confentiunt autores. *C. Bauhinus* in *Pinace Ifatidi* five *Glafto* fubjungit, vocatque *Glafto affinem*. Alibi autem lib. 9. Sect. III. capite de Phafeolis Indicis, filiquam ejus defcribit, à D° *Terentio* ex India miffam, cum fequenti infcriptione. *Siliquula ut femen, huic chartulæ involuta, eft herbæ Anil, nec eft fpecies Glafti, fed legumen.* *Garzias ab Horto Anil Arabibus* & *Turcis* vocari afferit: *Guzurattenfibus* autem, apud quos frequens, *Gali*, & nunc plerifque *Nil*, herbamque effe *Ocymo* fimilem. Clariffimus *Pifo* in Brafilia paffim luxuriare tradit plantæ *Caachiræ* ab incolis dictæ, binas fpecies, unde *Anil*: priorique flores purpureos ex albo dilutos, tribuit, odoris fragrantiffimi. *Rochefortius*, in Americæ infulis, trium pedum altitudinem vix æquare ait, & florem obtinere albicantem, odoris ingrati, fecus ac illam fpeciem, quam in Infula *Madagafcar* provenire fcribit, quæ exiguos flores purpureos ex albo variegatos præbet, jucundi odoris; eademque procul dubio eft cum *Pifonis*, vocaturque in Hiftoria Madagafcarenfi *Bangbets*. Ipfam autem plantam ab Autoribus noftris defcriptam, ex *Zeilan* hoc anno tranfmifit D. *Hermans*, additâ fequenti infcriptione: *Polygala Indica frutefcens, ex cujus foliis Anil five Indigo conficitur, verùm Anil Ceylonenfe vilius eft & ignobilius, eo quod ex Malabar, Coromandel, aut Negapatan adfertur. Cingalenfibus* vocatur *Awari*.

INDIGOFERA TINCTORIA.

CLASSIS

DIADELPHIA DECANDRIA.

Character genericus.

Cal. patens. Corollæ carina utrinque calcari fubulato patulo! Legumen lineare.

Nomen fpecificum.

Indigofera legum. arcuatis incanis, racemis, folio brevioribus. Trew. ehret. t. 53, 54.

Synonyma authorum.

Indigofera leguminibus arcuatis incanis, racemis folio brevioribus. Fl. zeyl. 273. Amœn. acad. 1. p. 408. Hort. upf. 208. Mat. med. 348. Mill. ic. t. 34.

Indigofera foliis nudis. Hort. cliff. 487.

Ifatis indica, foliis rofmarini, glafti affinis. Bauh. pin. 113.

Indicum. Rumph. amb. 5. p. 220. t. 80.

Anil. f. Nil. inodorum color. Bauh. hift. 2. p. 945.

COLINIL.

COLINIL.

Incomperta.

FIG. 55.

COlinìl ling. Bram. *Schéra-Puncà* eſt arbuſcula humilis, altitudine duum triumve pedum.

Radix fibroſa cortice albicante ſeu ruffo, qui ſaporis eſt amari & ſubacris, intus lignoſa & albicans, odoris nullius.

Stipes quatuor digitos craſſus evadit, ramoſque maximè tranſverſum diffundit, eſtque ligno duro, cortice ſub cinerea cruſta viridi, qui ſaporis eſt amari & mordacis.

Folia, quæ in ſurculis angulatis, tenuibus, viridibus, hinc inde parvis petiolis proveniunt, parva, oblongo-rotunda, anteriùs rotunda ora ac maxima latitudine verſus ſuperiora ad petiolum in anguſtum rectis oris contracta, in recta parte viroris communis, in adverſa hyali ſeu viridi-ſubcœrulei, in utraque ſurdi, ſaporis ſubacris & ſubamari, ac languidi ardoris diutiùs maſticata.

Ex coſtula, quæ in adverſa tantum parte eminet, *Venæ* obliquè & rectà tranſverſim excurrunt ductu parallelo in marginem incurrentes, tractu in recta & adverſa parte conſpicuo, cùm franguntur, ad tractum venarum angulo ad coſtam concurrente ſe dividunt. Foliis ſapor amarus & mordax.

Flores parvi ſunt & fabacei, conſtantes quatuor foliis, unum unguliforme, clauſum ac multum inflexum cum ſtylo, quem continet, ungulam conſtituens, eſtque viridi-albicans; duo anguſtiora una interiori ora recta valde ſaturo ac roſaceo rubore ungulam ad latus complectentia; quartum, verſus quod ungula inflexa & aperta eſt, latum, primùm folia duo cum ungula circumplectens, dein flore aperto verſus exteriora reflexum, ſitum verſus ſummitatem petioli floriferi.

Stylus viridis, cavus inſtar thecæ, filamentum viride, quod è germine filiquoſo prodit, complectens, ac ſuperiori parte in parva ac tenuia ſtamuncula, quæ apicibus flavis nodulata ſunt, fiſſus & ad concavam partem uno filamento libero, qui flavo quoque apice nodulatus eſt, obductus.

Floribus deciduis fuccedunt *Siliquæ* oblongæ, anguftæ, tenues, planæ & ad unam partem nonnihil inflexæ, duos trefve pollices longæ, glabræ, primum virides, dein rubro-fufcefcentes.

Semina feu *Fabæ*, quæ intus funt, à fe mutuo per ipfam carnem filiquæ fejunctæ, oblongo-rotundæ, planæ, cum fua longitudine jacentes in longitudine filiquarum, cum umbilico ventri filiquarum affixæ, primùm virides, dein nigricantes.

Præter filiquas *Fructus nothi* virides, tenuiter pilofi ac durioli furculis fæpe infidere confpiciuntur, qui in vertice funt foramine pertufi & intus cavi.

Bis in anno fert *Flores* & *Fructus* tempore pluviofo & æftivo.

VIRES EJUS.

SUccus ex *ea* extractus addito momento mellis fervit pro oris puftulis, ore cum eo perunctо. *Radix* trita & decocta in lacte *Coqui Indici* conducit in morbo facro factâ perunctione.

FIG. 55.

Magnam hanc plantam cum præcedente obtinere affinitatem, ex plerifque ejus partibus liquet; quare & non incommodè *Polygalam Indicam minorem, filiquis recurvis*, vocari poffe, exiftimem. An autem etiam *Indigo* præbeat, quamvis verofimile videtur, afferere non aufim: multo minus eandem effe cum *Madagafcarenfium Baugets*, cum ejus florem odoratiffimum teftentur, hujus autem inodorus obfervetur. *Hernandes* & *Recchius*, Hiftoriæ Mexiocanæ lib. 4to, binas quoque plantas defcribunt, quæ cœruleo tingunt colore, quarum utrámque vocant *Xiuhquilits Pitzahac*, feu *Auir* tenuifoliam, ipfum autem pigmentum cœruleum five *Indigo Mohuitli* & *Tlevohuilli*. Neutra autem cum hîc defcripta planta, quadrat. Prior verò eadem videtur cum *Caachiva fecunda Pifonis*.

Incomperta.

SCHAGERI-

Indigofera
Tinctoria

1.

SCHAGERI-COTTAM.
GREWIA MICROCOS.

FIG. 56.

SChageri-Cottàm, quæ secunda species, lingua Bramanum, *Safali*, est arbuscula humilis, altitudine unius hominis, nascens in arenosis.

Radix ramos fibrosos spargens, cortice rubro-sanguineo ac exteriùs nigricante crustula infuscato, ligno albicante, qui saporis est adstringentis.

Caudex crassitie unius brachii.

Surculi vetustiores cinerei, teneriores spadiceo-clari.

Folia, quæ in surculis petiolis curtis, rotundis, viridibus proveniunt, sunt multo majora illis primæ speciei, oblonga, anteriùs cuspide eminentia, ad petiolum lata cavitate, crispa, in recta parte viridi-fusca & parum nitentia, in adversa clara.

Ex petiolo cum costa media, ex qua hinc inde *Costulæ* obliquo arcuato ductu anteriora versus exeunt, utrinque *Costula* lateralis erumpit, suntque costulæ omnes duræ, lignosæ, rotundæ, & in adversa parte maxime eminentes, coloris viridis seu spadiceo-clari, ex se diffundentes numerosos *Nervulos* transversos, qui in eadem parte adversa eminent ac rectam tractibus suis striant; suntque folia contextura grossa, & in adversa parte ob nervorum eminentiam valde scabra.

Flores proveniunt in summitate surculorum in petiolis, plures congregatim ac tres simul conjuncti, constantque quatuor & quinque foliis oblongo-rotundis, angustis, surrectis, ex viridi albicantibus & subflavescentibus, quæ cum oris interiora versus cochleatim contracta sunt, habentque in medio congeriem numerosorum staminum tenuium, quæ flavis rotundis ac parvis apicibus dotata sunt, ac stylum viridi-dilutum ex globulo viridi-fusco, qui primordium fructûs est, emergentem, suntque flores inferiori parte foliis angustis ac flaviusculis succincti.

Fructus sunt baccæ oblongo-rotundæ ac nonnihil pyriformes, ad petiolum stricti, coloris primum viridi-fusci ac surdi, dein nigri & nitentis, suntque sapore primum acido, qui ex maturitate dulcescit, atque indigenis est in eduliis: in medio durum, ex albicante subflavum, & grandiusculum ac pyriforme ossiculum est, quod in totum filamentis densis, quæ in arcus varios ordinatè ad se invicem conducta sunt, est obductum.

VIRES EJUS.

ARdori membrorum reftinguendo fervit *Succus ejus* expreffus, ac cum faccharo fumptus, cum ejus decocto os abluitur pro columellæ tumefactæ relaxatione. *Foliorum fuccus* cum faccharo epotus maximè conducit pro hepate & fluxu ventris, ejus lotio pro oris puftulis uti & in angina cum eodem fucco mixto cum aceto guttur commode abluitur. *Eorum* decoctum cum faccharo epotum proficuum eft pro febre frigida.

FIG. 56.

Arboris hujus non unam dari fpeciem, ex Autorum verbis liquidò apparet: præfertim cum folia hujus multo majora effe tradant foliis primæ fpeciei: cujus figuram cum defcriptione cur non addiderint, divinare nequeo. Certe fi fpinis effet armata planta hîc exhibita, eam ad *Berberim* five *Oxycantham* referre non dubitâffem, imprimis ob fructum non multùm diffimilem, ejufque faporem grato-acidum. Jam autem & alia ob attributa, utrique plantæ communia, vocare lubuit, *Cornum Malabaricam, folio cufpidato, officulo tomento obfito.*

GREWIA MICROCOS.

CLASSIS

GYNANDRIA DECANDRIA.

Character genericus.

Cal. 5-phyllus. Petala 5: bafi fquama nectarifera. Bacca 4-locularis.

Nomen fpecificum.

Grewia fol. ovato-oblongis, flor. paniculatis. Microcos paniculata. Sp. Pl. 733.

Synonyma authorum.

Microcos panicula terminali. Fl. zeyl. 207. *

Microcos foliis alternis oblongis acuminatis. Burm. zeyl. 159. t. 74.

Microcos foliis alternatis, oblongis, acuminatis. Burman. Tab. 74.

Kokukirilla Herb. Herman. & Muf. Zeyl. pag. 10, communiter dicitur Kocurille de Kleine Cocos Belgis ibidem. Confer cum hac Figuram Pluknet. Tab. 262. Fig. 3. quæ huic eadem videtur, an Catutekka hujus fpecies, quæ invenitur in H. Malab. part. 4. tab. 28. fed quæ foliis eft oppofitis, fructu minimo.

Gaudet hæc arbufcula foliis oblongis, acuminatis, in acutum apicem definentibus, glabris, venofis, obfcure virentibus, alternatim cauli breviffimis pediculis adfixis, ad quorum infertionem fquamma una, alterave inftar gemmæ apparet; caulis fcaber eft rotundus, nigricans, in fummo flores producens plurimos in thyrfum collectos, qui conftant calice communi, feptifolio, duos vel tres continente flores, quorum petala funt quinque, oblonga, decidua, ftamina plurima, capillacea, apicibus fubrotundis. Piftillum unicum, fimplex habentes, quod abit in fructum fubrotundum, Cocum Hermanno vocatum. BURMAN.

CARUA.

Colinil
Incomperta
1.

C A R U A.

LAURUS CASSIA.

FIG. 57.

CArua, alio nomine *Bahéna*, ling. Bramanum *Tiquì*, eſt arbor ad altitudinem quatuor quinqueve hominum aſſurgens.

Radix craſſa, recta ſe in terram demittens ac hinc inde fibris tranſverſis ſe affigens, cortice in exteriori cruſta rufo-cinereo, ſub eâ rubeſcente, qui fortem camphoraceum odorem ſpirat maximè tritus, ligno eſt duro, ſolido & albicante, odoris nullius.

Caulis ambitu amplexum unius brachii implens, diffundenſque numeroſos ramos & ſurculos, eſtque cum ramis cortice veſtitus viridi, qui dein cum ætate rubeſcit, ac cum pellicula tenui lignum ambit & cruſta cinerea obductus eſt, ac ligno duro, eſtque is cortex ſuo tempore deglubitus & in ſole exſiccatus ipſum *Cinamomum*; verum quod hîc habetur, minus acre eſt quàm illud *Celonenſe*, ac velut ſylveſtre, cortice omni ex parte deglubito arbor emoritur.

Folia cum bina, tum ſolitaria proveniunt petiolis curtis ferme ſemipollicaribus, craſſiolis, & interius late ſtriatis, ſuntque forma oblongo-rotunda longitudine ad latitudinem ferme dupla, in ſummitate cuſpidata, latitudine proximum ad medium cum minora & teneriora ſunt, proximè verſus petiolum, quæ maxima longitudine unius ferme ſpithamæ & amplius, ſuperficie plana, in oris albicante zonula ſeu nervulo, quæ ex petiolo excurrit præcincta, viroris in recta parte vegeti & vividi, in adverſa viridi-diluti; cum tenera ſunt, coloris hepatici, prout vetuſtiora, ſicciora, & magis rigida, ac fractu facilia ſunt, & in minorem ambitum contracta & verſus interiora criſpa.

E petiolo tres *Coſtæ* viridi-dilutæ ac flaveſcentes excurrunt cum coſta intermedia quæ nonnihil craſſior eſt utrinque una, in recta & adverſa parte extantes; ſuntque hæ duæ laterales primum brevi intervallo rectis tractibus meantes, ac ad mediam junctæ, atque inde obliquo ac annulatim inflexo ductu anteriora verſus altè aſcendunt, ac proximè ad cuſpidem progrediuntur. Ubi in venulas ſubtiles, quæ verſus cuſpidem deferuntur, diſparent; ex coſtis extantibus plurimæ fibræ ſeu venæ intimo tractu per ipſum folium tranſverſim egrediuntur, ſubtili cancelliformium venularum contextu comitatæ, ſuntque in majoribus foliis nonnihil eminentes, maxime in recta parte: folia ſunt forti ac aromatico odore, præcipuè trita, ipſum cinamomi odorem ſpirantia, & ſapore quoque cinamomi, licet minus vegeto; folia tenerrima rubeſcentia.

Flores petiolis viridi-dilutis, qui ſupra ex origine foliorum prodeunt plures congregatim ſeu umbellatim proveniunt, ſuntque ſtelliformes, ac parvi, conſtantes ſex foliis viridi diluto-albicantibus, parum oblongis ac rotundis oris,

anteriora

anteriora verſus contractis, ac brevi collo ſeu pediculo odoris amœni, in medio corculum eſt conſtans ex duabus ſtaminum ſeriebus, in exteriori ſerie ſtamina ſex viridi-clara, ſupra alia emicantia ac viridi-diluta, in ſuperiori parte plana ac latiora; in anteriori ſerie ſex ſtamina tenuia ac parva ſunt cum nodulis ſeu apicibus flavis & craſſiuſculis in vertice, atque in ea ſerie ex iis inſuper tria ſtamina cum illis, quæ in exteriori ordine ſimilia paribus intervallis emicant, complectentia ſtylum tenuem ac viridem, in vertice nigricantem, qui ex capitulo viridi-oblongo, quod primordium fructus eſt ac in pediculis ſuperiori parte continetur, egreditur; floribus ad pediculum adeſt calyx arctus & exiguus.

Gemmæ Florum rotundiolæ.

Fructus ſunt baccæ oblongo-rotundæ terite forma inſtar glandis quercinæ arctè incluſi in calyce profundiolo, craſſiolo, viridi, qui ſex cuſpidem eſt, ſuntque ſuperficie glabri primùm viridi-fuſci & nitentes ac punctulis albicantibus conſperſi, & tum ſub cortice pulpa viridi-clara, quæ flaviuſculum, unctuoſum humorem exſudat, & ſaporis ſubacris adſtringentis & unctuoſi, continentque ſub pulpa corticis unum grandem nucleum oblongo-rotundum & glabrum, qui cortice tenui cartilaginoſo obtectus eſt & pulpa denſa ex albo rubeſcente ac incarnati coloris & humore unctuoſo, qui in filamenta protrahitur, ſuffuſa, ac ſaporis magis acris & minùs aſtringentis eſt, conſtat, dein cum maturi ſunt, cœruleo-fuſci & nitentes, qui color eſt in tenui exteriori membrana, intus etiam pulpa viridi ſaporis aromatici ac ſubamari & acris ac pulpa nuclei ex rubro cœruleſcente conſtantes.

Flores hæc arbor ſemel fert in anno in *Januario*.

Ex cortice radicis *Oleum* cum ſale volatili, Camphora dicto, per diſtillationem extrahitur eſtque aqua cum qua ſimul aſcendit levius, conſiſtentia clarum & tranſparens, ac coloris ſubflaveſcentis, odoris fortis ac vegeti, ſaporis peracris & profundè penetrantis conſtans ex particulis tenuibus & facilè ſe diſſipantibus in libero & aperto aëre; Camphora candidiſſima eſt, & in odore Camphora communi excellentior: ejus particulæ in oleo primùm diſtillato natant, ac ejus partibus inſenſiliter permixtæ ſunt, olei tranſparentiam ac claritatem minime obfuſcantes, dum autem oleum refrigeratur, particulæ Camphoræ natantes ac ſejunctæ, unæ aliis formâ ſatis regulari ſe affigunt, conſtituentes primùm haſtas oblongas, quibus partes aliæ de novo accedentes velut tranſverſi acus ad rectos angulos ſe adjungunt, atque ita graviores factæ decidunt atque ad fundum olei ſubſidunt: verùm hîc notatu digniſſimum eſt, quod dum ſe affigunt in duos vorticoſos motus, qui per horizontalia plana feruntur, cieri ac primùm quidem tardiùs, dein ſenſim velociùs, atque oleum ad ſuam ſuperficiem ubi priùs refrigeratur, & ad fundum plurimis particulis Camphoræ, quæ ejus tranſparentiam adimunt, imbutum, cùm in medio adhuc ſit clarum ſeu magis tranſparens, quin & particulæ Camphoræ, quæ ſe ſibi mutuò affigunt, partes oleoſas primum intra ſe includunt, eas viſui ſubducentes, quæ dein particulis ſalis ad anguſtius ſpatium

Carua

1

Laurus Cassia

Schageri
Cattam
56
Microcos
Paniculata

verfus inferiora detrufis fe ab iis refolvunt ac feparant, fuperiora præ levitate petentes; eft autem Camphora hæc maximè diffipabilis & flammam celerrimè concipiens ac nullam fæcem poft flagrationem relinquens; de Oleo quod cum hoc Sale attollitur hæc notanda occurrunt, primum quod in odore ac fapore Camphoram maximè æmuletur, atque adeò facilè diffipabilis fit, ut licet in pannos incidat colore aliquo tinctos, nulla relicta macula evanefcat ac diffletur; promptiffimum quoque eft ut ipfa Camphora in flamma concipienda in eo fpiritum vini ab aqueis particulis depuratum referens, totumque brevi tempore igne depafcitur, datque flammam albicantem & cœruleam, fuper igne pofitum & calefactum etiam cito confumitur, abitque in fumum albicantem, qui igne admoto flammare promptiffimè concipit; de eo quoque expertum eft, fi linteum cum eo madefactum incendatur, eo remanente illæfo igne plurimas ejus partes depafci, uti patet, fi ignis jam conceptus ex fufflatione illico fuffocetur, quin & illud linteum, quod ex igne illæfum redit, ac primum acrem camphoraceum odorem exhalat, eo debilitato & evanefcente gratum aliquem Cinnamomi odorem fpirare: præterea hoc oleum in fulphur vel fal nitrum, vel etiam in illos fales fimul permixtos confperfum, iis prorfus illibatis ac illæfis, à flamma in totum confumi ac depafci; quod fi pulvis tormentarius eo imbutus fit, flammam concipit eo accenfo, fed non nifi tardius, & poftquam multæ particulæ olei depaftæ funt; fingulare quoque experimentum eft, quod fimus olei, qui ex eo calefacto fuper ignem exhalat, per pannum triplicatum feu quadruplicatum exceptos ad ejus fuperficiem in falem album & candidum, quod ipfamet Camphora eft, fe affigit, quin & hoc oleum, ut purum & clarum fit, cum tempore particulas quafdam camphoraceas demittit. Relatum quoque nobis eft in locis frigidis, quò erat advectum, de fuo fluore remittere. Oleum, quod ex hoc Malab. Cinnamomo extrahitur, tranfparens, clarum, flavum, rutilans ac fragrantis quoque odoris, & aquæ innatans, cum ex cinnamomo Celonenfi, præter oleum innatans, etiam extrahatur quod aquæ fundum petit. Oleum ex foliis primum turbidum eft, cum tempore flavefcens ac tranfparens coloris viridefcentis, eftque fapore quoque dulci & acri odorem cinnamomi tenuem fpirans, in aqua fubfidit ad fundum.

VIRES EJUS.

R*Adicis cortex* in decocto datus vel in pulvere cum melle feu faccharo fervit pro tuffi & phlegmate expurgando. Idem contritus & permixtus cum aquâ confert in podagra facta perunctione. *Cortex Stipitum* in decocto datus flatus quoque difcutit. *Idem* in pulvere datus cum aqua calida dolores ventris fedat fluxumque ex frigore obortum fiftit. *Foliorum* fuccus cum pipere & faccharo datus pro doloribus ventris & renum flatulenta materia ferviunt; folia in pulvere data cum faccharo conferunt in vertigine capitis, uti & flores in pulvere cum faccharo & aqua frigida dati. Oleum quod ex *Cortice Radicis* cum fale volatili, Camphora dicto, per diftillationem fimul extrahitur: infignium & multarum eft virium; optimè confert in omnibus affectibus paralyticis exterius in tempore applicatum: in podagra fummum ac præfentaneum

præſentaneum remedium; vehementes partium affectarum dolores illico ſedans iis inunctum, ad quod etiam confert intus ſumptum; in aſthmate aliiſque affectibus pulmonaribus ſanandis intus ſumptum etiam maximè confert, uti & ad malignitatem febrium corrigendam; eſtque ſudorem pellens in gangræna & ſphacelo aliiſque ulceribus malignis optimè quoque prodeſt, juvatque etiam pro impetiginibus, doloribuſque artuum, ventris, oculorum; nec non tumoribus membrorum ex frigidis & pituitoſis humoribus obortis; præterea in pedum contuſione ut & vulneribus ſenſum partium ſtupefactum reparans; prodeſtque in rheumate ſeu fluxu capitis; ejus odor qui illico ex titillatione ac ſternutationem, quam rheuma, ciet, ſiſtit; in flatibus diſcutiendis quoque efficax eſt intus ſumptum: appetitum quoque excitat ac calculoſis prodeſt, ſuntque hæ virtutes intra breve tempus, quo illud oleum à nobis diſtillatum, ad uſum medicum adhibitum, propriâ experientiâ compertæ, & ſine dubio plures indies ſe prodent, eſtque hoc oleum in Noſocomio noſtro medicamentum maximè catholicum. *Camphora* ſervit in affectibus uterinis ad provocanda menſtrua, ſudores quoque ciet, uſurpaturque etiam loco Camphoræ communis. *Oleum Cinnamomi* puta *Corticis Arboris* confert in affectibus ventriculi, in torminibus ventris à frigore ortis. *Aqua Cinnamomi* cardiaca. *Oleum ex Foliis* prodeſt in Colica exteriùs applicatum, ſummum remedium paralyticis, eorum aqua conducit in affectionibus cardiacis frigidis, daturque in potionibus ſudoriferis. *Aqua Florum Cinnamomi* diſtillata cardiaca. *Oleum ex Fructibus* decoctum uſurpatur in doloribus artuum.

FIG. 57.

Arbor hîc deſcripta *Canella* eſt *Malabarica*: Luſitanis, *Canella del Matto*: quæ *Ceylonenſi* omnibus ſuis partibus longè eſt ignobilior & idcirco longè minori in pretio habita: Singula enim quæ de Malabarica prædicantur ab Autoribus, ſublimiori gradu in *Ceylonenſi* reperiuntur, quam quidem pluribus hîc ut deſcriberem, & geſtiret animus, & materiæ exigeret affinitas, quin & nobilitas. Verùm cùm aliorum labores meos facere nolim, hanc lampada D°. *Hermans* lubens trado, qui ſuo tempore exactiſſimam *Cinnamomi*, omniumque plantarum *Ceylonenſium* hiſtoriam, poſteritati non invidebit. Adjungere tamen lubet, coronidis loco, ipſius verba, quibus *Cinnamomi* ramos complures, unà cum arbuſculis vegetis, ſeminibus, radicibus, &c. ad me tranſmiſit. *Canella* (inquit) *ex qua Cinnamomum, Kurudu ſcribitur Cingalenſibus, pronuntiatur autem Kurundu: mihi eſt Laurus Zeylanica, baccis calyculatis, ex qua Cinnamomum. Mira naturæ diverſitas in hac arbore conſpicitur: deſtillatur ex radicis cortice, Camphora, ejuſdemque oleum: ex trunci cortice oleum Cinnamomi: ex foliis, oleum Caryophyllorum: ex fructibus, oleum juniperino ſimile, cum pauxillo Cinnamomi ac Caryophyllorum, mixtum: ex his & excoquitur oleum pingue, craſſum, inſtar ceræ, ad emplaſtra, unguenta, ac candelas conficiendas, commodiſſimum; medicamentum itidem internè & externè uſurpatum, ſummè anodynum.*

LAURUS CASSIA.

CLASSIS

ENNEANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. o. Cor. calycina, 6-partita. Nectarium glandulis 3, biſetis, germen cingentibus. Filamenta interiora glandulifera. Drupa 1-ſperma.

Nomen ſpecificum.

Laurus fol. triplinerviis lanceolatis.

Synonyma authorum.

Laurus foliis triplinerviis lanceolatis. Fl. zeyl. 146. Mat. med. 191.

Cinnamomum perpetuo florens, folio tenuiore acuto. Burm. zeyl. 63. t. 28.

Cinnamomum ſ. Canella malabarica ſ. javanenſis. Bauh. pin. 409.

Obſervatio.

Habitat in Malabaria, Sumatra, Java. LINN.

FINIS

PARTIS PRIMÆ.

INDEX

INDEX PARTIS PRIMÆ.

INDEX.

HORTI

HORTI MALABARICI

PARTIS PRIMÆ

INDEX LINNÆANUS.

G. Gossypium

INDEX LINNÆANUS.